

Flacăra 1

Magazin ilustrat fondat în 1911 ● 84 pagini ● 14.800 lei ● anul 2001

SI DE
LECTURA

10895/90

CE LE MAI
BUBUIE MINTEA
INVENTATORILOR
ROMÂNI

ION ILIESCU
ACUM 20 DE ANI

CUM POT SCĂPA
BĂRBAȚII DE CHELIE

5-A SFÂRȘIT COȘMARUL
COLOANEI FĂRĂ SFÂRȘIT

Un tango pe asfalt cu
MARCELA MOTOC

OFERTA

Soş. Ştefan cel Mare 50 Sector 2 Bucureşti
Tel.: 210.68.28 / 210.68.29 Fax: 211.69.68
E-mail: sales@bluridge.eunet.ro

Blue Ridge International Computers

Atc Office

MILENIULUI

INTEL Celeron 433 MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
High Performance 64bit 3D AGP 16MB
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
AT TowerCase
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 8.4GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 14" 104B
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licenta, Doc.+CD)

Imprimanta CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PCILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc HACKER

Intel PIII 500MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
High Performance 64bit 3D AGP 16MB
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
AT TowerCase
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 8.4GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 14" 104B
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licenta, Doc.+CD)

Imprimanta CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PCILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc gamer

INTEL Celeron 500 MHz + fan
64 MB RAM DIMM BX PC-100
SVGA VOODOO III 2000 16MB AGP
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
ATX TowerCase
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 10.2GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 17" 107E11
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Joystick Genius
Keyboard US-AT 109K
WINDOWS 98 (Licenta, Doc.+CD)

Imprimanta CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Corel Word Perfect Suite 8
PCILLIN Antivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Atc Professional

INTEL PIII 550 MHz
64 MB RAM DIMM BX PC-100
SVGA Diamond Stealth III 32MB AGP
56K V.90 Fax/Modem
3D PCI Sound
ATX TowerCase
Sony FDD 3.5" (1.44MB)
HDD 10.2GB WD IDE
MONITOR SVGA PHILIPS 17" 107E11
CD-ROM 40X PHILIPS
Boxe 120W PMPO active
Mouse 3 BUT. + Pad
Keyboard BTC US 107K
WINDOWS 98 (Licenta, Doc.+CD)

Imprimanta CANON BJC-1000
10 Ore INTERNET GRATUIT
Suite 8
ivirus

PREȚ FĂRĂ TVA

Blue Ridge International Computers își rezervă dreptul
de a modifica prețurile fără o notificare prealabilă.
Oferta este valabilă în limita stocului disponibil.

PHILIPS

intel.

Western Digital

Microsoft
System Builder

Atc

COMPUTERE CU PERSONALITATE

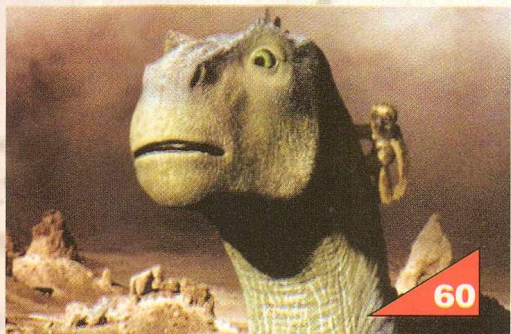

Foto coperta 1 este realizată pentru FLACĂRA de Dana IRIMIA Make-up și vestimentație JANINE

ANUL 2000 VĂZUT DE AUREL ȘTEFAN ALEXANDRESCU

6

DOSAR

8

Lumea „trăsnită” a inventatorilor

SPECTACOL POLITIC

17

După Apocalipsă

REPORTAJ

23

Invenția unui român a salvat Veneția de la pieire

INEDIT

27

Pensionarul Vasile Catană vrea să realizeze un muzeu unic în lume
Horia Roman Patapievici: „Picioarele mamei nu-mi suscitau același interes ca picioarele mătușilor”

DEZVĂLUIRI

32

Ion Iliescu, acum 20 de ani

MEDICINĂ

34

Bărbații pot scăpa ușor de chelie

REPORTAJ

36

S-a sfârșit coșmarul Coloanei fără Sfârșit

EXTERNE

39

Europa merge înainte

DESTĂINUIRI — MARCELA MOTOC

4

„Când mă plictisesc, mut mobilă”

CULTURA FĂRĂ FRONTIERE

48

INTERVIU

50

George Arion în dialog cu dl Sherban Lupu:
„Mi-am trăit viața pe un fel de sârmă pusă undeva, sus”

MAȘINA DE SCRIS

54

ARHIPELAGUL LITERELOR

56

MUZICĂ

57

TEATRU

58

FILM

60

Dincolo de aparențe
Dinozaur

PLASTICĂ

63

TOP

64

PROFIL

65

Mircea Albulescu: „Scrișul meu este un supliment de semn”

LOVE STORY

68

Norocul lui Emil Hossu este mai mare decât ghinionul lui Catrinel Dumitrescu

BLITZ

72

AMINTIRI

74

Stela Popescu ar vrea să facă decorațiuni interioare

SPORT

77

Clasamente, ierarhii, topuri

HOROSCOPI

81

DIVERTISMENT

82

INTRAROM

**Societate românească
producătoare de echipamente
electronice de telecomunicații**

Str. FABRICA DE GLUCOZĂ
17, SECTOR 2, BUCUREȘTI
TEL.: (401) 204.02.46,
FAX: (401) 204.02.45
E-MAIL: office@intrarom.ro

Nu demult, o televiziune particulară a prezentat un film în care colaboratorii președintelui american, implicat într-un scandal de hărțuire sexuală, tocmai în preajma alegerilor, îl salvează pe acesta punând la cale un război imaginar cu Albania. Astfel, atenția opiniei publice a fost îndreptată într-o altă direcție, iar scandalul a fost dat uitării.

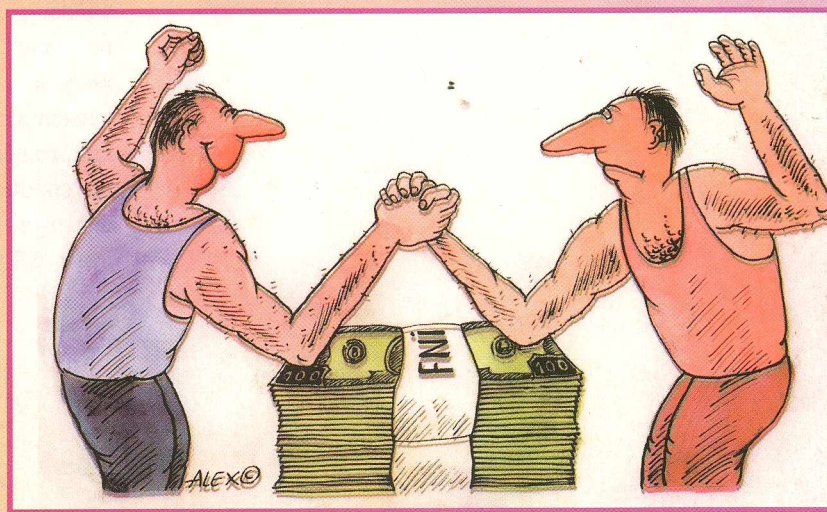
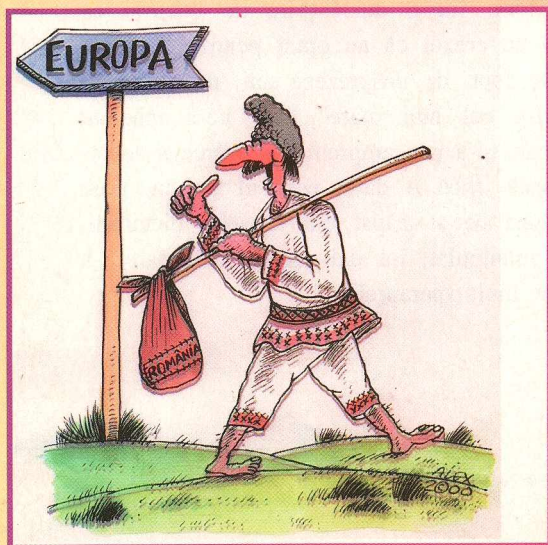
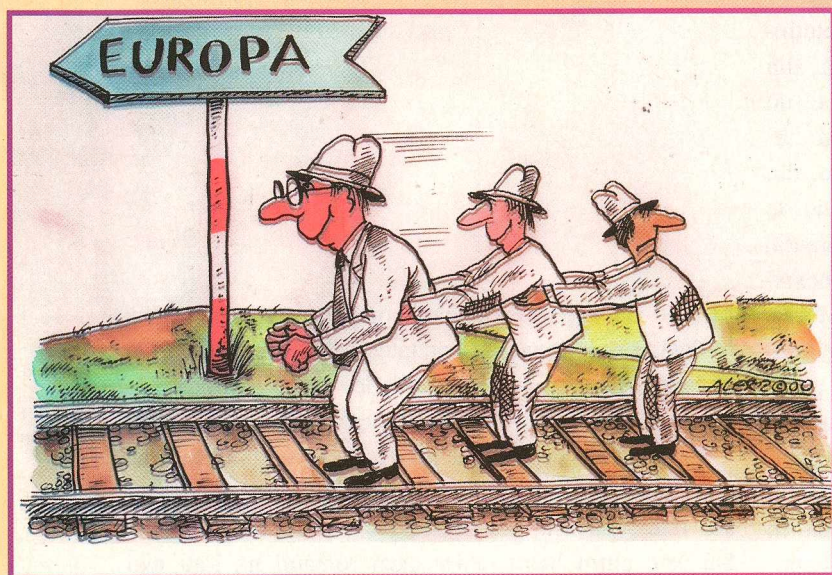
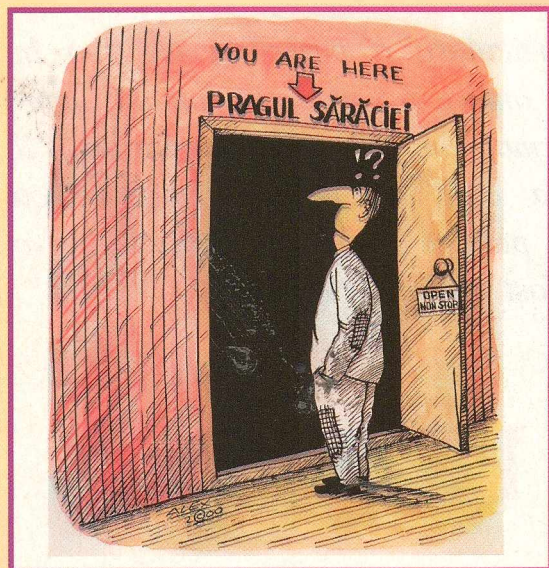
NĂSCUT PENTRU PUTERE

Dar „înscenări“ de acest gen se petrec pretutindeni în lume. Profesioniști abili manipulează din umbră mari colectivități umane, le conduc pe un făgaș dorit de către mai marii zilei sau de către cei care doresc să se instaleze la cârmă. Noi înșine, din decembrie 1989, am fost implicați într-o mulțime de scenarii în care am jucat cu naivitate, din ignoranță, din nepricepere. Așa a apărut mitul teroriștilor inexistenți, așa s-au derulat evenimentele de la Tg. Mureș, așa a fost înăbușită mișcarea din Piața Universității, sau a fost dărâmat un guvern. Exemplele ar putea continua. Ultimul scenariu în care a jucat poporul român a fost prilejuit de alegerile de la sfârșitul anului trecut. Pentru a câștiga încă un mandat, – al câtelea? – președintele actual al țării ne-a adus în situația de a-l alege pentru a bara calea extremismului. Această demonstrație de virtuozitate în

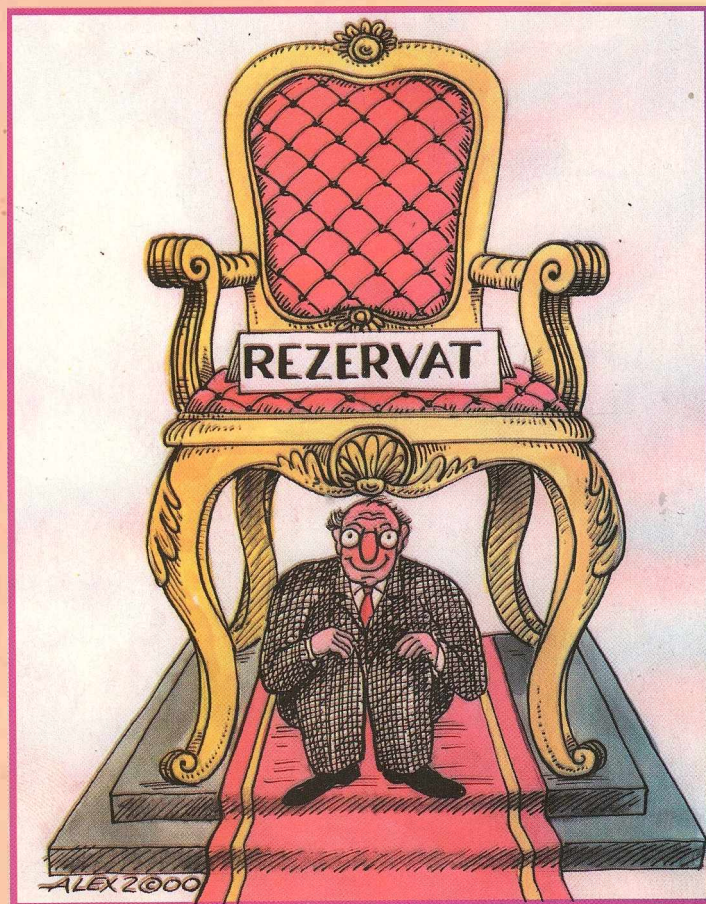
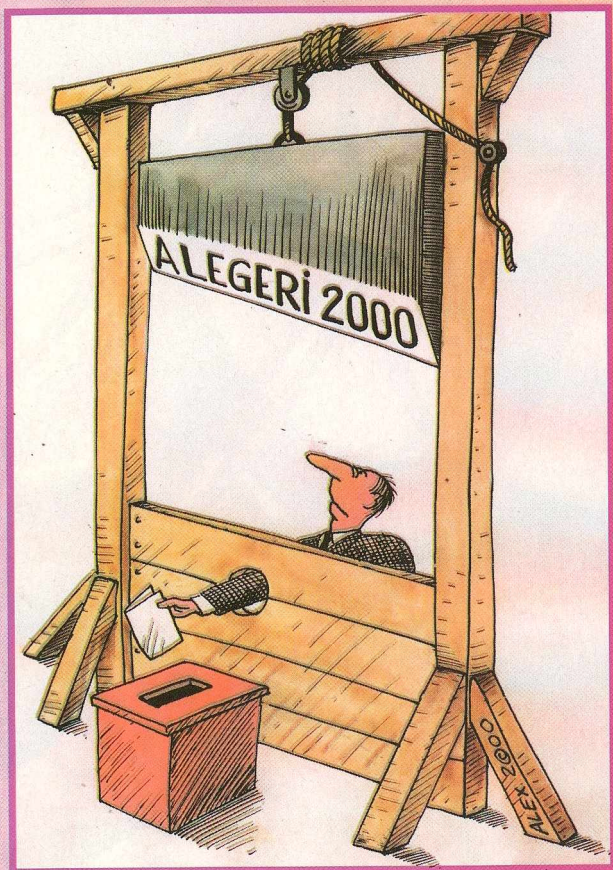
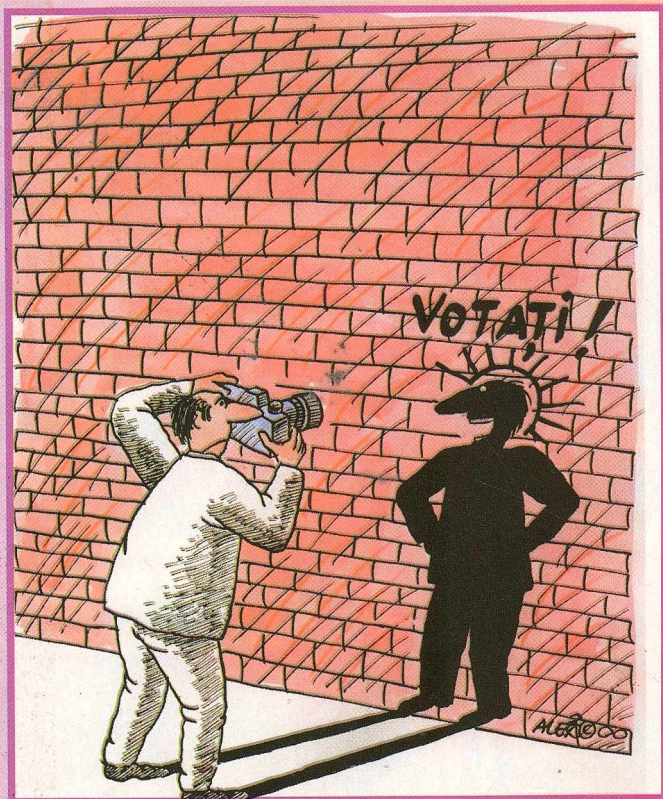
materie de câștigare a unei competiții a arătat, încă o dată, excepționala capacitate a lui Ion Iliescu de a cuceri poziția de lider. Fiindcă acest politician – cel mai abil dintre toți politicienii pe care îi avem – este născut pentru Putere. A râvnit-o dintotdeauna, a adorat-o pe ascuns sau fățiș, a obținut-o și a știut s-o redobândească, atunci când a pierdut-o vremelnic. Nu este puțin lucru, chiar dacă românii nu i-au mai sărbătorit victoria într-o dezlănțuire de bucurie ca altădată, deși au crezut că au optat pentru „răul cel mai mic“. De fapt, de unsprezece ani, ne aflăm în mrejele „răului cel mai mare“ care ne-a măcinat existența și care și-a pus amprenta pe întreaga societate românească. Încă o dată, poporul român, greu de condus după ce a scăpat din teroarea dictaturii, dar ușor de manipulat, i-a dat credit celui care i-a irosit cel mai mult speranțele.

Serge Brion

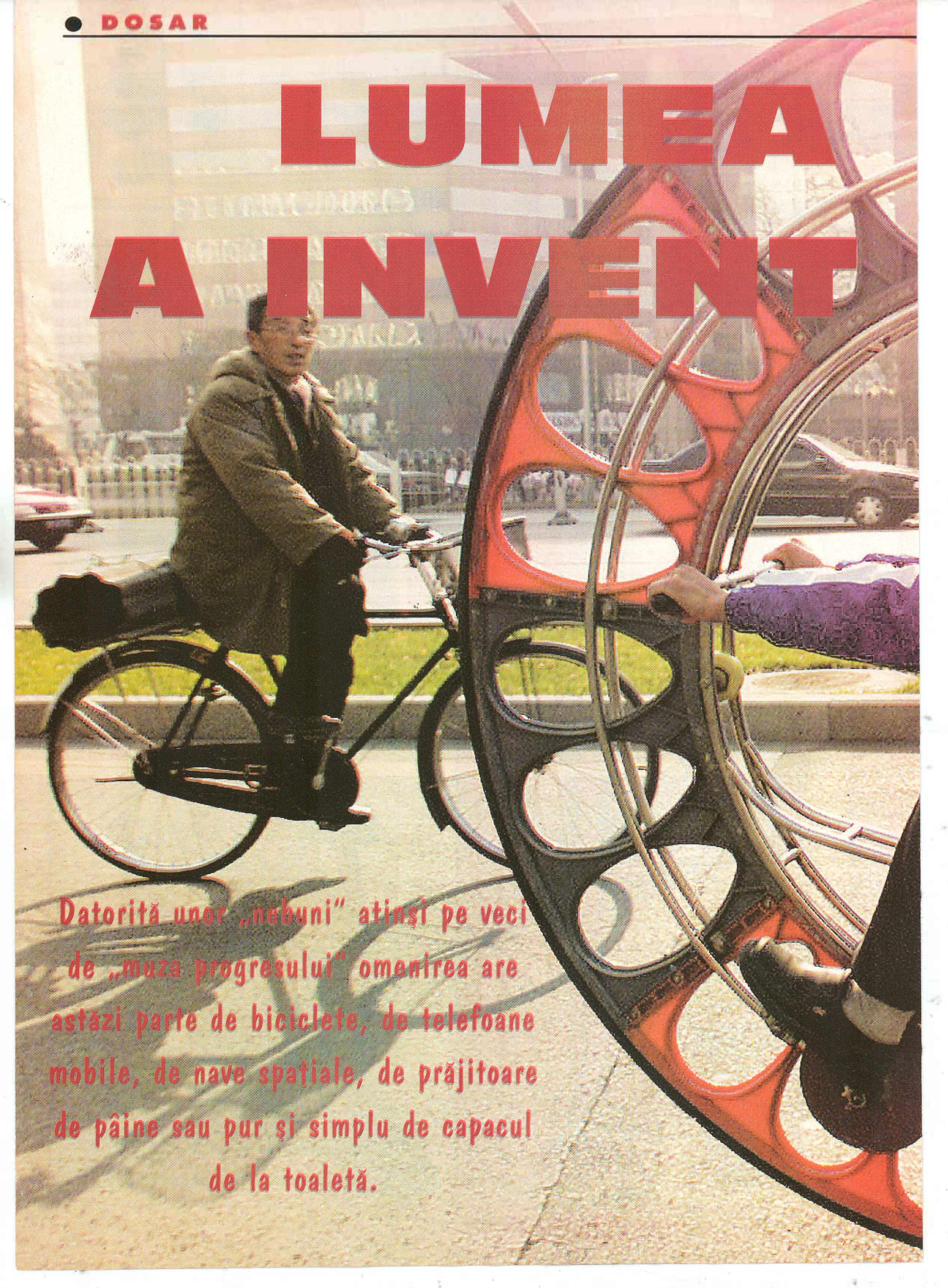
ANUL 2000 VĂZUT DE AUREL ȘTE

FAN ALEXANDRESCU

LUMEA A INVENT

Datorită unor „nebuni” atinși pe veci de „muza progresului” omenirea are astăzi parte de biciclete, de telefoane mobile, de nave spațiale, de prăjitoare de pâine sau pur și simplu de capacul de la toaletă.

„TRĂSNITĂ” ATORILOR

Text: CIPRIAN ENEA, TOMA ROMAN jr.
și LILIANA PETRUȘ ■
Foto: CIPRIAN ENEA, A.P.-ROMPRES
și arhivele personale ■

FLACĂRA, O REVISTĂ CARE SUSȚINE INVENTATORII

Pentru revista **FLACĂRA**, inventica românească a însemnat o preocupare constantă. În anii '70, când șurubul ideologic începea să se strângă din ce în ce mai tare, iar subiectele despre care se putea scrie se tot împuținau, **FLACĂRA** a început o serie de campanii de promovare a unor invenții românești precum și de reabilitare a unor mari inventatori români uitați pe nedrept.

PAULESCU, ODOBLEJA, COANDĂ

Datorită unor opțiuni politice „necorespunzătoare” în anii '50 numele profesorului doctor Nicolae Paulescu, inventator al insulinei, nu a putut fi pomenit în ziare. După o perioadă de uitare nedreaptă, **Flacăra** anilor '70

l-a readus în atenția opiniei publice. La fel s-a întâmplat și cu doctorul Ștefan Odoobleja, un mare inovator în domeniul psihiatriei, intrat pe nedrept într-un con de umbră. Un capitol aparte în campaniile **Flăcării** l-a constituit mediatizarea unor invenții mai puțin cunoscute ale lui Henri Coandă, cum ar

fi fabricarea betonului din reziduuri de lemn.

DE LA PELL AMAR LA MAȘINA DE SCULPTAT

Dintre inventatorii „contemporani”, foarte mulți au fost descoperiți sau promovați de către **Flacăra** de-a lungul anilor '70-'90. Nu putem să-i amintim pe toți, dar vom da câteva exemple.

Doctorul Ștefan Ionescu-Călinești a inventat Pell Amar, un medicament foarte eficient contra reumatismului, fabricat pe bază de nămol. După o campanie în **Flacăra**, medicamentul lui Ionescu-Călinești a intrat în producție de serie și a avut mare succes, fiind exportat până și în Uruguay.

La fel s-a întâmplat și cu medicamentele Covalitin (pentru boli urologice, inventat de dr. Tina Covaliu) sau Elcohep (pentru boli de ficat, inventat de dr. Ladislau Elthes).

La capitolul invenții tehnice lista e foarte lungă. Am aminti lentilele Fresnel, din plastic, făcute de conf. dr. Petre Dodoc, mașina de sculptat mobilă a ing. Liviu Lazăr, poliedrele energetice pentru conservat carnea ale lui Dinu Ștefan Moraru, piramida sub care nu se consumă energie a ing. Constantin Cojocaru, motorul hidraulic de 800 de C.P. al ing. Mihaela Irimia și ing. Nicu Constantin ș.a.

Așa cum au fost mediatizate

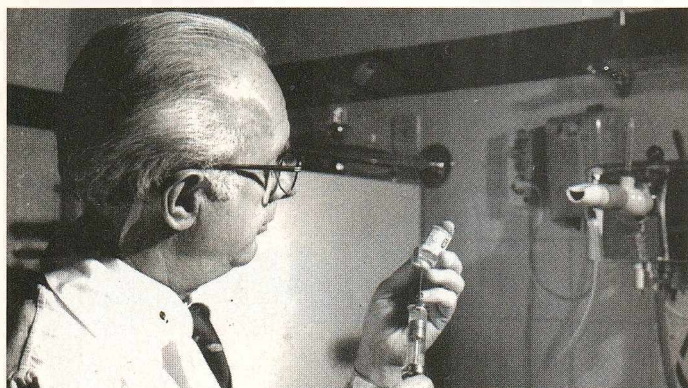
Falsul inventator Andrei Hododi

zate atâtea invenții reale, de-a lungul timpului s-au mai strecurat în paginile revistei noastre și câțiva falși inovatori. Cel mai cunoscut caz este cel al lui Andrei Hododi, a cărui invenție, Dureff, s-a

Dr. ing. Dinu Ștefan Moraru

dovedit a fi o făcătură. Escrocheria lui Hododi, însă, a fost dovedită tot în paginile **Flăcării**, împreună cu implicarea unor înalți demnitari de stat în subvenționarea cu miliarde de lei a „invenției”.

Ștefan Ionescu Călinești – inventatorul Pell Amar

„TRĂSNĂILE” ANULUI 2000

Jens Adermann este unul dintre inventatorii anului 2000 care se lăfăie pe străzile Dortmund-ului într-un automobil solar. Mașina are un panou de celule solare de 8 m² și atinge 75 km/h.

HELIOSTROBOSCOPIUL, O INVENȚIE LĂSATĂ BALTĂ

Carol Przybilla a fost un inginer de școală veche, cu studii făcute în perioada interbelică, în Germania. A studiat cu profesori celebri, inclusiv cu Albert Einstein. Marea sa pasiune erau invențiile, de-a lungul vieții obținând peste 700 de brevete. Unele dintre acestea au fost vândute pe vremea comunismului de statul român în exterior, de exemplu chiar și acum vestitul concern General Motors folosind o turbină specială proiectată de dl Przybilla. În ultima parte a vieții sale (dl Przybilla a decedat în 1996 la 94 de ani) a lucrat la realizarea heliostroboscopului, un aparat menit să trateze cancerul și S.I.D.A.

HELI

Heliostroboscopul sau Heli, cum îl alinta inventatorul său, este o cutie de 47 de kg care conține un bec cu halogen. Din el pornește o așa-numită „rază biotică“, care acționează la nivel atomic. Între 1992 și 1994 s-au făcut mai multe testări ale lui Heli în condiții de spital și rezultatele au fost spectaculoase. În cazul unor bolnavi de cancer sau SIDA maladiile au dispărut cu totul.

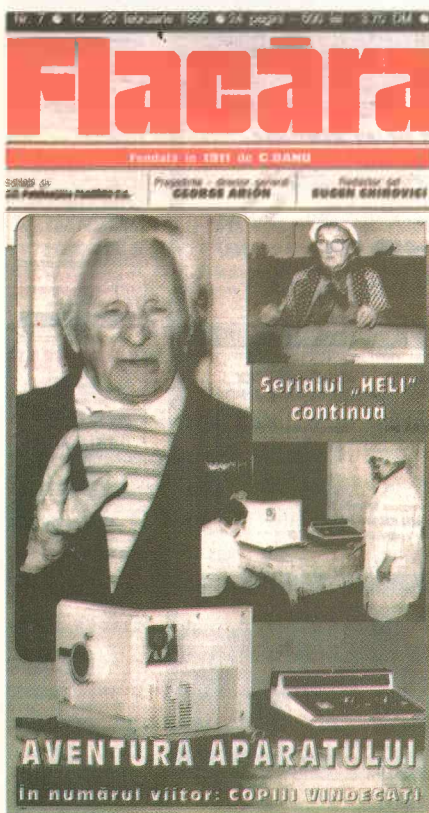
Astfel, în cazul inginerului Gheorghe Dobre, internat cu metastază ganglionară, medicii au constatat că, după mai multe ședințe cu Heli, nodulii canceroși au dispărut pur și simplu. În cazul fetei Raluca Brebenel, infectată cu HIV, după câteva ședințe virusul a dispărut, pentru ca, apoi, la câteva luni de la întreruperea tratamentului, el să reapară. În mai toate cazurile de tratament cu Heli s-a constatat o ameliorare a stării de sănătate a pacientului, dispariția durerilor și creșterea poftei de mâncare.

sigură“ a acestei instituții. Iulian Mincu, ministrul Sănătății din acea perioadă, a afirmat într-un interviu acordat unui post de radio că România deține un aparat capabil să vindece cancerul și SIDA. Se părea că heliostroboscopul va fi omologat drept una dintre marile descoperiri ale sfârșitului de mileniu. Dar...

S-A LĂSAT TĂCEREA

La 94 de ani dl Przybilla era sănătos tun. În 1996 a decedat în urma unui accident stupid – a căzut pe scări și și-a rupt șira spinării. După decesul savantului nimeni nu s-a mai arătat interesat de

Heli. Cel puțin nu oficial. Iată ce ne-a declarat dna Iulia Przybilla, văduva savantului: „După moartea soțului nimeni, nici de la S.R.I., nici de la minister nu m-a mai contactat. Eu sunt prea bătrână ca să mai alerg după omologare sau ca să mă apuc să tratez pacienți acasă. Cred că atunci când aparatul a fost luat de acasă pentru îmbunătățiri sau expertize la S.R.I., cineva a făcut copii după el. E posibil ca să se aștepte moartea mea ca altcineva să-și aroge invenția. Păcat, pentru că în timpul ăsta mai puteau fi salvate niște vieți.“

S.R.I. ȘI-A

BĂGAT COADA

În 1992, Virgil Măgureanu personal s-a arătat interesat de invenția lui Carol Przybilla. El l-a ajutat pe inginer să-și construiască un aparat mai performant la Institutul pentru Înalță Tehnologie, a trimis doi bodyguarzi să păzească familia Przybilla și pe Heli. La sugestia S.R.I., familia inventatorului a locuit vreme de doi ani într-o „casă

„TRĂSNĂILE” ANULUI 2000

Compania Fisher Price a pus la punct cățelușul robot care nu numai că latră, se gudură, dă din coadă și aleargă în jurul stăpânului, ci reacționează și la „osul“ electronic.

PAUL MATEI A INVENTAT BOMBA ANTIINCENDIU

Invențiile lui Paul Matei au ajuns în numeroase rânduri în Italia și au făcut furori printre macaronari. Din acest motiv presa italiană i-a dedicat zeci de pagini, iar o prestigioasă fundație i-a acordat titlul de conte (reporterii noștri realizând chiar o fotografie cu pergamentul respectiv)

Invențiile lui Paul Matei au făcut mare vâlvă încă de pe vremea lui Ceaușescu. Printre cei mai frecvenți susținători ai acestuia s-au aflat revista **Flacăra** și **Televiziunea Română**. Într-una din zile, regretatul Tudor Vornicu i-a spus chiar domnului Matei că are în față două perspective: „Prietene, ori te apuci de făcut măștișoare și de câștigat bani, ori te pui serios pe treabă și-ți dedici viața unor descoperiri epocale.” După ce a cugetat îndelung, Matei a ales a doua cale: „Există două tipuri de inventatori – ne spune Paul. Unii care își prezintă invențiile în stadiu de proiect și alții care realizează prototipurile fără a acorda prea multă importanță detaliilor «de desen», să le spun așa. Mie îmi place să lucrez cu prototipuri și nu mă prea

ocup de brevetarea invențiilor mele sau de punerea lor în practică. Acest lucru s-ar putea să constituie o greșală, dar îmi este foarte greu să-mi schimb firea. Așa stând lucrurile, poate mă întrebați cum de câștig bani cu invențiile mele. Ei bine, pur și simplu vând prototipul și gata. Vine unul de la o firmă sau mai apare câte un străin care a auzit despre invențiile mele și-mi cumpără modelul pe o anumită sumă de bani. Eu le explic principiul de funcționare și ce fac ei cu modelul respectiv nu mă mai interesează. Dar până acum nu am comercializat decât mărunțișuri. Câteva dintre ele știu că au și fost produse în serie. De invenții am fost preocupat de când mă știu. Încă din clasa întâi construiam tot felul de bâzdașanii precum

Paul Matei

„TRĂSNĂILE” ANULUI 2000

Li Yongming (stânga) și Zheng Jun demonstrează pe străzile Beijing-ului că „bicicleta” cu o roată este mai practică și mai spectaculoasă decât strămoșul său cu două roți.

un ghiozdan cu aparat de radio, patine cu roțile etc. Cu adevărat însă am început să mă implic în domeniul inventării și construirii unor prototipuri serioase după 20 de ani. Pentru a putea învăța cât mai mult, am frecventat o serie de cursuri variate și am obținut calificări în domeniul pielăriei, chimiei, fizicii, electronicii etc. Locul de muncă mi-l schimbam foarte des pentru a avea posibilitatea să activez mereu într-un alt domeniu și a afla lucruri noi, consolidându-mi cunoștințele obținute la cursurile teoretice. În anii '80 am deschis

prima școală de inventatori din România. Cursurile se desfășurau la mine în casă și se bucurau de participarea a 4-5 elevi. După părerea mea, acolo era mai mult decât o simplă școală de inventatori. Învățăceii lucrau împreună cu mine la noi descoperiri. Venea câte unul cu o idee și ceilalți îl ajutau să o dezvolte sau să o perfecționeze. După Revoluție am plecat în Italia, împreună cu fiica mea, bursieră la o școală juridică și ziaristică. Profitând de ocazie am expus invențiile mele la mai multe saloane de specialitate. De un mare succes s-a

Dispozitiv de însămânțare a zonelor greu accesibile

Papucii cu impulsuri electrice

Bomba antiincendiu

Dispozitiv de purificare a aerului

bucurat standul meu din cadrul unei expoziții cu profil agricol și horticol, intitulată Flor Tek și care a avut loc la Genova. Aici am prezentat câteva invenții precum injecțiile pentru plante și apă biostimulatoare sau «apa verde», cum îi spun eu. Este vorba despre un lichid realizat dintr-un amestec magnetizat de apă minerală, apă de ghețar și extracte din plante. Apa biostimulatoare s-a vândut atunci ca pâinea caldă. Cu cea mai mare parte a acestor bani am strâns ajutoare și le-am trimis în țară. Când m-am întors în România nu-mi

mai rămăseseră prea multe parale, dar lăsasem în urmă câteva realizări de excepție. Printre altele, îmi deschiseseam o școală de inventatori în Italia, obținusem câteva premii la saloanele de inventică și vândusem câteva invenții remarcabile.

Pentru a ne dovedi că nu vorbește prostii, Paul ne-a pus în brațe un dosar plin cu articole pe care presa italiană le-a scris despre invențiile lui. Printre altele, cel mai mult ne-au reținut atenția materialul despre școala de inventatori, articolele despre bomba antiincendiu și cele despre

apa biostimulatoare care are efecte de stimulare a creșterii plantelor și asupra dezinfectării acestora.

BOMBA ANTIINCENDIU CU EXPLOZIE INERTIALĂ

Este o invenție care are la bază același principiu de funcționare ca și bombele normale. În interiorul unui recipient de plastic se pune apă îmbunătățită precum și un miez de explozibil. În momentul în care bomba este lansată și miezul explodează, suflul rezultat „rupe” flacăra de pe lemn sau de pe alte materiale inflamabile după care apa acoperă locul, împiedicând astfel reaprinerea. Bomba poate fi utilizată cu succes în incendiile din păduri, deoarece resturile ambalajului, fiind din plastic, nu rănesc trupurile plantelor în timpul exploziilor. În plus, plasa de pe exterior împiedică bucățile mari să facă ravagii atunci când lovesc arborii, iar apa din bombă este biostimulatoare.

PAPUCII ELECTRONICI INTELIGENȚI

Pentru a realiza papucii electronici inteligenți, Paul Matei a pornit de la vechea

știință orientală conform căreia pe talpa piciorului se află „cheia” întregului organism uman. După părerea inventatorului lor, papucii inteligenți reprezintă viitorul în încălțăminte. Pe talpa acestora se află fixat un adevărat circuit care generează impulsuri conform „hărții corpului uman” de pe talpă. Astfel, organismul se odihnește mergând, se oxigenează, organele interne ale corpului sunt stimulate grație centrilor de pe talpa piciorului etc.

BUMERANG CU REACȚIE

Această invenție „pornește” de la principiul celebrei arme utilizate de vechii locuitori ai Australiei. Paul Matei s-a gândit ca pe capetele unui avion astfel de „instrument” să instaleze două motoare cu reacție, să mărească dimensiunile acestuia la scara unui avion și astfel să realizeze o mașinărie de zbor capabilă să suplinească sateliții artificiali. Modelul, care poartă numele de „Bumerangul DAKY QI” ar urma să „navigheze” pe orbită, reducând astfel semnificativ costurile sateliților de telecomunicații și nu numai.

„TRĂSNĂILE” ANULUI 2000

Japonezii de la Triumph International au decis ca în secolul al XXI-lea lentilele din sticlă ale ochelarilor să fie înlocuite de mici cupe de susținere.

DRAGOȘ CORCIOVĂ A INVENTAT SCUTERUL COSMIC DE VÂNAT ASTEROIZI

Așa cum am mai scris și cu alte prilejuri, între nebunie și genialitate nu este decât un pas, de multe ori de-a dreptul insignifiant. Unul dintre cei mai interesanți inventatori români este Dragoș Corciovă, de 50 de ani, un individ care susține că este monitorizat în permanență de către extratereștri și de cele mai celebre servicii mondiale de spionaj. În plus, el are câteva brevete de la OSIM care-i atestă capacitățile de inventator.

Din discuțiile purtate cu Dragoș Corciovă am rămas cu o mare îndoială în suflet. Omul nostru are trei brevete eliberate de către OSIM, care îi atestă calitatea de inventator și funcționalitatea unora dintre invențiile sale. Cea mai celebră este instalația de electroliză (brevet nr. 111284), pe baza căreia Dragoș Corciovă susține că se poate realiza

motorul cu apă. Pe de altă parte, însă, domnul Corciovă afirmă că a fost urmărit de serviciile secrete intergalactice și că la trei ani repara navele unor extratereștri neajutorați. Poate că dacă nu am fi văzut cu ochii noștri documentele care să ateste invențiile lui Corciovă l-am fi considerat doar un nebun oarecare. Dar uimitoarele sale

cunoștințe în domeniul fizicii, chimiei și, nu în ultimul rând, în mitologia speculativă, ne-au determinat să-i publicăm povestea vieții sale așa cum ne-a istorisit-o el însuși.

„Pe mine m-au vânat toată viața o serie de servicii speciale foarte cunoscute sau mai puțin știute de marele public – ne povestește domnul Corciovă. Nici nu mă născusem bine că pe la vârsta de nouă luni a avut loc primul atentat asupra mea, când a încercat să mă elimine o echipă a Serviciului Neidentificat de Securitate. Manevra nu a reușit și de atunci m-au urmărit toată viața. Tot timpul trăiesc numai sub amenințarea serviciilor secrete ale doctorului Cameron, din Long Island – New York. Am cerut în mai multe rânduri SRI să mă protejeze și acest lucru a dus chiar la schimbarea unui general de-acolo care îmi înțelegea situația, dar de protejat mă protejează doar ca să nu mă îmbogățesc din muncă legală, din afaceri cinstite și

Dragoș Corciovă

din invenții. Și, ca și cum aceste necazuri nu ar fi fost suficiente, de la un timp a început să mă amenințe și celebrul personaj mitologic Zeus. De fapt, numele real al acestuia este D'ZON D'ZEO, iar pe nevastă-sa o cheamă D'ZON D'ZEA (este vorba despre Zeița Zeițelor). Eu am descoperit că acest Zeus nu este altceva decât un extraterestru care a sosit pe Terra de pe a patra planetă a Sistemului Stelei Duble deoarece a fost învins și alungat de locuitorii celei de-a treia planete

„TRĂSNĂILE” ANULUI 2000

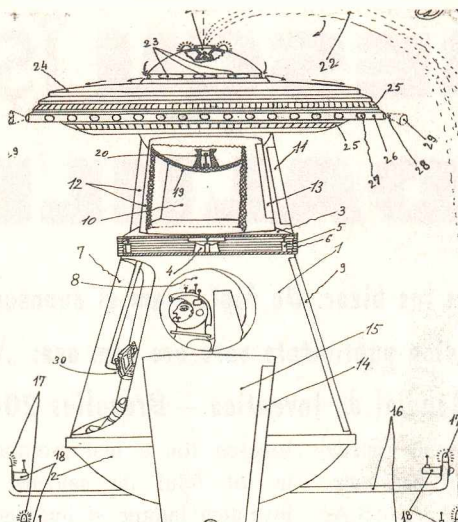

Un puștan din Scoția, Richard Thomas, de 12 ani, a devenit Tânărul Inventator al Anului în Telecomunicațiile Marii Britanii pentru versiunea haioasă a „Ceașului cu ecran video”.

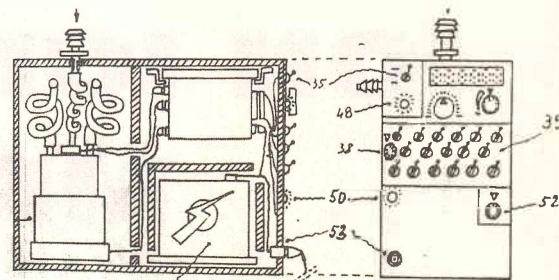
DREPTURILE INVENTATORILOR SUNT

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) susține că în România se înregistrează anual în jur de 100 de cereri de brevet la 1.000.000 de locuitori, acest raport situându-ne la nivelul mediei țărilor centrale și est-europene, cu o economie de tranziție. Valoarea de vârf a numărului de cereri depuse, respectiv aproape 5.000, a fost înregistrată în 1989. În ultimii

ani, solicitările de brevet de invenție au scăzut spectaculos, până la doar aproximativ 2.500, în 1999. Specialiștii OSIM motivează scăderea interesului pentru invenții doar prin greutățile specifice perioadei de tranziție. Inventatorii, însă, sunt de altă părere. Ei susțin că în România nu există o economie deschisă aplicării invențiilor, iar atunci când, totuși,

„Trotineta cosmică” de vânat asteroizi

Instalația de electroliză a motorului cu apă

MOTORUL CU APĂ

„Această invenție este alcătuită dintr-o instalație de

electroliză asistată electronic, care alimentează cu hidrogen un motor normal. Acesta în loc de combustibilul convențional folosește apă. Dar apa trebuie să fie apă de mare pentru a putea circula prin ea curentul electric. Invenția mea constă doar într-o instalație de electroliză asistată electronic. Partea electronică se autoalimentează pe baza energiei de coeziune dintre

atomii de hidrogen și oxigen. În aceste condiții rafinările românești ar urma să livreze benzina la export, iar benzinăriile vor fi aprovizionate cu apă de mare.”

„TROTINETA” COSMICĂ DE VÂNAT METEORIȚI

„În condițiile în care resursele de minereu de pe Terra sunt limitate, o variantă de exploatare ar fi metalele de proveniență meteoritică. Oamenii fără un loc de muncă ar putea lucra pe astfel de vehicule și ar putea realiza bani frumoși.”

a Sistemului Stelei Duble pe când încerca să-i invadeze. Eu am descoperit nava cu care a venit el pe Terra și care apare sub diverse interpretări în mitologiile asiatice și europene. Chiar și noi avem un basm, «Tinerete fără bătrânețe», în care nava apare codată. Ea este Palatul zânelor din cel de-al nouălea cer. Și am aflat o mulțime de cunoștințe tehnologice situate în strânsă legătură cu legile care guvernează universul.

Din cauza asta am avut certuri mari cu Zeus, care m-a amenințat cu tot felul de arme telepatic, arătându-mi în fața ochilor niște bice imense de foc. Îmi reproșa că nu-l apreciez la adevărată sa valoare deși tot ceea ce știe omenirea a învățat de la el. Eu însă i-am demonstrat că lucrurile nu stau chiar așa și m-a lăsat în pace. Cam atât despre Zeus.

Prima oară când am luat contact cu persoane din afara sistemului nostru solar aveam trei ani și jumătate. Cu puțin

timp în urmă îmi murise un câine pe care-l chema Ursu. În timp ce eu mă aflam singur la săniuș, l-am văzut pe Ursu că apare la mijlocul părții. Luându-mă după el am intrat într-o navă cosmică. Așa m-au întâmpinat extraterestrii care mi-au spus că această navă era construită de mine în 1985 (noi ne aflam pe atunci abia în anul 1954). Ei se întorseseră în timp să mă roage să le repar nava. Fără să știu ce fac am început să umblu la butoane, la monitoare și reparațiile au fost făcute.

„LA TREI ANI ȘI JUMĂTATE AM REPARAT NAVA UNOR EXTRATERESTRI”

De atunci m-am aflat, aparent, în relații foarte bune cu «o parte dintre extraterestrii» care-mi transmit foarte multe idei și cunoștințe tehnologice, care ar putea să mă ajute să apăr România de uneltirile intergalactice.”

„TRĂSNĂILE” ANULUI 2000

Marc Andre Filion (18 ani) – dreapta – și Jean-Michel Filion (16 ani) din Canada au fost declarați câștigătorii Campionatului Tinerilor

Cercetători pentru Dezvoltarea Lumii desfășurat la Hanovra, deoarece au descoperit o nouă tehnică și un nou mecanism pentru analiza planctonului marin.

FRUMOASE DOAR PE HÂRTIE

o invenție este pusă în practică, autorul ei se alege doar cu sume simbolice. Legea 64/1991, a brevetelor de invenție, precizează, printre altele, că invenția este proprietatea autorului, care are dreptul, pe bază de contract, să o valorifice. Mai departe intervin mecanismele economiei de piață, iar invenția devine o marfă ca oricare alta. Repartiția cererilor de brevet

pe domenii tehnice a rămas neschimbată, în ultimii ani. Ponderea cea mai mare revine chimiei și metalurgiei, domenii care acoperă peste 26% din totalul invențiilor. Urmează agricultura și necesitățile curente ale vieții (19,8%), tehnicile industriale și transporturile (18,4%) ș.a.m.d. Statisticile OSIM înregistrează o creștere ușoară a cererilor de brevet de invenție

ION IONESCU ÎȘI VINDE MEDALIILE

La prima vedere, Ion Ionescu pare un ins bizar. De fapt, l-am și cunoscut în condiții bizare.

L-am sunat în urma unui anunț de mică publicitate care era cam așa: „Vând medalie de aur primită la Salonul Mondial de Inventică – Bruxelles 2000.”

UN VRAF DE DIPLOME

Ne-am întâlnit conspirativ în oraș cu un tip mic, negricios și agitat. Își spunea singur Țiganu' sau Nae. A

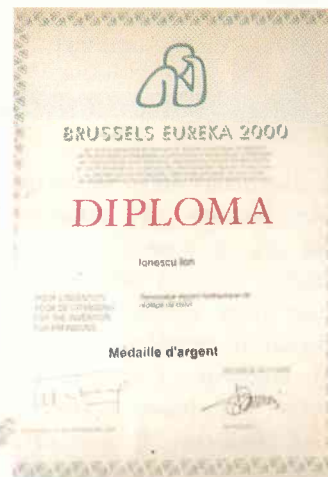
început să ne spună repede că are 14 invenții brevetate, că a lucrat la I.N.A.V. – S.A. (un institut pentru aviație), că scrie maxime și cugetări pe care vrea să le publice într-un volum. Tot la repezeală ne-a mai zis că a fondat un centru particular de cercetare pentru mașini și aparate și că e președintele-fondator al Societății Cercetătorilor Particulari din România. Apoi, a desfăcut o sacoșă plină cu diplome. Erau acolo de la diplome pentru aeromodelism emise la Pitești până la diplome care atestau că

Ionescu Ion a luat premiul I la tot felul de saloane de inventică interne și internaționale. După asta dl Ionescu a mai zis ceva cu niște securiști și a plecat precipitat. Ne-am dat seama că uitasem să-l întrebăm ce-i cu medaliile scoase la mezat.

SERVOVALVA

La a doua întâlnire, dl Ionescu a venit chiar cu o medalie de aur și una de argint (de fapt una aurie și alta argintie) câștigate anul trecut la Bruxelles. Din diplomele aferente reieșea că medaliile fuseseră câștigate pentru o „Servovalvă miniaturizată”, respectiv pentru o „Servovalvă electro-hidraulică pentru reglarea debitului”. Am primit și explicația ce e aia o servovalvă: un dispozitiv care face legătura între partea electronică și cea mecanică a unui aparat, dispozitiv ce poate fi folosit de la aeronave până la roboți industriali. Mai mult ca sigur juriul din Belgia nu i-a dat din greșală inginerului Ionescu medaliile.

Am aflat cu stupeoare că la Bruxelles au ajuns invențiile românești, o groază de birocrăți și târâie-hârtii de la

Agencia Națională pentru Știință, Tehnologie și Inovare, dar inventatorii au fost uitați p-afară. La întoarcerea în țară le-au fost „aruncate” acestora medaliile și asta a fost tot. Nici vorbă ca statul să-i subvenționeze cercetările lui Ion Ionescu sau să-l ajute să-și protejeze invențiile printr-un brevet internațional. De asta și de teamă că nu o să aibă bani să-și plătească telefonul, dl Ionescu s-a decis să-și vândă medaliile. Cu bizareriile și invențiile sale Ion Ionescu e unul din cazurile tragice – și, din păcate, simptomatice ale invenției românești. Modest, nu a vrut să se lase fotografiat.

„TRĂSNĂILE” ANULUI 2000

Asiatica din imagine este Money Shing, director de marketing la compania Peace Mark Ltd., care a lansat pe piață o nouă linie de miniceasuri făcute din aliaje speciale.

apartinând solicitanților străini, ceea ce ar însemna, teoretic, un interes crescând al investitorilor străini față de piața românească. Cele mai multe cereri depuse de solicitanți străini provin din S.U.A., Germania și Franța.

Inventatorii români au sperat că statutul lor se va îmbunătăți o dată cu aplicarea noii legi a brevetelor de invenție. Teoretic, legea este destul de generoasă, față de titularii de brevete. Practic, însă, drepturile de invenție rămân

doar pe hârtie. Există foarte multe cazuri în care inventatorii nu și-au primit drepturile bănești, chiar dacă invenția lor se aplică de câțiva ani, cu succes, și chiar dacă legea prevede inclusiv recompense retroactive. Așa stând lucrurile, inventatorii nu mai au decât calea justiției. Și aceasta pare a fi destul de încurcată, de vreme ce instanțele nu au experiență în dreptul de proprietate industrială și amână procesele la nesfârșit.

DUPĂ APOCALIPSĂ

Text: TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ și ROMPRES ■

Conform prezicătorilor hâncuiști, finalul mileniului doi trebuia să aducă sfârșitul lumii. Din câte putem noi să ne dăm seama, lumea continuă să existe și asta în ciuda faptului că — urmare a unei greu credibile ineptii care a jignit aritmetica elementară — planeta a celebrat de două ori intrarea în cel de-al treilea mileniu. Ne aflăm, așadar, după Apocalipsă și, parafrazându-l pe Mark Twain, ne simțim destul de bine. Dacă, însă, pentru majoritatea pământenilor supraviețuirea după termenul cu care ne-au amenințat cabaliștii de ocazie este o palmă dată acestui gen de prezicători, pentru români n-a lipsit mult ca decembrie 2000 chiar să fie un capăt de drum.

CONTEXT

Reîntoarcerea echipei lui Ion Iliescu în palate (Cotroceni, Victoria, Parlamentului) a avut loc pe fondul unui sfârșit de secol, la nivel mondial, cel puțin interesant. Cele două superputeri, Rusia și SUA, au

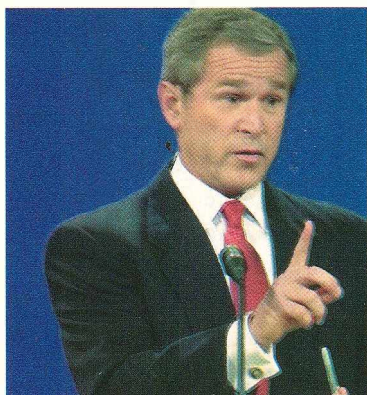
intrat în veacul XXI cu noi președinți. Dacă Vladimir Putin — despre care mulți se tem că va impune Rusiei o atitudine mult mai ofensivă în relațiile internaționale — apucase deja să se familiarizeze cu poziția sa, George W. Bush a transpirat „destul până să-și vadă confirmată

oficial victoria, astfel încât mucaliții dâmbovițeni au zis că americanii nu puteau să se decidă cine să le fie președinte până când decizia similară nu era luată la București...

Un alt element important de context l-a constituit consolidarea poziției celor trei

state est-europene care, după intrarea în NATO, se pregătesc să deschidă larg și ușa UE. Noua cortină trasă în această parte a lumii — nu chiar de fier, dar nici de mătase — a făcut ca, dincoace de draperie, agitația să devină fierbinte, iar unul dintre momentele de temperatură maximă a fost acela în care, pentru prima dată în istoria recentă, Bulgaria a ținut morțiș să se spele pe mâini de România, cerând să fie privită (și, în perspectivă, primită) separat.

În restul lumii, e drept, n-au avut loc mutații spectaculoase, dar, la ora actuală, cel puțin pentru noi, esențiale sunt pozițiile marilor puteri, ale organismelor europene și,

Vladimir Putin și George W. Bush — doi președinți a căror alegere în 2000 contează pentru români la fel de mult ca noul-vechiul chiriș al Cotrocenilor

RETRO

BEATRICE MOTAȘ ■

12.12. Vadim i-a interzis lui Dolănescu să mai dea declarații presei deoarece se face de râs ● Lui Nicolae Văcăroiu i-a revenit șefia Senatului ● PNȚCD își face „guvern din umbră” ● Bucureștenii se îngheșuie să cumpere bilete la Revelionul organizat de Traian Băsescu ● Un localnic din Codlea și-a vopsit fațada casei în culorile tricolorului ● Potrivit ultimului raport al FMI, România se află pe ultimul loc în Europa din punct de vedere economic, iar Banca Mondială confirmă că peste 50% dintre români continuă să trăiască în sărăcie.

13.12. La vama Otopeni au fost descoperite 400 de kg de hașiș ● În scandalul falsurilor universitare a apărut încă un nume: Universitatea „Bioterra” ● Un coleg i-a furat unui deputat haina de piele ● Nitramonia Făgăraș a fost debransată complet de la rețeaua de alimentare cu gaz metan.

14.12. La Romexpo s-a deschis Salonul Național al Presei Române ● A murit Andruța Ceaușescu ● Ion Iliescu a fost vali-

dat ca președinte al României, în aceeași zi în care George Bush a devenit președinte al Statelor Unite ● A încetat din viață academicianul Nicolae N. Constantinescu ● Un tren a deraiat pentru că hoții au furat cablurile de la semnalizare ● Se fură motorină din locomotive.

15.12. A luat sfârșit restaurarea „Coloanei fără Sfârșit” ● Romtelecom scurtează impulsul de la 60 la 40 de secunde ● Muzeul Antipa închiriază monștri pentru filmări horror.

16-17.12. Premierul desemnat Adrian Năstase a declarat că la Guvern se ard dosare cu documentele privatizării ● Ministrul Ion Caramitru a anunțat că va confisca lucrarea „Domnișoara Pogany” deoarece actualii proprietari au scos-o ilegal din țară și au vrut să o vândă la licitație.

18.12. Mugur Isărescu a cerut inculparea penală a celor care au distrus documente din Palatul Victoria ● La Piatra Neamț, poliția a capturat un grup de traficanți care încercau să vândă un container cu material nuclear ● Ion Iliescu s-a despărțit de activitatea sa în cadrul PDSR, predând ștafeta lui Adrian Năstase

firește, *last but not least*, ale instituțiilor internaționale financiare.

STRUCTURI

Pe marginea opțiunii politice din noiembrie-decembrie 2000 a electoratului român au curs suficiente valuri de cerneală – adevărate tsunami! Este momentul acum să depășim uimirea, enervarea, patima și orice alt sentiment, încercând în schimb să analizăm ce ne așteaptă. Nu de alta, dar timpul nu poate fi întors înapoi (și, de altfel, cred că, dacă ar fi posibil, rezultatul alegerilor ar fi același).

Punând reflectoarele pe noua-vechea Putere, presa și-a concentrat atenția, ca de obicei, pe persoane. PDSR și-a ținut parțial promisiunea de a scoate în față nume noi, răsplătind totuși cu posturi de vârf câțiva fideli care au adus, în trecut, partidului, diferite feluri de ajutoare (cazul cel mai reprezentativ este cel al fostului lider sindical Miron Mitrea). Pentru primii, ziariștii s-au zbatut să afle cât mai multe detalii de biografie (eventual neplăcute), care să-i scoată pe respectivii din anonimat, iar pentru ceilalți – să le amintească trecutele fapte publice, nu întotdeauna subiect de mândrie.

Locul unde se inventează și se dezinventează structuri executive

Cel puțin la fel de importante ca persoanele, însă, sunt modificările de structuri și anticipările (unele deja declanșate) schimbări legislative. Oricât de competent (sau de prost) ar fi un demnitar, ceea ce se întâmplă cu instituția pe care o conduce – și finalmente ceea ce se întâmplă cu noi toți – depinde mai mult de fundamentele organizatorice și legale pe care funcționează aceasta.

Prima noutate care s-a impus a vizat numărul de ministere, care a sporit brusc cu peste 50 la sută. Dacă ținem cont însă că acestea înglobează și fostele agenții naționale – care puieră spectaculos – se poate accepta faptul că, în realitate, structurile executive nu s-au umflat, ba chiar s-au subțiat puțin. Evident, cu condiția ca personalul acestora să nu fie sporit.

A doua noutate – consacrată modă postdecembristă – vizează rebotezarea unor ministere, transferarea unor atribuții și chiar înființarea unor instituții. Nimic nou: fiecare dintre premierii ultimilor 11 ani a ținut să modifice (chiar de mai multe ori în același mandat) structura Guvernului. Argumente, firește, s-au găsit de fiecare dată. Rămâne, însă, realitatea că aceste inovații determină o supărătoare discontinuitate. În unele cazuri, practic se va aproape totul de la început. Dacă, de pildă, Ministerul Educației Naționale a devenit Ministerul Educației și Familiei, preluând o serie de atribuții ale altor structuri, asta s-ar putea să nu fie prea stresant pentru personalul respectiv. În schimb, migrarea la nou-înființatul Minister al Administrației Publice a evidenței populației, eliberării pașapoartelor, ba chiar și a

pompierilor militari, alături de Agenția Națională a Funcționarilor Publici și Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie, este o mișcare care va da multe bătăi de cap unei armate de oameni. În particular, Ministerul de Interne, ale cărui structuri locale de Poliție sunt prevăzute a trece în subordinea administrațiilor locale, cam rămâne fără obiect de activitate!

Nu trebuie uitat nici o clipă că, în afară de mișcările de trupe, orice schimbare, fie și doar a numelui instituției, presupune cheltuieli semnificative legate de acte, ștampile, legitimații etc., dar și de regulamentele de funcționare și organizare. Acesta este, de altfel, motivul pentru care s-a renunțat la modificarea numelui Ministerului de Interne în Ministerul Ordinii Publice.

● În București a avut loc un marș al benzinărilor particulari ● Universității „Bioterra” București i s-a retras autorizația și dreptul de funcționare ● La librăria „Noi” se află expus un exemplar al celei mai mari și totodată mai scumpe cărți apărute în secolul al XX-lea (30 kg., 49.000.000 de lei), conținând reproduceri fotografice semnate de Helmut Newton.

19.12. Petrom scumpește carburanții ● Ioan Radu, viceprimarul general al Capitalei, a demisionat din PRM ● Un ofițer superior din cadrul Serviciului Independent de Protecție și Anticorupție a fost prins în flagrant în timp ce primea mită.

20.12. Generalul Vasile Mureșan, fost comandant al Penitenciarului Gherla, a fost arestat pentru trafic de influență și mită ● Ion Iliescu a depus jurământul în fața Camerelor reunite ale Parlamentului ● PD și PRM nu susțin guvernul Năstase.

21.12. La Palatul Cotroceni s-a făcut schimbarea de președinți: a plecat Emil Constantinescu și s-a întors Ion Iliescu ● A mai fost arestat un gradat de la Penitenciarul Gherla ● Dezastru ecologic la Cuza Vodă – Constanța: o sută de tone de țigări s-au

revărsat pe câmp, ca urmare a faptului că hoții au spart conducta CONPET.

22.12. Năstase a trimis liderilor PNL, PD și UDMR un proiect de susținere a Cabinetului PDSR ● A fost definitivat rechizitoriul mineriadei de la Costești; Cozma și ai lui sunt pasibili de o pedeapsă de câte 20 de ani de închisoare ● La București a avut loc vernisajul retrospectivei George Apostu ● La Iași a murit un om în urma exploziei unei bombe artisanale ce se afla în buchetul de flori pe care victima îl avea în mână și pe care dorea să-l dăruiască... amantei ● *Washington Post* dezvăluie faptul că persoane din România sunt folosite drept cobai pentru testarea medicamentelor de către marile companii din Occident.

23–26.12. În perioada sărbătorilor au fost semnalate 93 de incendii și 80 de traumatisme oculare cauzate de explozia petardelor și a sifoanelor.

27.12. În Clisura Dunării se face contrabandă cu mașini transportate cu... pluta ● Temperatură-record în București – 17,2 grade Celsius; în județele Bacău și Neamț au înflorit ghioceii ● PNL și UDMR au declarat că vor sprijini Cabinetul Năstase, iar

LEGI

Până la ora la care scriu aceste rânduri, în ciuda temerilor pre-electorale, PDSR nu a încercat încă să modifice nici o lege importantă (ceea ce nu înseamnă că nu o va face în continuare), deși a reușit, grație sperietorii peremiste, să-și asigure sprijinul PNL și UDMR, cel puțin la nivel declarativ. A făcut opinie separată, ca de obicei, PD, care, după ce s-a desprins din FSN, după ce s-a aliat cu PSDR (azi absorbit de partidul lui Adrian Năstase), apoi cu CDR, după ce, aflat în majoritatea guvernamentală, a votat nu o dată cu opoziția, după ce a tot ieșit și-a tot reintrat la guvernare, a reușit acum performanța de-a se situa de aceeași parte a bariadei cu PRM. Comentariile sunt inutile.

Deocamdată, singura grijă a noii puteri în domeniul actelor normative a vizat celebrele și multele Ordonanțe de urgență, dintre care s-a apucat să suspende câteva, fără a le anula totuși (încă).

Legislația este domeniul cheie. Chiar dacă, în România, legile par să fie date doar pentru fraieri, totuși ansamblul lor este cel care determină direcția de mișcare a economiei și a societății. Suspiciunile privind intențiile

PD va fi contra.

28.12. Vadim și Ilie Ilașcu vor reprezenta România la Strasbourg ● Necunoscuți au vandalizat Muzeul de Istorie a Evreilor din România ● La Craiova a fost dezamorsată o bombă plasată într-un vagon de tren.

29.12. Guvernul Năstase s-a instalat la Palatul Victoria ● Ovidiu Grecea va fi din nou șeful Corpului de control al primului ministru ● Valeriu Stoica a clasat scandalul Costea ● În Delta Dunării au poposit mii de păsări care ierneză, de regulă, în nordul Africii.

30.12.2000-03.01.2001. În București și în alte orașe români au marcat noul început de an, de secol și de mileniu prin mari spectacole în aer liber; stațiunile montane au fost luate cu asalt ● 2001 se anunță a fi anul cel mai secetos din ultima jumătate de secol ● Șeful Serviciului Anticorupție din Ministerul Justiției a fost trecut în rezervă ● Cazuri de leucemie în rândul militarilor NATO care au luptat în Bosnia; din fericire, printre români nu s-a semnalat nimic deosebit ● Guvernul Năstase a suspendat 20 de ordonanțe ale Cabinetului Isărescu ● 80 de marinari români

Bâzdăgania megalomană a lui Ceaușescu este locul din care ar putea porni un nou haos legislativ

PDSR de stopare a privatizării sau chiar de renaționalizare a unor întreprinderi nu s-au confirmat deocamdată – dar trebuie să fim atenți în special la legi. Pe de o parte pentru că ar putea fi vorba de pași înapoi, pe de altă parte pentru că orice modificare – am experimentat din plin asta! – determină un mic haos și slăbește încrederea și așa firavă a investitorilor străini.

PERSPECTIVE

Perspectivile României, la începutul mileniului trei, depind de mai multe coordonate. *Stabilitatea politică* nu pare să fie amenințată. PDSR nu dispune de majoritatea parlamentară absolută, dar beneficiază de un sprijin (condiționat) care, dacă nu face nici o prostie, îi va fi suficient, cel puțin o vreme. *Stabilitatea socială* este și ea încurajatoare, în condițiile în

care centralele sindicale au acceptat pactul pe termen limitat propus de principalul partid de guvernământ (și, adăuga, în condițiile în care sindicatele nu au mai reușit de ani de zile să scoată în stradă un număr semnificativ de oameni). *Relansarea economică*, în schimb, se află sub un mare semn de întrebare. De unde nu e, nici Dumnezeu nu cere. Va reuși PDSR o performanță pe care n-a obținut-o nimeni vreme de 11 ani, inclusiv el însuși? Greu de crezut. Astfel, dacă nu se va petrece o minune, *atitudinea investitorilor străini* nu are cum să fie altfel decât

„Singura șansă a românilor este să fie deștepți”

prudentă, ca și până acum – și asta, subliniez, indiferent de etichetările politice pe care Occidentul le aplică sau nu puterii de la București. *Atitudinea organismelor financiare internaționale*, aflată deja în ușoară revenire, ar putea fi mai binevoitoare, dar România rămâne încă dincoace de noua cortină.

Deasupra tuturor acestora, însă, se află, cred, însăși atitudinea românilor. Dacă tinerii vor păstra drept obiectiv suprem emigrarea (reușită cel mai ușor, fatalmente pentru noi, de cei mai buni dintre ei) suntem pierduți. Dacă adulții vor continua să viseze la „noi ne facem că muncim, ei se fac că ne plătesc” suntem pierduți. Dacă fiecare om de succes va fi privit și pe mai departe drept un probabil infractor suntem pierduți.

Ca să nu fim pierduți ar trebui să fim deștepți – caz în care ar conta prea puțin cine populează palatele puterii.

Să fim deștepți. O fi, oare, o condiție prea dificilă?

se află pe nave abandonate în diferite porturi ale lumii ● FPS a fost desființat ● Un angajat al releului de pe Coștila a dispărut într-o zonă primejdioasă a Munților Bucegi.

04.01. Hoții l-au prădat pe fotbalistul Sabin Ilie de un kilogram de bijuterii ● A izbucnit scandalul „Publirom” – o escrocherie de Revelation ● Vor fi rebransate apartamentele debransate ● Se raționalizează apa.

05.01. Irina Loghin dă în judecată „Evenimentul zilei” ● Hoții au spart sediul Poliției Bihor ● Se scumpesc serviciile poștale ● Se scumpește și carnea de porc ● Guvernul Năstase amână introducerea impozitului pe venitul global.

06.-07.01. Atacuri cu arma în mână asupra conductelor de petrol; în județul Ilfov, peste 1.000 de tone de combustibil s-au răspândit pe câmp ● De Bobotează, românii s-au călcat în picioare să ia agheasmă ● Gimnasta Claudia Presecan a trecut la canotaj ● Temperaturi record de 21 de grade Celsius la Oravița și Reșița ● Teatrul de Comedie din București a împlinit 40 de ani de activitate. Actrița Ioana Bulcă și-a sărbătorit cea de a 65-a aniversare.

ADVERTISING & PROMOTION

ADevărata noastră ADresă este clientul. Strategia ADoptată de noi pentru transformarea dv. în ADept al stilului ADJUST este reprezentată de serviciile noastre AD-hoc, ADiacente unei activități de concepție ADâncă. Vă vom ADemeni să ADerați imediat la o ofertă ADaptată tuturor pretențiilor. Ne veți ADora...

ADJUST – just AD

Tel./Fax: 232.14.43

DONAȚIE BRD – GSG

În decembrie anul trecut Banca Română pentru Dezvoltare – Groupe Société Générale a oferit o importantă donație de carte Școlii Superioare de Jurnalistică, donație care a constat în 200 de exemplare ale lucrării „O istorie a societății românești contemporane în interviuri” de George Arion. Cele peste 300 de interviuri ale cărții se constituie într-un interesant material documentar dar și didactic pentru cei care acum deslușesc tainele profesiei de ziarist. Evenimentul a avut loc la Balul Bobocilor Ș.S.J. în prezența doamnei Valentina Iordan, director, a criticului Alex. Ștefănescu și a autorului.

Câștigătorii concursurilor din revista **Flacăra** nr. 12 sunt:

- Concurs „O istorie...” - DELIA ELENA SCARLAT – str. Lisabona nr. 9, Sector 1, București, cod 71242
- Concurs Nemira - MIHAEL BLĂGOI – str. Vega nr. 6, ap. 4, Timișoara, Jud. Timiș
- Concurs Niculescu - IULIANA MIVU – str. 13 Decembrie nr. 5, Buzău, cod 5100
- Concurs Cabana Gura Râului - ANDREI N. STELIAN – str. C.I. Alimănășteanu nr. 56, bl. A5, sc. A, et. 2, ap. 12, Oltenița, Jud. Călărași, cod 8350

“SUB SEMNUL FOCULUI – PORTRATE DE OAMENI DIN BANATUL DE MUNTE”

Acesta este titlul unei cărți de reportaj apărută anul trecut la o editură din Timișoara. Autorii se numesc Mario Balint și Anca Fara și sunt doi tineri ziaști entuziaști din Reșița (Anca are numai 21 de ani), creatorii uneia dintre puținele, dacă nu singura, agenție cu specific de reportaj din România - Euroimages, cu care a colaborat și revista **Flacăra** în decursul anului 2000. Reportajele lor, scrise cu mult ta-

lent, vădesc sensibilitate și un alt fel de înțelegere a realității reflectate prin ziaristică decât v-ați obișnuit în presa de zi cu zi. Subiectele au un senzațional ascuns, mai greu detectabil și totodată mai uman, mai profund. Interesant este că, alături de carte, cei doi autori propun un CD și o casetă video (unele dintre reportaje fiind realizate atât pentru presa scrisă cât și pentru radio sau televiziune). Acest grupaj multimedia integral autohton este, credem noi, unic în România.

CONCURS

Premiu:
O ISTORIE A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI CONTEMPORANE ÎN INTERVIURI (2 vol.) și alte 4 cărți de GEORGE ARION

Întrebare: Care este prețul revistei „Flacăra“?

☐ 18.200
☐ 14.800
☐ 15.300

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **1 februarie 2001**, data poștei

Concurs sponsorizat de Fundația „PREMIILE FLACĂRA-ROMÂNIA”

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de **350.000 lei**

Întrebare: Care este protagonistul rubricii „Amintiri“?

☐ Stela Popescu
☐ Catrinel Dumitrescu
☐ Tamara Buciuceanu

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

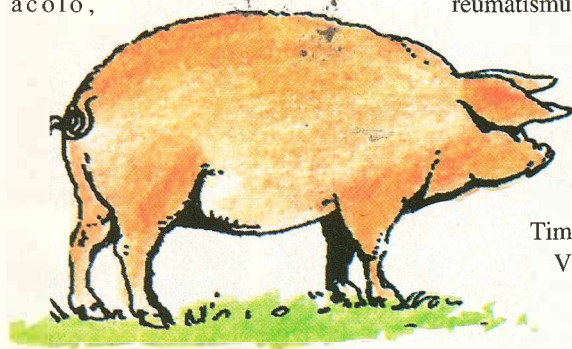
Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **1 februarie 2001**, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA NEMIRA

CUM A DESCOPERIT PORCUL APA TERMALĂ

Vața-Băi era în perioada interbelică un loc de vacanță vestit pentru ardeleni bogați. Nu știam însă nimic despre cum a ajuns o mică localitate din Apuseni, brusc, în jurul anilor 1918-19, locul preferat de promenadă al bogătaşilor din Deva, Alba Iulia sau Timișoara. Trecând prin Vața de Jos, sătucul învecinat cu Vața-Băi, am observat un minuscul cimitir evreiesc plasat undeva lângă cimitirul creștin-ortodox. Ne-am mirat, nu știam cum au ajuns evrei acolo,

în creierul munților, într-o zonă rurală care a fost tot timpul compact românească din punct de vedere etnic. Din cele 7 monumente funerare, ieșea în evidență cel al lui Izidor Bercovici, mort în 1927.

Ne-am interesat ce-i cu cimitirul evreiesc și ne-a explicat Mașco Roman, un bătrân din sat: „Aista-i cimitiru' lu' domnu' Izidor care o fondat aici stațiunea. El era om cu

intelect, lucra la Bradu la mină, și îi plăcea să se plimbe prin munți. Când trecea prin Vața, el tăt vedea că scroafele de la moșii noștri șad numa' pe un loc anume lângă râu. El o verificat, o văzut că pământu-i mai cald acolo, o săpat și o dăscoperit apele termale și minerale care ne fac faima localității noastre.“

Bercovici a adus specialiști care au analizat apele descoperite de el, cu ajutorul porcilor, și s-a constatat că acestea sunt foarte bune pentru tratarea afecțiunilor ginecologice și a reumatismului. A găsit investitori

care au băgat bani în construcții pentru cazarea turiștilor și baze de tratament. Un alt bogătaș vestit în epocă, Gurban din Timișoara, a construit la Vața un hotel. Între timp, după al doilea război, Vața și-a pierdut renumele de stațiune de și pentru elită. De

Bercovici lumea a cam uitat. Numai moș Roman își mai aduce aminte de el: „Io am grijă de mormântu' lui, că o fost preten cu tată-meu. Cimitiru' lu' Bercovici și la ai lui o fost făcut pe pământu' lu' tata. Mai venea și fiu-său Pișta di Palestina da' acu' nu mai poa' că-i ca mine de bătrân.“

T. R. jr.

PARTY non-stop!

Nu mai esti singur!

01-8990672

Tarif 1.000 lei/minut

IN DIRECT

PARTY NON STOP

01-899 0673

TARIF 1.000 LEI/MINUTUL

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de 500.000 lei

Întrebare: Câți ani de la apariție împlinește revista **FLACĂRA**?

☐ 70
☐ 85
☐ 90

ALBATROS

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **1 februarie 2001, data poștei**

Concurs sponsorizat de EDITURA ALLFA

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de 350.000 lei

Întrebare: Care este realizatorul rubricii „Profil“?

☐ Carla Mihăilă
☐ Ana Barton
☐ Liliana Petruș

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **1 februarie 2001, data poștei**

Concurs sponsorizat de EDITURA NICULESCU

INVENȚIA UNUI ROMÂN A SALVAT VENETIA DE LA PIEIRE

Text: LILIANA PETRUS ■
Foto: LILIANA PETRUȘ și FLORIN IONIȚĂ ■

Se dau următoarele personaje: un academician propus la Premiul Nobel, în 1971, de chiar marele Henry Coandă; Ioana și Sergiu, frumoși de să nu-i atingi nici o-o floare, atunci când se chinuie să scuze prin lume, cu decența unor programe turistice, indecența unei țări care l-a săltat pe Vadim în turul II; un tânăr cam brunet și o jună cam blândă, exportatori en-gros de alba-neagra și, în fine, un ziarist năucit de aceeași adunătură exotica, mai ales că decorul este... Venetia.

Cred că există și un Dumnezeu al ziaristilor, de vreme ce, cu câteva zile înainte să plec în Italia, în contextul unui eveniment cultural găzduit de „Lăptăria lui Enache”, lângă mine s-a oprit un bătrânel simpatic, rugându-mă, cu delicatețea unei invitații la vals, să-i țin bastonul și să-l ajut să se așeze. Când să-mi termin gestul umanitar, prof. dr. Iulian Crețu, gazda acestei întâmplări, m-a avertizat, în șoaptă: „Vezi că stai lângă o somitate! Omul ăsta a salvat de la pieire clădiri istorice ale Venetiei și «Cina cea de Taină», a lui Leonardo da Vinci.” Măi, să fie! Între timp, academicianul Dinu Ștefan Moraru, pentru că despre el este vorba, se între-

cea în complimente la adresa artiștilor prezenți în sală și le dăruia câte un exemplar din recent apărutul volum al domniei sale „O viață pentru idei noi în știință și artă”. Să nu uităm că eram, totuși, omul care îi ținea bastonul, așa că am avut și eu privile-

ci, din cauza umezelii. Ei bine, mai mare pacoste pe capul meu nici că se putea. Adică ce să-i povestesc despre Venetia unui om care a trudit la salvarea ei, un savant cu 185 de invenții, 30 de cărți, 20 de comunicări științifice și culturale și 32 de

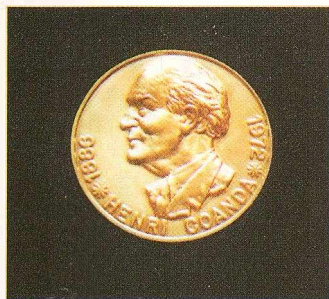
de colecții de artă, eventual studiind la un birou, în fața unei biblioteci fastuoase, ofertele pentru aniversarea sa, dacă tot se încăpățânează să împlinească 70 de ani, zilele acestea. Am crezut că am greșit adresa când am intrat într-un apartament înghesuit, de două camere, cu aragazul deschis, ca să dea iluzia de cald, cu mormane de cărți, de abia mai respiri printre ele, și cu câteva diplome agățate pe pereți. Spațiul este dominat de „tronul maestrului”, un fotoliu ros de vreme și îmbrobodit cu pături și haine groase, ca să fie cât mai comod, pentru că profesorul s-a pripocsit cu o semipareză chinuitoare, în urma unui „accident politic”, după cum spune domnia sa,

NAȘTEREA SA A FOST UN EXPERIMENT

giul unui autograf. Apoi l-am luat, ușurel, cu Venetia, că musai trebuia să-mi povestească. Mi-a lăsat numărul de telefon și invitația să-l vizitez: „Da’ vezi că-ți dau și o temă, când te întorci îmi povestești și mie, vezi ce mai fac prietenii mei de pe-acolo, cum mai stau cu inundațiile, cu sănătatea, că sunt reumati-

premi naționale și internaționale, între care amintim Premiul Cultural Mondial, în 1984, și Oscar-ul pentru film științific închinat conservării bunurilor culturale, Italia 1985?

După o asemenea carte de vizită, mă așteptam să-l găsesc pe profesorul Moraru într-o vilă cochetă, înconjurat

Medalia Henry Coandă
pentru invenția

Medalia Leonardo da Vinci,
pentru salvarea capodoperei
„Cina cea de Taină”

refuzând amănunțele. Am aflat că asta înseamnă, de fapt, că a fost bătut măr, cu câteva zile înainte de Revoluție, de niște necunoscuți, pentru că una dintre invențiile sale, respectiv „protecția termică a construcțiilor prin reflectorizare”, putea crea tensiuni sociale legate de nivelul de trai.

Amărât ca orice pensionar așteptând poștașul, ca să-și împartă datoriile, academicianului Moraru i-a rămas, totuși, bucuria sertarului cu medalii și distincții internaționale, pe care-l scoate la iveală ori de câte ori are musafiri. „Ar fi trebuit să fiți bogat, după toate astea!”, îi spun, cu jumătate de gură. „Lasă, că s-au îmbogățit alții de pe urma mea”, îmi răspunde. „Asta e țara cu cele mai multe legi și cu cele mai multe nelegiuiri”, îl completează soția, doamna Tanța.

Dinu Moraru susține că legătura cu știința i-a fost pecetluită încă din pântecul

mamei, pentru că nașterea sa a fost un experiment, o invenție. După câteva avorturi repetate, d-na Moraru a apelat la medicul Nicolae Paulescu, cel care tocmai inventase injectarea cu insulină pentru menținerea sarcinii și voia s-o testeze. După cum se vede, experimentul a reușit, singurele „sechele” ale „produsului final” fiind pasiunea înrăită pentru știință și dăruirea totală pentru artă. Nu vom înșira, aici, toate invențiile și contribuțiile științifice și culturale ale academicianului Moraru, că nici nu ne-ar ajunge revista. De această dată ne vom opri numai la Italia. A-l restaura pe Leonardo da Vinci, ajutându-l să treacă în mileniul III, cu „Cina cea de Taină”, și a salva Veneția de la pieirea prin eroziune, trebuie să recunoașteți, sunt două fapte de geniu.

La începutul anilor '60, pe când lucra la Direcția Monumentelor Istorice, tânărul inginer constructor Dinu Moraru a inventat un sistem de combatere a umidității în construcții, aplicat imediat, cu succes, la câteva monumente istorice din zona Arad. „Combaterea umidității în construcții prin efectul Moraru”, invenție numită așa chiar de Henry Coandă, care a și propus-o la Premiul Nobel, este, în limbaj cât mai comun, un procedeu de îndepărtare a apei din construcții, cu ajutorul curentului electric continuu (apa este împinsă spre exterior și forțată să se evapore. În noiembrie 1966, când Veneția și Florența au fost răvășite

Inventatorul și Premiul Cultural Mondial, obținut în 1984

Academicianul Moraru susține că în tinerețe l-a cunoscut și pe Einstein

Comisia de experți UNESCO constituită pentru salvarea celor două orașe. „Era jale

atmosferă mușcărită, toată Veneția părea că se scufundă în neant. Italienii au aplicat metoda mea și se pare că multe clădiri au fost, astfel, salvate. Eu am lucrat direct, și cu brațele, adică, la extragerea umidității din Palatul Pesaro. Am muncit cu încă un român, Atanasie Popescu, specializat de mine în electrodermatologie, și cu o echipă de italieni. Compatriotului meu i-a născut nevasta,

ACADEMICIANUL MORARU ÎNCĂ MAI AȘTEPTĂ NOBEL-UL

de inundații, prof. Moraru a fost cooptat – la recomandarea directorului Centrului de Restaurări de la Roma, care auzise de invenție – în

acolo, își amintește inventatorul, apele amenințau cu pieirea clădiri de o valoare inestimabilă. Tot centrul istoric fusese înecat, era o

La intersecții, ca să nu se ciocnească între ei,
gondolierii semnalizează strigând

cât eram acolo, și am interpretat nașterea ca fiind un semn bun pentru lucrarea noastră. Copilei de atunci, acum cercetător, îi sunt naș, că așa am hotărât la Veneția. N-am rămas acolo cât ar fi fost nevoie, că m-au chemat urgent în țară, știți ce vremuri erau pe atunci. Am auzit că aplicarea invenției mele s-a și oprit, la un moment dat, pentru că italienii nu s-au înțeles la preț cu statul român. De aceea cred că s-a ștopat și proiectul metroului venețian, pe care l-am întocmit la cererea Centrului Internațional de Restaurări, de la Roma, până în ultimele detalii, ba chiar în două variante, suspendat și sublagunar. Asta este istoria, doamnă, cine știe câți bani o fi luat statul roman pentru asta, că eu n-am văzut nici un leu. Am văzut, însă, Veneția, de care n-am putut să nu mă îndrăgostesc, chiar dacă atunci era în agonie și am încercat să-i fac, ca să zic așa, un fel de respirație artificială. Chiar că mi-e dor de Veneția, da' eu nu mai ajung acolo. Să nu uiți să vii să-mi povestești!"

Veneția este singurul oraș din lume construit în întregime pe apă. Asta înseamnă, printre altele, că pe străzi, ce

binecuvântare, nu circulă mașini. Transportul între localitatea Mestre, considerată litoralul Veneției, și orașul istoric, se face cu vaporetto, un fel de tramvai pe apă, cu mottoscafo (șalupa) și cu sute de bărci, mai mari sau mai mici, de regulă ticsite cu mărfuri. Noi am luat vaporetto, până în Piața San Marco, centrul turistic al „orașului plutitor”. Pe drum am recapitulat, în gând, cam ce reținusem din cărți despre Veneția: că ar fi construită pe mai mult de 100 de insule, legate între ele de peste 400 de poduri, că unii au numărat acolo peste 10.000 de capodopere, că ar avea și o așa-zisă șosea de apă, Canal Grande, în care se adună și din care se împrăștie toate celelalte „cărări lichide”. Odată ce am pășit pe țărnm, însă, cu strania senzație că, dacă nu mă țin de ceva, mă scufund, în următoarele secunde, trăgând tot orașul după mine, am realizat că aici, poate mai mult decât oriunde în lume, datele tehnice chiar nu contează. Veneția e, așa, un fel de poem, ce se cere silabisit în șoaptă. A-i contabiliza capodoperele și pietele, fascinante, ce-i drept, mi se pare

o impietate. Veneția, de fapt, e o stare de spirit. Și, (gata cu poezia), ca orice în lumea asta, se vinde. Și încă foarte bine! Marea de porumbei din Piața San Marco se adună în jurul tău puhoi, dacă ai dat 2.000 de lire, adică un dolar, ca să-i hrănești, pianistul de la cafeneaua din colț cântă

situat în apropierea Marelui Canal. Dacă vă amintiți, la salvarea acestei clădiri a lucrat chiar inventatorul sistemului de combatere a umidității în construcții, românul Dinu Moraru. Clădirea nu mai păstrează nimic din degradarea anilor '60, este solidă și impunătoare, strălu-

VENEȚIA – O STARE DE SPIRIT

dumnezeiește, numai că o cafea acolo te costă în jur de 8 \$, o plimbare cu gondola ține, deja, de o călătorie spre tine însuși, și când te trezești ai mai scăpat de vreo 75 \$.

După ce am aprins o lumânare în Basilica di San Marco, pentru sănătatea academicanului Moraru, am hotărât să mă rătăcesc, pe bune, prin Veneția, uitând de Palatul Dogilor, de Puntea Suspinelor și de toate galeriile de artă recomandate de ghid. Am reușit în doar câteva minute, pentru că Veneția e un labirint de străduțe și canale cărora doar un matematician poate că le-ar face față fără efort. Mă credeți ori ba, la un moment dat am ajuns și în fața Palatului Pesaro, un colos arhitectonic, în stil baroc,

cește chiar, când, printre aburi de ceață, mai scapă o rază de soare. Palatul Pesaro găzduiește acum Galeria de Artă Modernă și Muzeul Oriental. Intru și întreb, aproape la întâmplare, dacă pot obține niște informații despre cum rezistă această clădire la eroziunea apei. Matteo, după cum scria pe ecuson, se uită la mine ca la OZN-uri. Se dumirește doar când îi arăt legitimația de ziarist din România, zâmbește chiar, îmi spune că e unul dintre ghizi și că tocmai îi sosește un grup de ruși. Așa că, *prego*, mă trimite la centrul de documentare al muzeului, peste vreo două ore, că acum e închis. Până să-l cotopească rușii, Matteo apucă să-mi spună că știe despre niște români care au

METEORA PREGĂTEȘTE PELERINAJE ÎN ITALIA

Am plecat în această documentare prin bunăvoința agenției de turism Meteora Tours '96, cu sediul în str. Italiană nr.1, București, tel. 315.32.11, partenerul Biroului de Pelerinaj al Patriarhiei Române pentru programele în Grecia și Italia. Ioana și Sergiu Nica, managerii agenției amintite, au dus și greul călătoriei, fiind, în același timp, ghizi, șoferi, agenți de turism, negociatori și chiar analiști politici, atunci când italienii s-au prins că extremismul a câștigat teren în România și că turismul poate ieși șifonat din această poveste. În condițiile în care gara din Roma, de pildă, era plină de români dubioși, iar vederea fiecărui cerșetor ne dădea frisoane, de teamă să nu-l auzim vorbind românește, nu mi s-a părut deloc confortabil să-i convingi pe italieni că în România există, încă, oameni serioși, care derulează afaceri de bun-simț, și cărora poți să le acorzi capital de încredere. Una peste alta, însă, Meteora a obținut un preț foarte bun, respectiv în jur de 650 \$/ persoană, pentru două săptămâni de pelerinaj, în condiții turistice dintre cele mai decente, astfel încât, din primăvară, când se va lansa programul, românii să poată vizita locurile sfinte ale Italiei, fără ca asta să însemne și o sinucidere financiară.

lucrat aici și au făcut o treabă „harașo“. Harașo pe naiba, zic și eu, înainte de a face stânga-împrejur!

Mai casc ochii prin vitrinele magazinelor, colorate cu celebra sticlărie de Murano sau tapetate cu faimoasele dantele venețiene, migălite în insula Burano, mă mai crucesc de frumusețea bisericilor, bijuterie curată, și de gondolierii care semnalizează, printr-un strigăt, apropierea de fiecare intersecție de canale, ca să nu se cioc-

din troacă, noi am tăiat-o demult“, îmi explică Florin. Ne luăm la revedere, ca și când am fi niște oameni civilizați. Dau să cobor podul și, în fața mea, aud: „Uite-i pe-ai noștri, cu alba-neagra, au ajuns și aici!“ Virgil Curcumeli, directorul unei unități brăilene, la fel de jenat ca și mine, încerca să le explice partenerilor lui italieni, care tocmai îi prezentau splendorile Veneției, că avem și noi „splendorile“ noastre.

Am ajuns, la un moment

„UITE-I PE-AI NOȘTRI, CU ALBA-NEAGRA, AU AJUNS ȘI AICI“

nească între ei, până ce ajung la Ponte Giustinian. Chiar pe pod, se încinsese o partidă de alba-neagra. Doamne, de n-ar fi români, mi-am zis, în gând. Da' erau! Ea, cam blondă, se făcea că joacă și câștigă. El, cam brunet, se făcea că-i dă bani. Bineînțeles că-și găseau și fraieri, așa că afacerea era în floare. Le-am cerut un foc, în limba lor maternă, și chiar au tresărit: „O, ce faci colega? Vezi că mai acu' trecu' p-aci niște români, dacă te rătăciși“, grăi Florin, ordonându-i partenerii sale, pe nume Mioara, să caute bricheta. Mi-au spus că sunt din București, oameni cu

dat, în Fondamenta di Borgo, o zonă unde canalul este închis circulației turistice, din cauza clădirilor degradate, care tocmai se repară. Clădiri roase de apă, pereți rânjind, dezgoliți până la cărămidă, pietre peste care se întindea mușgaiul. Brusc, mintea mea s-a întors la Ca'd'oro, un palat poleit în foițe de aur, și la strălucirea capodoperelor arhitectonice din zona centrală. Și de-abia atunci am înțeles de unde provine frumusețea nelumească a Veneției: din amestecul de pierzanie și înălțare, de aur și mâl, de apă și cer. La Veneția nu vezi pământ, nu ai acel punct de sprijin lumesc, așa că

UN AMESTEC DE PIERZANIE ȘI ÎNĂLTARE

școală, că au terminat și liceul, da' n-ai din ce să faci bani acolo, așa că au ales Italia, în regim de „tur turistic“: o săptămână la Roma, două la Milano, cât să nu-ia poliția la ochi. La Veneția se simt cel mai bine pentru că „e turiștii puhoi“, iar asiaticii, mai ales, se înnebunesc după alba-neagra. Și-apoi, aici au și o anume siguranță, că poliția circula cu barca, pe canal. „Până coboară ăia

plutești, pur și simplu, și la propriu și la figurat, după cât te ține sufletul, neobișnuit cu asemenea șocuri emoționale. Desigur, locuitorii Veneției nu știu nimic despre acest poem, pentru că ei sunt înăuntrul, prea obișnuiți cu pitorescul orașului ca să-l mai observe. Sigur că și-ar face cruce dacă ar ști că noi, cei din afară, chiar credem în expresia „Vedi Veneția e poi muore!“

Așa arată o stație de tramvai, adică de vaporetto, în Veneția

Piața San Marco este ticsită de porumbei.

Ca să te iubească, însă, până și porumbeii trebuie plătiți

Florin (jos) și Mioara (cu spatele) îi fraieresc pe venețieni, și mai ales pe turiști, cu alba-neagra

PENSIONARUL **VASILE CATANĂ** VREA SĂ **REALIZEZE** **UN MUZEU UNIC ÎN LUME**

Text și foto: CIPRIAN ENEA ■

Zilele trecute ne-a deschis ușa redacției un bătrânel simpatic, trecut de 70 de ani. Omul cu pricina ne-a lansat o provocare de genul: „Dacă veniți la mine acasă o să vedeți niște sculpturi unice în întreaga lume, cu care eu intenționez să realizez un muzeu așa cum nu mai are nici o altă țară!”

Mânați de curiozitatea specifică meseriei, am acceptat invitația.

Locuința familiei Catană se află pe strada Constantin Brâncuși. Asta, da, stradă de sculptor! Blocul însă, situat lângă „potcoava” Titanului, nu are nimic ieșit din comun. E o clădire înaltă, de zece

Regele Ferdinand. Din intersecția capetelor interioare pornește un cilindru în plan vertical pe care se înalță, ca-ntr-o spirală imaginară, o serie de medalioane ce au sculptate pe ele portretele

NICI O PALMĂ DIN LEMNUL MOBILIERULUI NU-I NESCULPTATĂ

etaje, vopsită în culori terne, ușor inestetice și are o sumedenie de scări. Cu totul altfel însă stau lucrurile după ce intrăm în apartamentul sculptorului. Peste tot privirea îți alunecă peste dantelării înfloriri ori linii curbe „dăltuite” în lemn. Dulapurile, stingiile patului, brațele de la fotolii și pereții bibliotecii poartă pecetea unui stil de ornament oarecum rustic, poate chiar copilăros. În mijlocul sufrageriei se află o masă rotundă cu picioarele sculptate. Deasupra tăbliei tronează un fel de monument în lemn, a cărui înălțime depășește un metru și jumătate. La baza acestuia sunt trei „miniplatforme”, dispuse în plan orizontal și situate la 120 de grade una față de alta. Capetele exterioare ale acestora au fiecare montate deasupra lor câte o sculptură înfățișând un cal pe care se află Mihai Viteazul, Cuza Vodă și respectiv

unor personaje marcante ale istoriei neamului: Horea, Cloșca și Crișan, Tudor Vladimirescu ș.a. În capătul cilindrului este montată o copie miniaturizată din „Coloana infinitului” în prelungirea căreia se află tricolorul: „Aceasta este macheta unei construcții monumentale pe care eu am intitulat-o Monumentul Națiunii Române, ne spune Vasile Catană. E un ansamblu pe care eu l-am proiectat ca să aducă țării noastre faimă în lume. Înălțimea sa ar urma să atingă peste 100 m și locul cel mai bun de amplasament ar fi rondul de la Universitate. Astfel, din orice parte ai veni, ai avea în fața ochilor această construcție. Aș vrea să fac din ea un simbol al neamului nostru, care să-i «adune» suflătește pe toți românii din lumea asta.

Vă dați seama câți turiști ar veni să vadă o asemenea

Sculptorul Vasile Catană alături de macheta „Monumentul Națiunii Române”

„Cina cea de Taină” realizată dintr-un singur lemn

Fragment din „Cina cea de Taină”

realizare? Sunt convins că pentru a strânge banii necesari ar face donații importante și românii din diaspora, nu doar cei din țară."

Pentru o clipă mi-a trecut prin cap gândul că omul din

pasiunea artistică. Ar fi putut să-și folosească îndemânarea și talentul confecționând tot felul de prostioare artizanale din lemn, pe care să le vândă cu bani buni. A avut de asemenea ocazia să vândă

UN MONUMENT DE PESTE 100 M, CU LIFT INTERIOR

fața mea nu are mințile acasă. Să fie Vasile Catană un nou Brâncuși, un mare artist neînțeles al românilor sau să fie doar un sculptor ajuns la vârsta nebuniei? Pentru a-mi face o părere reală despre acest bunicuț simpatic, dar cu planuri prea mari pentru un român de rând, am hotărât să-i ascult povestea vieții. Domnul Catană s-a născut în urmă cu 71 de ani în comuna Zemeș, din județul Bacău. Toată viața lui a lucrat în cadrul Ministerului Apărării Naționale. Pasiunea pentru sculptură s-a lipit de dânsul acum 40 de ani. Mult timp a cioplit în lemn scene miniaturale din istoria patriei. Într-una din ele, Ștefan cel Mare bătea în poarta castelului, iar mama voievodului îl trimitea la luptă. În altele Horea, Cloșca și Crișan erau trași pe roată. Deși o astfel de lucrare îi lua câteva luni, Vasile Catană nu și-a lepădat

statuetele sale unor iubitori de artă naivă. Dar dorința de a face un lucru trainic și de durată a pus frâu tentației banului.

„Mai presus decât banii eu am pus întotdeauna frumusețea și trăinicia unei

Grup de sculpturi naive

munci. Prin natura meseriei mele am colindat lumea-n lung și-n lat dar nicăieri nu am văzut un muzeu realizat din astfel de piese. Asta și

poate din cauza faptului că acest gen de sculptură presupune multă îndemânare și migală. Acum, la bătrânețe, am adunat toate sculpturile mele cu temă istorică și am

Vasile Catană ținând în mâini un taraf din lemn

rență. Practic, dacă muzeul din Zemeș (despre care, vă repet că este unic în lume) ar fi preluat de Ministerul Culturii, acesta nu și-ar «lua în grijă» altceva decât să conserve exponatele. Ceea ce vedeți acum la mine în casă sunt doar exponate cu tematică biblică sau din viața de zi cu zi. Majoritatea acestor lucrări sunt realizate dintr-un singur lemn, cum este și «Cina cea de Taină» sau «Coborârea de pe Cruce», pe care le vedeți chiar acum în fața dumneavoastră. Tot cu temă biblică am realizat și gravuri care au fost la fel de apreciate precum sculpturile. Deoarece fiica mea este stabilită în America am avut posibilitatea să expun o serie dintre lucrări dincolo de Ocean. Nu vreau să mă laud, dar criticile au fost favorabile. Am fost invitat chiar și-n Israel cu o serie de sculpturi și gravuri cu tema-

realizat un muzeu în comuna mea natală, la Zemeș, în județul Bacău. Norocul meu a fost că acolo se afla un primar de ispravă, un foarte bun gospodar care mi-a pus la dispoziție câteva săli într-o

UN MUZEU UNIC ÎNTR-O COMUNĂ BANALĂ

școală. Frica mea este însă alta. Eu sunt bătrân și nu mai am mult de trăit. După moartea mea, dacă muzeul nu este preluat de către Ministerul Culturii, probabil că piesele se vor deteriora în timp. Am făcut nenumărate demersuri pe la acest minister dar cei de-acolo au tratat rugămintele mele cu indife-

tică religioasă. Mi-ar plăcea foarte mult să ajung acolo, dar nu am banii necesari. Dar nu de asta mă plâng eu. Suferința mea cea mare este că în țara asta nu se mai găsesc oameni influenți care să iubească istoria neamului nostru, să fie sensibili la lucrurile deosebite realizate în cinstea trecutului nostru."

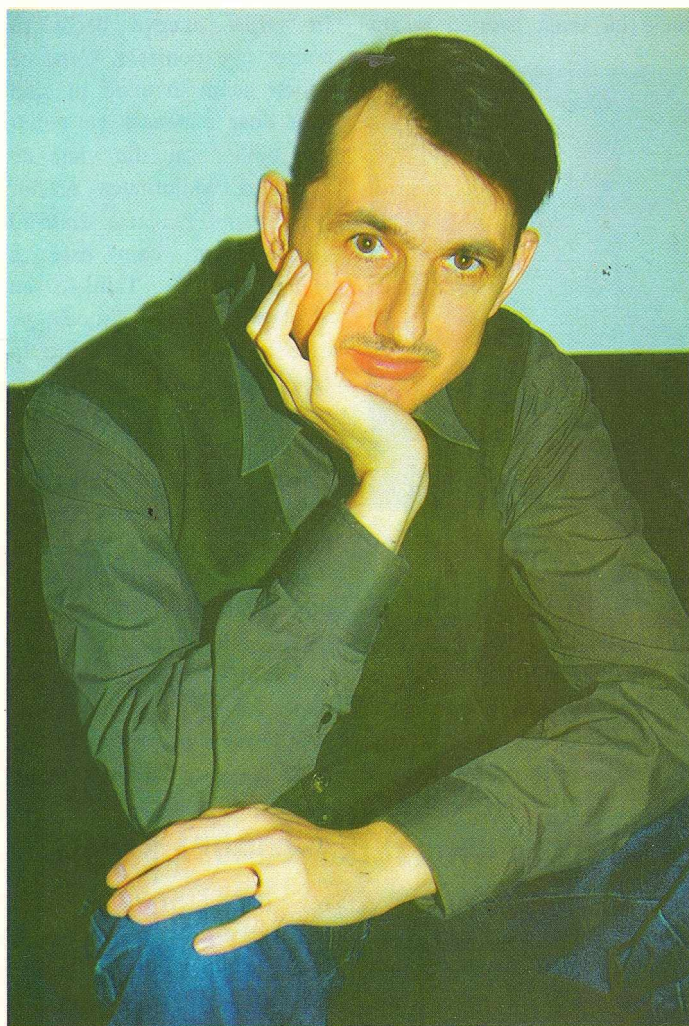
Gravuri în lemn, cu tematică biblică

Horia Roman Patapievici:

„PICIOARELE MAMEI NU-MI SUSCITAU ACELAȘI INTERES CA PICIOARELE MĂTUȘILOR”

Text: TOMA ROMAN jr. ■
Foto: PETRE COJOCARIU ■

De obicei, Horia Patapievici e rugat să vorbească despre filozofie, politologie, politică, arhivele Securității. În dialogul de mai jos noi am dorit să ne axăm pe altceva. Am vorbit despre obsesii sexuale provenite din copilărie, despre adolescența și tinerețea lui Horia. Vă lăsăm să apreciați ce a ieșit.

Rep.: Horia, am citit într-o revistă de curând apărută că în copilărie erai marcat erotic de mătușile tale. Ai încercat să adaptezi în variantă românească obsesia lui Llosa?

H.P.: Nu, eu cred că fiecare om se naște cu un dispozitiv complex de salvare, intrăm în lume înconjurați de date de contact previzibile, părinți de sex opus, mătuși, veri etc. Omul e ca

la flipper. Dacă e bine lansat are un număr de interacțiuni multiple cu cât mai multe persoane. În zona erotică își formează un număr de contacte inconștiente cu aceste ființe pe care le vede la început. Aș spune, metaforic vorbind, că în zona incestului se derulează, în esență, toate posibilitățile erotice pe care le vom avea vreodată.

– Pe la ce vârstă ai început să disociezi imaginea erotică a mamei de cea a mătușilor?

autoritară, cu papucul în mână, fugărindu-mă în jurul mesei când făceam prostii. Aveam o bonă, pe Ioana, care mă apăra, mă scotea din mâinile mamei după câte o năzbâtie. Ioana a plecat când am împlinit nouă ani. Mai am cu mama o amintire extrem de afectuoasă, când în serile de iarnă, eu stăteam și mă jucam lângă calorifer, iar ea citea. Țin minte că ea avea niște picioare care mi se păreau foarte lungi, frumoase, dar nu-mi suscitau același

„MAMA N-A FOST PERCEPUTĂ ÎN ORIZONTUL MEU EROTIC”

– E o chestiune la care mă gândesc. Mama n-a fost percepută în orizontul meu erotic. Cea mai puternică amintire de acest gen sunt mătușile.

– CUM?! Dl Paleologu spunea că du-te-n p... mă-tii e o înjurătură ideală...

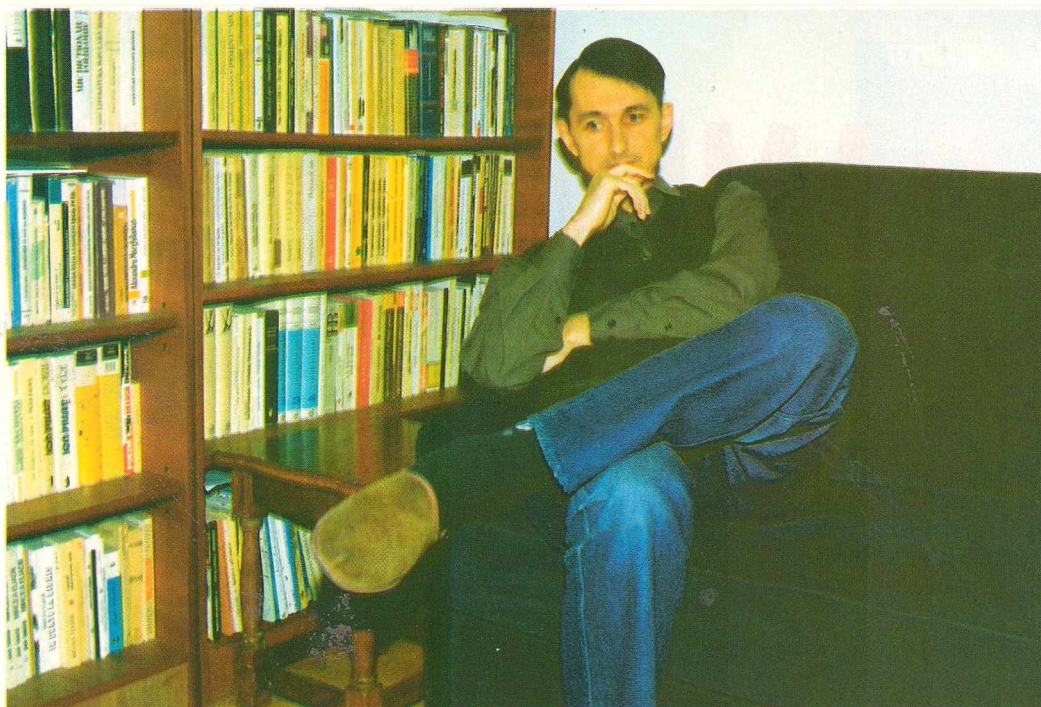
– E dulce doar dacă e dată împreună cu fantasma la care face aluzie. Altfel mie mi se pare grobiană. De mama am fost teribil de atașat, dar nu a fost niciodată o instanță erotică. O țin minte pe mama în mai multe ipostaze. Una e cea de mamă

interes ca și picioarele mătușilor mele.

– Bona nu te-a atras?

– În viziunea mea bona era asexuată. Vezi că intrăm în psihanaliză, domeniu în care n-am prea mare încredere. În mod real, toate imaginile mele erotice, oricât aș merge de departe în copilărie, sunt asociate cu mătușile, nu cu mama sau altcineva.

– Mai târziu nu ți-ai suprapus imaginea mătușilor peste cea a primelor iubiri de adolescență, a primelor amante?

– Absolut deloc. Asta cred că ține de un accident personal. Eu cred că la 13 ani mi-am ucis copilăria. Atunci m-am decis să mă fac, să mă transform într-un fel de André Malraux, personaj pe care-l admiram. Cred că asta mi-a ucis copilăria. Când te crezi Malraux la 13 ani imaginile erotice nu pot să apară decât pe furiș. Mesajele venite din magma copilăriei proveneau din subteranele conștiinței, nu drept ceea ce erau. Abia mai târziu, după moartea tatălui meu, am putut să captez adevărata identitate a unor imagini din copilărie. Când m-am îndrăgostit prima oară superbe imaginii cu mătuși nu și-au putut descoperi adevărata identitate, au venit mascate.

– *Erai un adolescent sobru?*

– Nu. Am avut două perioade în adolescență. O perioadă a fost de desfrâu, experiment, dezordine programată. Gândește-te că am fost adolescent într-o perioadă marcată de revolta de tip hippie, în care la noi se foloseau droguri pe bază de eter. Fumam, ne „instilam” alcool din dorința de dezor-

dine. Am avut și o a doua adolescență, sobră, serioasă. Până la urmă am devenit un tip compus.

– *De ce ai devenit brusc foarte sobru?*

– Amicii mei de desfrâu începuseră să mă plictisească, mi s-au părut lipsiți de cali-

– *Nu ai fost tentat în tinerețe de o angajare politică de tip extremist?*

– Nu. Întotdeauna extremismele mi-au provocat repulsie. Am avut la un moment dat chiar o altercație cu alți studenți care locuiau într-un cămin lângă Biserica

„ÎNTOOTDEAUNA EXTREMISMELE MI-AU PROVOCAT REPULSIE”

tate. Apoi, eram hotărât să devin scriitor și m-am apucat să petrec foarte multe ore citind.

– *Mai târziu nu ți-ai dorit să fii un scriitor boem care sparge nopți și se joacă de-a Socrate pe la mese?*

– Dacă aș fi avut un anturaj de tip boemă, poate că aș fi fost tentat să pozez în creator neînțeles și pilangiu. Cred că mulți vor să pară boemi. Eu n-am avut anturaj, n-am avut ispită. Dintre prietenii mei nimeni nu voia să iasă în față, să publice și să facă scandal în jurul lui. Eu cred că anturajul boem e veleitatea autorlăcului. Noi eram fascinați să ne autotransformăm, nu să devenim ceva pentru alții.

– *Pe vremea aia mulți tineri români își alegeau câte un guru cultural. Ai fost tentat de așa ceva?*

– Da, țin minte. Și eu am fost la un curs al lui Ioan Alexandru. Prin anii '70 era foarte la modă. Ținea un curs botezat suav „de ebraică”. Nu m-a impresionat foarte tare. Era o atmosferă de mistagogie. Asta nu mi-a plăcut niciodată. Omul avea talentul lui, e clar. Se autotransporta, avea mari efuziuni vizionare, ba înțepenea, ba gesticula. Am fost atras de căi mistico-extatice, dar nu așa. Am citit cu interes ce au scris misticii români interbelici, Vasile Lovinescu, Marcel Avramescu, Sandu Tudor sau chiar Elena Blavatsky. Am fost la un moment dat atras de planul lui Eliade de strunire a întregii personalități în vederea atingerii unui scop cultural. Ani de zile am practicat stilul lui, cu micșorarea orelor de somn, număr progresiv de pagini scrise zilnic, număr de cărți citite anual. Intrasem într-un soi de stahanovism cultural destul de îndoielnic. În mare pot să spun că nu mi-a plăcut niciodată gloata strânsă în spatele unui mistagog.

– *Ți-ai dorit în tinerețe să ajungi ca acum, un personaj public?*

– Absolut deloc. Dar chiar absolut deloc.

LINIE DE TAROT

NON STOP

DACĂ AI PROBLEME DE SĂNĂTATE, BANI, CARIERĂ, DRAGOSTE SUNĂ ȘI NOI TE VOM AJUTA!

IN DIRECT

01-8990078

Tarif
11.900 lei
minutul

Ion Iliescu, acum 20 de ani

CAMELEONUL

Despre Ion Iliescu, ieșenii știu mai multe decât oricare alții. Pentru că înainte de a fi fost președintele României între 1990 și 1996, a fost, pe vremea lui Ceaușescu, prim-secretar la Iași. Între anii 1974 și 1979, Iliescu a fost „numărul unu” al județului. Pentru mulți dintre cei care l-au cunoscut, el rămâne o „figură luminoasă” în galeria primilor-secreteri care s-au perindat pe la Casa Pătrată.

Despre perioada cât Ion Iliescu a fost prim-secretar la Iași, toată lumea are numai cuvinte de laudă. Artiști, medici, profesori universitari sau oameni simpli – toți spun că sub conducerea lui județul a prosperat și au fost făcute mari proiecte care ulterior au înfrumusețat orașul. Întreaga Românie traversa ultima perioadă a

epocii în care Nicolae Ceaușescu adusese o stabilitate politică și economică, iar în ochii liderilor statelor occidentale era conducătorul comunist cel mai luminat și mai novator. Abia cu anul plecării lui Iliescu de la Iași începea perioada cea mai neagră pe care avea să o traverseze poporul român, care lua sfârșit prin evenimentele din decembrie 1989. Deși biroul ocupat de Ion Iliescu se afla în Casa Pătrată, el obișnuia să își țină audiențele într-o încăpere situată în imobilul ocupat acum de Administrația Financiară. Îmbrăcat întotdeauna elegant, fără a fi ostentativ, costumele lui aveau mereu culoarea gri. În relațiile cu oamenii muncii care veneau să-și spună păsurile la audiențe era curtenitor și politicos. Nu avea deloc aere de prim-secretar sau

de vedetă a PCR. „În ziua în care m-a primit în audiență, povestește pensionarul A.C., fost angajat al FORTUS, avea un costum gri în dungi. Țin minte perfect acest amănunt, pentru că m-a frapat eleganța lui. Vorbea clar și răspicat. Când am intrat în birou, s-a ridicat în picioare, mi-a strâns mâna ferm și mi-a spus «luați loc, tovarășe». Am preferat să rămân în picioare, iar atunci a refuzat și el să se așeze, motivând că nu poate discuta decât de la același nivel cu mine. M-a ascultat cu atenție, fără să mă întrerupă, notându-și câte ceva într-un carnet. La plecare mi-a mai strâns o dată mâna, promițându-mi că se va ocupa de problema cu care venisem la el”. În discuțiile pe care le purta atunci când se întâlnea cu oamenii, nu aducea

niciodată vorba despre „directivele partidului” sau „doctrina comunistă”. „Te bătea pe umăr și te întreba despre cum o mai duci, despre ceea ce ăr mai trebui făcut pentru a îmbunătăți viața”, își amintesc cei care l-au cunoscut. El reușea să mai facă ceva chiar și atunci când părea că nu se mai putea face nimic. „Era un om deosebit, povestește Mircea Radu Iacoban, actualul director al Teatrului «Luceafărul», dar la acea vreme directorul Editurii «Junimea». La el în birou nu găseai cărți ideologice, ci reviste ca «Paris Match» sau «l'Express». Om deschis, Ion Iliescu era imposibil de suspectat de manevre financiare incorecte. Îl detesta pe Nicolae Ceaușescu și îi detesta pe Ceaușești, în general. Și nu se obosea să ascundă acest lucru.

„LA IAȘI MAI SÎNT ȘOBOLANI?”

Despre viața lui particulară se știu foarte puține lucruri. Era un om discret, care prefera să se ducă la teatru decât să se dea în spectacol. „Nu cred, spune M.R. Iacoban, că a scăpat vreo premieră de la Național”. Era un om citit și cult, iar sub patronajul lui la Iași au avut loc două ediții ale Festivalului internațional de poezie „Mihai Eminescu”. Mulți autori (poetți sau prozatori) îi datorează scoaterea de sub tipar a volumelor lor. La un moment dat, la Iași a venit Marin Preda. Marele prozator își fixase întâlnire cu Iliescu pentru a doua zi, la ora zece. Dar, pentru că autorul „Moromeților” avea un somn greu, s-a trezit târziu, ratând astfel întrevederea cu primul-secretar. Când i s-a atras atenția asupra acestui lucru, care părea destul de grav, Preda nu a părut impresionat. „Lasă-l să aștepte”, a replicat prozatorul, sec. Un nou „rendez-vous” a fost stabilit pentru amiaza aceleiași zile. Iliescu a părăsit plenara pe care o avea, a intrat în birou și s-a așezat. Timp de câteva zeci de secunde, Marin Preda și primul-secretar s-au privit în tăcere. Apoi, la un moment dat, prozatorul a spart liniștea, trântind senin întrebarea: „Sînt șobolani la Iași?” Rămas cu gura căscată, Iliescu a început să spună ceva despre demolările care aveau loc și despre faptul că mai apăreau aceste rozătoare. În fapt,

nimeni nu știa că Preda lucra la romanul *Cel mai iubit dintre pământeni*, chiar la capitolul legat de perioada petrecută de personajul principal, Victor Petrini, la secția Deratizare.

ORI NU ȘTIA, ORI NU SE OBOSEA SĂ ÎȘI ALEAGĂ OAMENII

Nimeni dintre locuitorii Iașiului nu își aduc aminte să îl fi văzut vreodată pe primul-secretar Iliescu mergând prin oraș cu mașini cu girofaruri sau alte accesorii de acest gen. Poate pentru că încă nu era încetățenită această modă. Iliescu nu fuma și nici nu obișnuia să bea. „Îl întrebam dacă putem fuma, își amintește M.R. Iacoban, iar el ne răspundea «Eu nu fumez, dumneavoastră puteți fuma». Noi o luam ca pe un reproș și renunțam să ne mai aprindem țigările”.

La un moment dat, trei tineri care jucau ping-pong în subsolul Casei Pătrate, au primit o vizită inedită. Un bărbat de vreo 40 de ani, îmbrăcat în trening, cu teniși chinezești în picioare, i-a întrebat dacă li se poate alătura. Mereu amabil și jovial, el s-a dovedit a nu fi un prea grozav jucător. A pierdut cu simplitate, fără a face caz de acest lucru. A plecat precum a venit, și abia după ceva vreme tinerii au aflat că a fost nimeni altul decât primul-secretar al partidului.

Vitalie Belous, directorul Institutului Național de Inventică, decan la Mecanică în acea vreme, spune că a găsit întotdeauna în Iliescu un inginer foarte bine pregătit. Lui Ceaușescu i se adresa întotdeauna cu „tovarășe Ceaușescu” și nu cu „tovarășe secretar-general”, cum făceau restul muritorilor. „Mi-a salvat, la un moment dat, doi profesori de la a fi expulzați din Politehnică pentru niște greșeli minore. Politica lui a fost «lăsați-mă să conduc Iașiul cu valorile pe care le-am descoperit aici». Dezvoltarea Mecanicii și a Politehnicii, în general, i se datorează în mare parte”.

Singurul reproș pe care i-l făc cei care l-au cunoscut este referitor la politica de cadre pe care a dus-o. Oriunde a lucrat Iliescu, nu a fost făcută nici o modificare de structură, cu toate că mulți dintre cei cu care colabora nu au confirmat așteptările. „Gândeai, probabil, că dacă el este într-un post de conducere, ceilalți nu mai contează. Acest lucru s-a văzut și în timpul președinției lui: ori nu știe, ori nu se obosește să își aleagă oamenii”, remarca Mircea Radu Iacoban. La aproape 20 de ani după ce Ion Iliescu a părăsit Iașiul, oamenii care i-au fost aproape în acele vremuri sunt profund mâhnii de schimbările survenite în personalitatea acestuia. Acești oameni recunosc în Ion Iliescu de acum acel demagog pe care îl detesta primul-secretar al Iașiului în Nicolae Ceaușescu.

Text și foto:
CĂTĂLIN ȘERBAN

Din această cauză «l-a luat apa», ajungând la Consiliul Național al Apelor și mai apoi la Editura Tehnică”.

Când Iliescu a plecat de la Iași, în noiembrie 1979, M.R. Iacoban își amintește că nu l-a condus la gară „nimeni dintre cei care roiseră în jurul lui”. Peronul era plin doar cu „băieți cu ochi albaștri” care citeau sânguincioși „Scînteia”.

Ion Salceanu — directorul IMAN US, Ion Avram — ministrul Industriei Construcțiilor de Mașini (în spate, prim-ministrul Manea Mănescu)

E pe bune!

BĂRBAȚII POT SCĂPA UȘOR DE CHELIE

Text: CIPRIAN ENEA ■

Foto: arhiva dr. Mihaela LEVENTER ■

Oamenii au căutat tot timpul soluții, care de care mai spectaculoase, pentru a pune capăt cheliei. Pe seama acestui sentiment acut de complexitate masculină vindecătorii au făcut mai mereu averi spectaculoase, fără a avea leac pentru calviție. În ultimii ani însă au apărut nu mai puțin de trei metode prin care căderea părului nu mai reprezintă o problemă de nerezolvat.

Calviția la bărbați debutează încă de la terminarea adolescenței (în jurul vârstei de 19 ani). O dată cu apariția mătreței băieții constată că începe să le cadă părul. Întâi se conturează golurile frunții, după care se rărește părul din vârful capului. Încetul cu încetul cele două zone au tendința de a se uni și de a forma o chelie ade-vărată. Practic, după vârsta de 30 de ani doar 20% dintre bărbați își mai păstrează intactă podoaba capilară în timp ce după 75 de ani doar 5% dintre persoanele în vârstă mai au păr pe toată suprafața capului. Majoritatea

covârșitoare a bărbaților trecuți de 75 de ani prezintă o „calviție hipocratică” sau de tip Cezar. Necazul cel mare este faptul că lipsa părului este privită ca un handicap social major. Din acest motiv

baza unei substanțe, Minoxidil, care produce o vasodilație a vaselor de sânge ce hrănesc rădăcina firului de păr. Tratamentul durează circa 6 luni de zile și are drept rezultat împiedicarea căderii

O altă metodă care reprezintă o soluție împotriva cheliei este cea a faimosului „autotransplant”. Mihaela Leventer, unul dintre doctorii ce realizează cu succes în România această operație, ne-a făcut o expunere succintă a „autotransplantului”: „În ultimii ani medicii au observat că rădăcinile de păr de la ceafă rămân stabile toată viața în timp ce rădăcinile de păr de pe frunte și din creștetul capului «mor» o dată cu trecerea timpului. Pe baza acestui fapt s-a pus la punct o metodă prin care firele de păr de la ceafă sunt «transplantate» pe frunte și-n creștetul

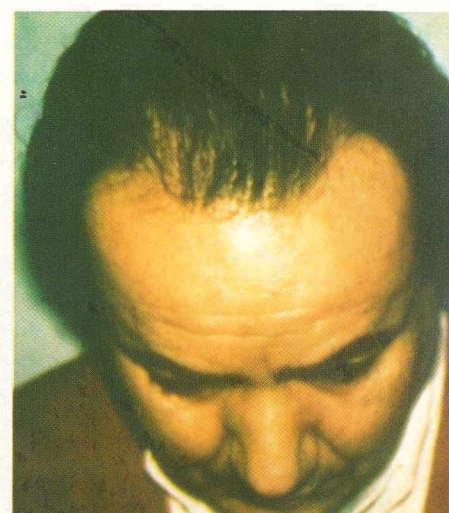
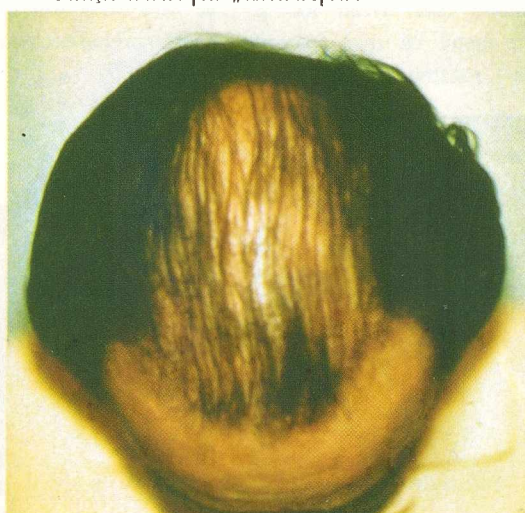
80% DINTRE BĂRBAȚII TRECUȚI DE 30 DE ANI AU PROBLEME CU PĂRUL

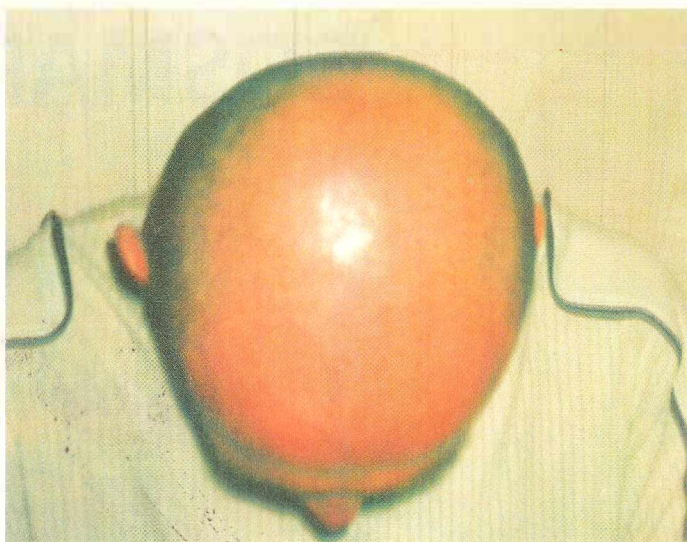
căutarea unei soluții anticalviție a preocupat în mod special medicina sfârșitului de mileniu. În urmă cu patru ani a apărut, în sfârșit, primul medicament eficient împotriva căderii părului.

Acesta a fost realizat pe

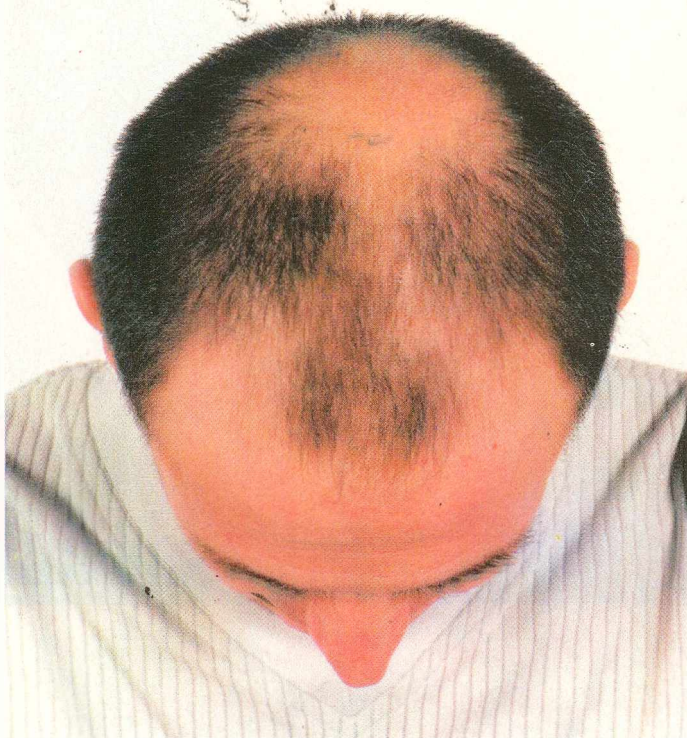
firelor de păr precum și stimularea rădăcinilor încă vii. Dezavantajul tratamentului cu Minoxidil constă în faptul că după întreruperea medicației căderea părului reîncepe și tratamentul trebuie făcut permanent.

Calviție tratată prin „autotransplant”

Pe acest pacient se poate observa cu ușurință efectul miraculos al medicamentului Propecia

capului prin intermediul rădăcinilor. Operația se face cu ajutorul anesteziei locale. Din zona capului cuprinsă între urechi se extrage o bandă mică de piele cu rădăcini.

impactul vizual este maxim, sunt implantate grafturile care conțin 1-2 rădăcini, deoarece dau părului un aspect mai natural. Grafturile cu mai multe rădăcini sunt implan-

FIRELE „AUTOTRANSPLANTATE” NU MAI CAD NICIODATĂ

Aceasta se taie în porțiuni mici numite grafturi care conțin între 1 și 4 rădăcini. Grafturile sunt apoi «sădite» în niște găurele făcute cu instrumente speciale în zonele lipsite de păr. Pe frunte, unde

tate pe creștetul capului. Din păcate, bucățile de piele nu pot fi implantate mai aproape de 3 mm deoarece apare efectul de «strivire». Pentru a implanta o nouă serie de fire trebuie să treacă două luni de

la data primei operații. Într-o ședință sunt «transplantate» în jur de 800 de grafturi. Costul unei asemenea operații este de 1.000 de dolari, iar timpul de lucru este de două ore. De regulă este suficientă o singură ședință pentru o bună acoperire a capului dar, în cazuri extreme, se pot face și trei ședințe, bineînțeles, la intervalul de două luni între o implantare și alta. Avantajele «autotransplantu-

sfârșitului de mileniu. Propecia este singurul produs farmaceutic în a cărei componență intră Finasterida și care are rezultate atât de spectaculoase împotriva căderii părului. Spun asta deoarece, după primele trei luni de tratament, nu numai că este stopată căderea firelor dar, în locurile unde înainte exista o chelie avansată, începe să crească, din nou, părul. Este exact ca-n reclamele cu «me-

PROPECIA ESTE UNUL DINTRE CELE MAI IMPORTANTE MEDICAMENTE ALE MILENIULUI

lui» constau în faptul că părul, odată «plantat» nu mai cade, iar efectul obținut este vizibil pe loc. În plus, operația este ușoară și nu necesită nici măcar bandajare. Cele mai bune rezultate se obțin la bărbații care au firul de păr gros sau ondulat, deoarece în aceste cazuri, senzația de naturalețe este maximă.

Eu, ca dermatolog, recomand tuturor pacienților mei să folosească pentru combaterea calviției cea de-a treia metodă. Este vorba despre acțiunea unei substanțe, numită Finasterida, care se regăsește pe piață sub formă de Propecia. Acesta este un medicament american de ultimă oră, care are acțiunea cea mai spectaculoasă asupra regenerării podoabei capilare.

Realizarea medicamentului a pornit de la observația că rădăcina părului la bărbat este distrusă de o fracție a hormonului de testosteron. Așa a ajuns să fie utilizată Finasterida (cu acțiune puternică asupra testosteronului) în vindecarea cheliei.

Tratând cauza căderii părului dispare și efectul. Lucrurile par simple, dar medicamentul obținut pe baza acestei observații este considerat una dintre cele trei mari descoperiri medicale ale

dicamentul minune» numai că, de data aceasta, minunea chiar se întâmplă. Cele mai bune efecte se obțin cu persoanele care nu au calviția de mai mult de trei ani de zile. În aceste cazuri creșterea firelor de păr este de aproape 100%. Propecia este un medicament care nu are contraindicații dar, care se eliberează numai cu rețetă medicală. El nu poate fi utilizat de către femei. Singurele efecte secundare sesizate au fost acelea că dintre 100 de bărbați unul are ușoare probleme de erecție. Acestea însă dispar complet la întreruperea tratamentului, care durează 6 luni de zile. Problema este însă că din momentul întreruperii administrării medicamentului, căderea părului își reia cursul normal. Din acest motiv el trebuie utilizat în permanență. Deși face parte din gama medicamentelor considerate scumpe, este oricum mult mai ieftin decât un transplant, iar părul care crește în zonele «văduvite» este extrem de natural, neexistând nici o deosebire între firele de păr căzute și cele care au crescut datorită tratamentului. Încă o mențiune: Propecia este eficient la bărbații cu vârste cuprinse între 18-48 de ani.“

S-A SFÂRȘIT COȘMAR COLOANEI FĂRĂ SFÂ

Text: VICTOR NIȚĂ ■
Foto: Arhiva restauratorilor și ROMPRES ■

Ridicată în 1937, la 15 noiembrie, și vernisată un an mai târziu, împreună cu întreg complexul brâncusian, Coloana fără Sfârșit a fost demolată în toamna anului 1996. Smulsa cu brutalitate și fisurată, cele 17 module ale Coloanei au așteptat timp de patru ani pentru a fi din nou înșirate pe stâlpul central. Operațiunea propriu-zisă, respectiv restaurarea, a durat doar 47 de zile. Dar batalia pentru restaurare, pentru o adevărată restaurare a Coloanei și nu pentru o reconstituire a ei, a durat mult mai mult, din martie 1992, când a fost lansată ideea restaurării, și până în decembrie 2000, când a luat sfârșit coșmarul Coloanei fără Sfârșit.

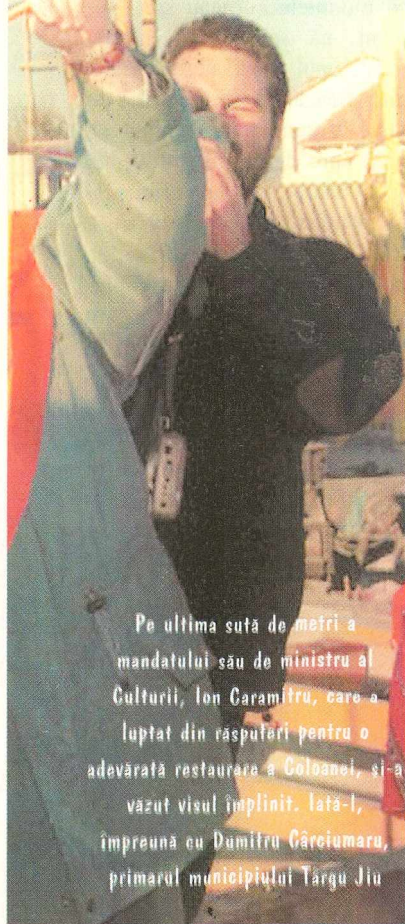
Revista **Flacăra** a publicat în două dintre numerele sale din 1999, mai exact spus în numerele 8 și 9, un amplu reportaj-anchetă prin care s-a adăugat celor ce au condamnat cu vehemență așa-zisa restaurare (a se citi demolare!) a Coloanei fără Sfârșit inițiată de numitul

Radu Varia. Demersurile noastre publicistice au continuat și în anul 2000, prin alte două articole, în care am denunțat mașinațiunile aceluiași Radu Varia care se opunea din răspuțeri Proiectului de Restaurare prezentat de Uniunea Artiștilor Plastici din România și acceptat de

Ministerul Culturii și de toate forurile internaționale care au finanțat lucrările. Până la urmă adevărul și rațiunea au învins. Strădaniile celui ce a ținut cu tot dinadinsul, din motive numai de el știute, să distrugă cea mai importantă lucrare pe care genialul sculptor Constantin Brâncuși

ne-a lăsat-o moștenire, ca pe un fel de testament artistic, s-au năruit. Dezasamblată cu o inimaginabilă brutalitate în toamna anului 1996, lăsată în paragină timp de patru ani, perioadă în care stâlpul central al Coloanei, acoperit cu o folie de plastic, ar fi trebuit, în opinia demolatorilor,

UL RȘIT

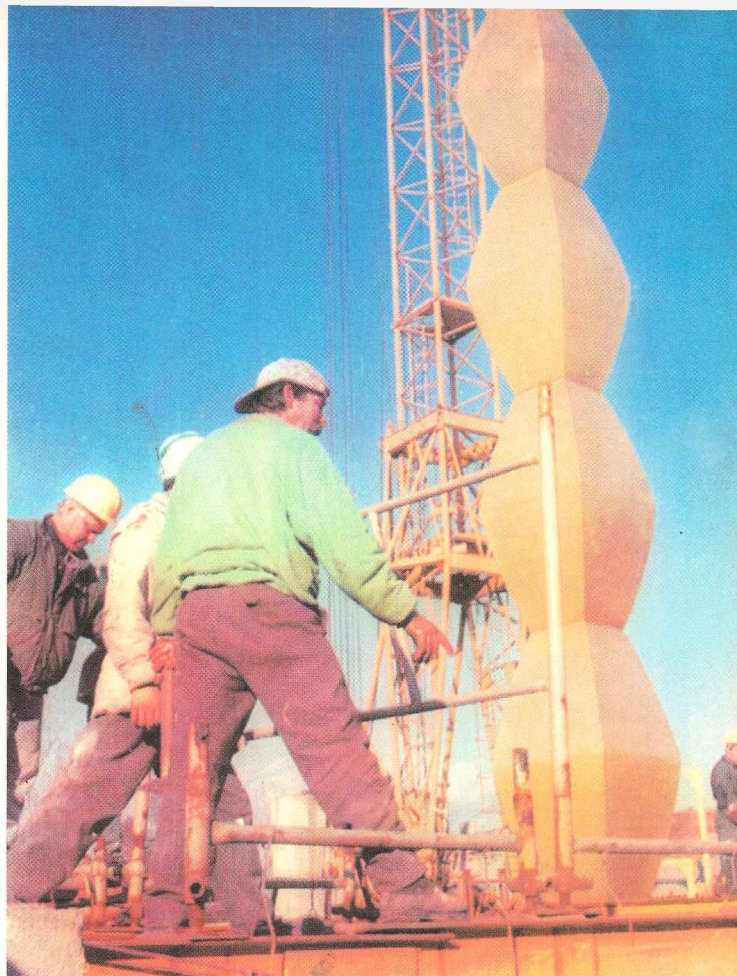

Pe ultima sută de metri a mandatului său de ministru al Culturii, Ion Caramitru, care a luptat din răsputeri pentru o adevărată restaurare a Coloanei, și-a văzut visul împlinit. Iată-l, împreună cu Dumitru Gărciumaru, primarul municipiului Târgu Jiu

să se deterioreze într-un hal fără hal – ceea ce, însă, nu s-a întâmplat! – Coloana a fost restaurată în numai 47 de zile. „Au fost“, ne-a declarat sculptorul și restauratorul Dorin Dănilă, unul dintre autorii Proiectului UAP, „47 de zile de foc, o cursă contracronometru și o luptă de uzură cu ultimele zbatări ale lui Radu Varia, care nu voia, nici în ruptul capului, să accepte realitatea, adică faptul că noi am început restaurarea Coloanei pe care el o pusese la pământ, spre pieire. Cât despre ajutorul pe care Proiectul UAP l-a primit din partea mass-media, inclusiv al revistei **Flacăra**, el a fost imens și decisiv, domnul Ion

Caramitru, ministrul Culturii, având toate argumentele, nu numai culturale și științifice, ci și ale opiniei publice, pentru a stopa barbaria produsă de Radu Varia și acoliții săi și pentru a sprijini din plin, cu toată puterea, adevărata restaurare. În clipa de față Coloana este mai puternică, mai sigură, mai bine înfiptă în pământ, mai durabilă și, aș îndrăzni să spun, mai frumoasă chiar și decât în ziua inaugurării ei.“

Bineînțeles că i-am cerut interlocutorului nostru să-și argumenteze aceste ultime opinii. Și iată ce am notat: fisurile inițiale, apărute în ultimele trei module, respectiv semimodulul din vârf și modulele 16 și 15, menționate de constructorul Coloanei, inginerul Gorjan, au fost remediate, adică stopate printr-un procedeu de sudură de mare tehnicitate; același procedeu, de ultimă oră, a fost aplicat și numeroaselor fisuri provocate de smulgerea barbară (lovituri cu barosul!) la care s-au pretat „restauratorii“ lui Radu Varia; primul tronson al stâlpului central, cel de la bază, i s-au înlocuit patru tole, același număr de tole fiind adăugate și la baza stâlpului, realizându-se astfel o cămașă elastică prin care sporește siguranța miezului la toate solicitările posibile; atât primul tronson, cel de la bază, cât și celelalte două, până în vârful Coloanei, au fost restaurate și recondiționate, rezistența lor fiind superioară celei inițiale; mult discutata problemă a metalizării Coloanei a fost rezolvată printr-o nouă alămiră a modulelor, soluție la care a recurs și inginerul Gorjan și cu care Brâncuși a fost de acord; în ceea ce privește „criminalele decupaje“ comandate de Radu Varia în substanța modulului al 16-lea, din care s-a extras o rozetă cu diametrul de 13 centimetri, precum și „proba“ prelevată din stâlpul central, un

S-a muncit ziua, s-a muncit noaptea, s-a muncit în trei schimburi, s-a muncit cu îndârjire, cu patimă și Coloana s-a ridicat văzând cu ochii

dreptunghi cam de dimensiunea unei cutii de chibrituri, acestea au fost remediate, prin sudarea unei rozete de fontă, de același tip ca și fonta originală, și prin sudarea unui dreptunghi de oțel de aceeași marcă. „În legătură cu alămirea, a ținut

sub comanda dirigintelui de șantier, inginerul Virgil Călea, au condus lucrările de sudură, respectiv inginerul Florin Drăgan, sau ale celor care au verificat și avizat calitatea tuturor lucrărilor, adică inginerii Vasile Mihai Marina și Elena Bălăceanu.

ARGUMENTE TEHNICE

să adauge Dorin Dănilă, ar fi de spus că ea s-a făcut de către un colectiv condus de inginerul de aviație Ion Trușcă și colegii săi, Ilie Boboc, Ștefan Cristea și Vlad Ion, care au optat pentru o soluție tehnică de mare eficiență, plasma-jet. În plus, după alămiră, s-a aplicat un lac protector produs de firma Hempel, aceeași care livrează lacurile pentru navele speciale, cum ar fi, de exemplu, spărgătoarele de gheață. Și pentru că am dat câteva nume, este cazul să le spun și pe cele ale specialiștilor care,

Lor li s-au adăugat numeroși alți specialiști de la «Turbo-mecanica», firma care a finalizat Proiectul UAP. Și ar mai fi de spus că dacă la Târgu Jiu au muncit non-stop, în trei schimburi, 30 de oameni, tot cam atâția au muncit, în paralel, la București, la sediul firmei.“

Modest din fire, interlocutorul nostru n-a precizat că el însuși, împreună cu alți trei autori ai Proiectului UAP, adică Francisc Dozsa, Mircea Constantinescu și Florin Făgărășanu, inclusiv reprezentantul UAP, Mircea Crișan,

După patru ani de cumplită suferință Coloana lui Brâncuși sprijină din nou cerul de deasupra orașului Târgu Jiu

au împărțit bucuriile și necazurile zilnice ale vieții de șantier. „Au fost și necazuri, sigur că au fost, unele chiar foarte ciudate, zice Dorin Dănilă. După cum se știe, până să deschidem șantierul nostru, modulele erau depozitate în niște hangare, stâlpul central era învelit într-o folie de plastic, iar în jurul fostei Coloane se

«Citex». Ne-am racordat la apă, la curent și am adus macaraua noastră. Și pentru că șantierul era acum al «Turbomecanicii», câțiva dintre noi au lipit peste înscrisurile firmei «Citex» niște foi de hârtie cu numele «Turbomecanicii». Ei bine, Radu Varia a făcut o plângere penală împotriva celor care au comis, după opinia sa, o ade-

NECAZURI ȘI BUCURII

crease un spațiu în care accesul oricui era interzis. Nu mică ne-a fost surpriza, ca să nu-i spun supărarea, când unul dintre ciracii lui Radu Varia, un anume Sava și nu mai știu cum, șeful de șantier al firmei «Citex», care a dezasamblat Coloana la ordinul lui Varia, ne-a tăiat curentul, apoi apa și, în final, ne-a interzis să folosim macaraua montată de

vărată fărâdelege! Dar un artist plastic din Târgu Jiu, Mihai Țopescu, a întocmit niște liste pe care le-au semnat numeroși oameni de artă și cultură din țară, inclusiv cetățeni din Târgu Jiu, prin care Societatea Civilă cerea înlocuirea înscrisurilor cu «Citex». Zis și făcut. De-această dată Radu Varia n-a mai avut nimic de obiectat. Dar să trec peste șicanele

celor de la «Citex» și să vă rog să notați că într-un moment extrem de delicat, când trebuia să înșirăm modulele pe stâlpul central, a apărut, din senin, din iarbă verde, un individ care și-a propus serviciile. Era un macaragiu, dintr-un sat din zonă, din Broșteni, pe numele său Ilie Bușoniu. Venise, din proprie inițiativă, de la o firmă locală, TPSUT. S-a dovedit a fi un macaragiu de mare finețe, modulele fiind înșirate la milimetru! Am avut, cu acest meseriaș, un noroc extraordinar. Altfel, trebuia să chemăm de la București sau de cine știe unde un astfel de macaragiu. Și am mai avut noroc și de timp, un timp frumos, ca de primăvară, fără frig, fără ploaie. Nu știu cum s-a făcut, dar de-a lungul celor 47 de zile n-a căzut nici o picătură de ploaie. Iar când totul a fost gata, când

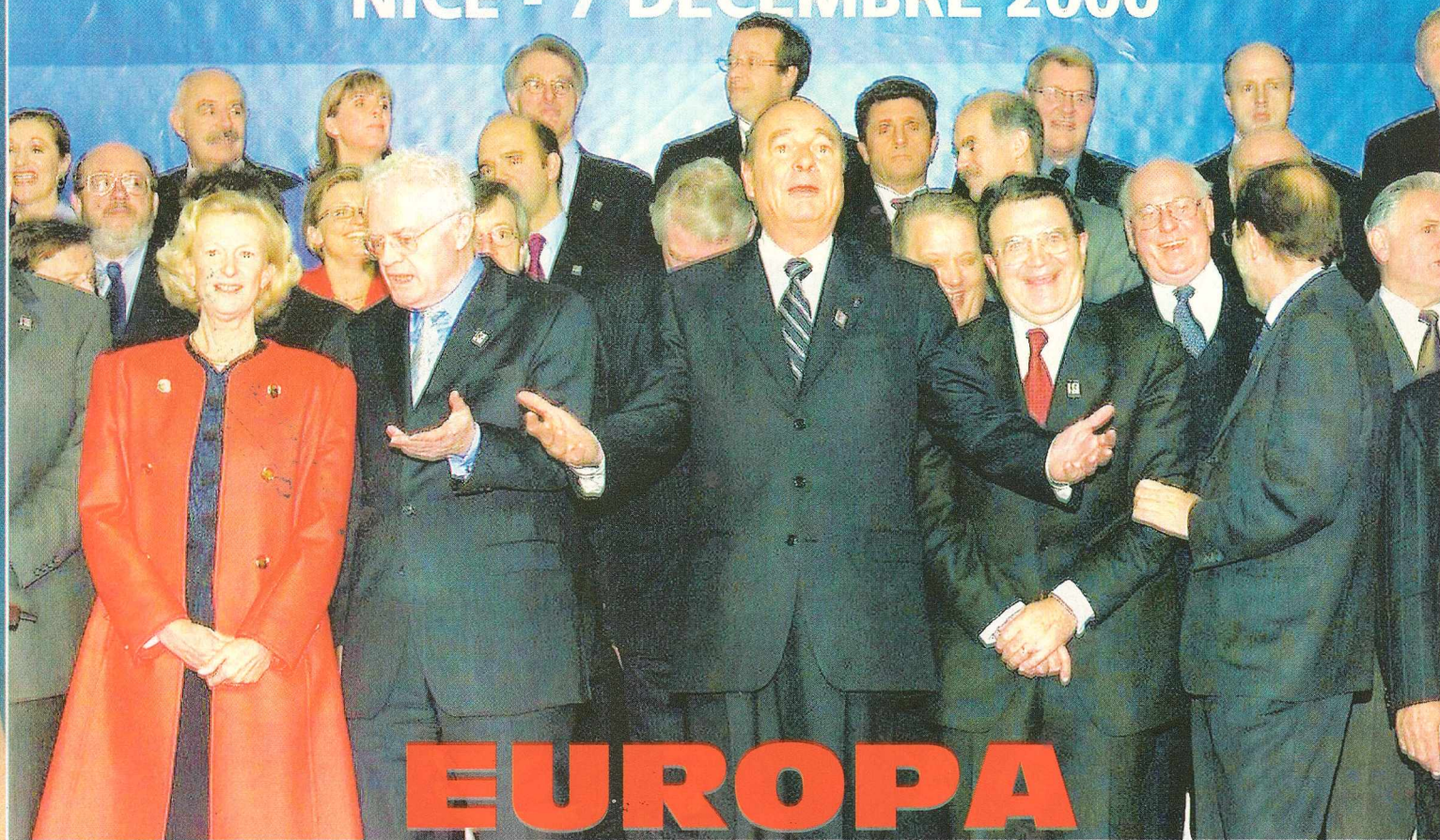
s-au aprins reflectoarele și Coloana parcă ardea ca o flacără, în timp ce văzduhul era brăzdat de zeci și zeci de artificii, atunci, spre surpriza tuturor, a început să ningă. Eu eram sus, pe schelă, deasupra Coloanei, o priveam de sus în jos și mi se părea că modulele curgeau spre pământ, că se topeau în pământ, unul după altul, la infinit. Senzația aceea, că, de fapt, Coloana nu numai că urcă spre ceruri, la infinit, ci și coboară, tot la infinit, și în pământ, de parcă ar avea o rădăcină care se înfige, la infinit, în pământ, m-a copleșit, pur și simplu, și îmi pare rău că nu o pot explica în cuvinte meșteșugite. Dar important este doar faptul că, la Târgu Jiu, Coloana fără Sfârșit ocrotește din nou orașul de suflet al genialului sculptor Constantin Brâncuși.“

Aceasta este crima, pare să spună ministrul Ion Caramitru, pentru care numitul Radu Varia trebuie să suporte rigorile legii: a decupat o rozetă din modulul al 16-lea, act prin care a mutilat una dintre cele mai importante opere ale secolului recent încheiat

CONFERENCE EUROPEENNE

NICE - 7 DÉCEMBRE 2000

EUROPA

MERGE ÎNAINTE

Text: BAZIL ȘTEFAN ■
Foto: AP - ROMPRES ■

Spre orele 5, în zori, epuizați după patru zile (și patru nopți!) de negocieri pe mucișcă de cuțit, liderii celor 15 state ale Uniunii Europene au cedat, fizic, psihic și politic, acceptând compromisul la care se ajunsese până în acel moment. Cel mai lung și mai dificil Consiliu European se încheia în cele din urmă cu succes. După ce eșecul planase aproape permanent asupra sa, conclavul de la Nisa și-a atins totuși obiectivul propus, operând o reformă a instituțiilor europene care era strict necesară pentru ca ambițiosul proiect al extinderii Uniunii să poată deveni realitate.

Ca orice compromis (o

definiție subtilă spune că acesta este cea soluție care reușește să mulțumească și, în aceeași măsură, să nemulțumească pe toată lumea!) și Tratatul de la Nisa a stârnit mai mult dezamăgire decât satisfacții. S-a spus, de pildă, că ceea ce s-a realizat este doar o minireformă; că tratatul instituie în UE un „directorat al celor mari” și că, în cadrul acestui directorat, Germania a devenit „primul între egali”; că, deși dreptul de veto a fost exclus pentru încă 29 de domenii, acesta rămâne în vigoare pentru alte aproximativ 40 și că ritmul integrării va fi, în realitate, nu accelerat, ci încetinit.

Privite dintr-un punct de vedere, să-i zicem maximalist, toate aceste obiecții sunt, desigur, îndreptățite. „Integrațiștii” categorici, adică cei ce visează la transformarea cât mai rapidă a Uniunii într-o federație asemănătoare Statelor Unite ale Americii, au fost, firește, cei mai dezamăgiți. Pasul făcut la Nisa în această direcție este, într-adevăr, foarte mic. Dar un pas mai mare nici nu era posibil acum. Nu numai fiindcă despre deosebirile nenumărate și substanțiale dintre Statele Unite și Europa, care fac procesul de unificare pe continentul nostru incomparabil mai dificil și complicat decât

în America de Nord; se pot scrie volume întregi. Ci și pentru că o extindere atât de masivă ca aceea spre Est, în fața căreia se află acum UE, ridică spinoase probleme concrete, referitoare la puterea și influența de care va beneficia fiecare stat membru în parte în cadrul unei uniuni cu un număr aproape dublu de membri. Aceasta în condițiile în care cele mai multe decizii se vor lua cu majoritate de voturi și în care Uniunea va trebui să rămână în continuare nu numai la fel de funcțională și funcționabilă ca în trecut, ci mai mult, să poată evolua și spre o entitate mai integrată.

UN GOUVERNEMENT POUR L'EUROPE

O rezolvare a acestor probleme, care să fie convenabilă tuturor celor 15 state membre și care să nu nedreptățească nici pe cele ce vor adera în viitor, părea o cva-dratură a cerului, din cauza căreia, de altfel, eșuase deja o primă Conferință Interguvernamentală. Dileme la fiecare pas. De pildă, Comisia Europeană („executivul UE”) este formată din 20 de comisari, statele mari desemnând câte doi, celelalte câte unul. Se consideră că acest număr de comisari este rațional și nu ar trebui schimbat. Fiecare

țară dorește însă să-și aibă comisarul „său”. A nu fi reprezentat în „guvernul UE” este, deocamdată, de neconceput pentru fiecare dintre „cei 15”. Dar după extindere? Formula adoptată la Nisa: începând din 2005, cei mari vor renunța la al doilea comisar. După aceea se va mai vedea! O.K.? O.K.!

Și mai problematică era problema luării deciziilor în Consiliul de Miniștri (principalul organism decizional al UE). Mai exact, modalitatea de constituire a majorității. Până la Nisa, statele mari

dispuneau de 10 voturi, Spania de 8 etc., descrescând, până la minusculul Luxemburg, care dispunea de 2. Raportul demografic între Germania și Luxemburg este de aproape 80 la 1, dar cel al voturilor era de 5 la 1. Țările mici aveau, deci, relativ mai multe voturi decât cele mari. Se dorea o repartitie (reponderare) mai echitabilă. Da, dar cum? Aici s-a dat bătălia cea mai grea, fiindcă țările mici, a căror „revoltă” a fost condusă de Belgia și Portugalia, și-au apărat drepturile cu ghearele și cu dinții.

În cele din urmă, raportul numărului de voturi s-a modificat în favoarea celor mari, dar nu atât de drastic pe cât s-ar fi putut întâmpla. Cel menționat deja, între Germania și Luxemburg, a ajuns, de la 5:1, la 7,25:1. Ceea nu este chiar o dramă. Aspect foarte important, țările candidate știu de pe acum de câte voturi vor dispune când se vor alătura UE. România, de exemplu, va ocupa o poziție de mijloc corespunzătoare (și satisfăcătoare), cu 14 voturi față de cele 29 ale celor mari și cele 3

ale Maltei. Cei mici se pot consola și cu faptul că dreptul de veto funcționează încă pentru circa 40 de domenii majore, între care se numără securitatea socială, fiscalitatea, dreptul de azil, imigrația etc. Calculul majorității, pentru luarea deciziilor în Consiliul de Miniștri, este însă cât se poate de complicat, îndepărtând Uniunea de cetățean și nu apropiind-o, cum se vrea. În Uniunea extinsă la 27 de membri pentru adoptarea unei decizii cu majoritate calificată va fi nevoie de 74,6 la sută din

voturi. Ceea ce înseamnă, între altele, că o coaliție formată de trei țări mari și una mică va putea bloca adoptarea unei decizii. O decizie poate fi blocată însă și de un alt gen de minoritate, deoarece Tratatul de la Nisa prevede ca orice decizie să fie sprijinită de un număr de țări care să reprezinte minimum 62 la sută din populația totală a Uniunii largite. După cum se vede, procedurile sunt destul de sofisticate. O propunere mai simplă, zisă a dublei majorități, care stipula că o decizie poate fi adoptată

dacă obține majoritatea voturilor, dar din partea unor state care să reprezinte și majoritatea populației UE, nu a obținut acceptul la Nisa.

Pentru a da și integrațiștilor incontestabili un motiv de satisfacție, Tratatul de la Nisa prevede că grupuri de opt state membre (sau mai mult) pot să se angajeze în acțiuni de integrare mai adâncă în diverse domenii (un exemplu există deja în domeniul monetar – zona euro) sub deviza „flexibilității” sau „cooperării întărite”, la care pot adera ulterior și alții. În felul acesta își face intrarea în lume și vechea idee ce a figurat sub formule ca nuclee, cercuri concentrice, mai multe viteze etc. În fine, Consiliul European de la Nisa a adoptat și Carta Drepturilor (europenilor), care ar urma să formeze preambulul unei viitoare Constituții a UE, dar fără a-i da încă putere de lege. Pentru contu-

rarea și mai precisă a viitorului Uniunii, inclusiv a aspectelor constituționale, la Nisa s-a decis să fie convocată o nouă Conferință Interguvernamentală, care să fie finalizată printr-un nou tratat, în 2004.

Ce se poate spune în concluzie? Că în pofida lamentațiilor și variațiunilor pe tema „mult zgomot pentru nimic”, Nisa și-a atins totuși obiectivul propus – pregătirea UE pentru marea extindere spre Est – și că *ipso facto* este un succes. Vizionarii Statelor Unite ale Europei sunt și vor fi și în viitor dezamăgiți, pentru că Europa înaintează spre unificare în ritmul acesta lent, dar sigur, nu din motive subiective, legate de toanele unui Blair, Chirac sau, *nomina odiosa*, Jörg Haider, ci fiindcă așa impun condițiile existente concret pe acest continent. Ceea ce nu înseamnă nicidecum că obiectivul integrării trebuie abandonat.

**FARM-ING
SRL**

București Str. Baia de Arieș nr. 7, Bl. 11, Sc. 1, Et. 5, Ap. 21,
Sector 6 Tel./Fax: +40.1.411.51.28, +40.1.411.60.73

**REPREZENTANT EXCLUSIV PENTRU ROMÂNIA
AL FIRMELOR:**

**Specializată în
producția de:**

- ecografe cu ultrasunete (alb-negru, color, 3D, Doppler etc.)
- lasere chirurgicale

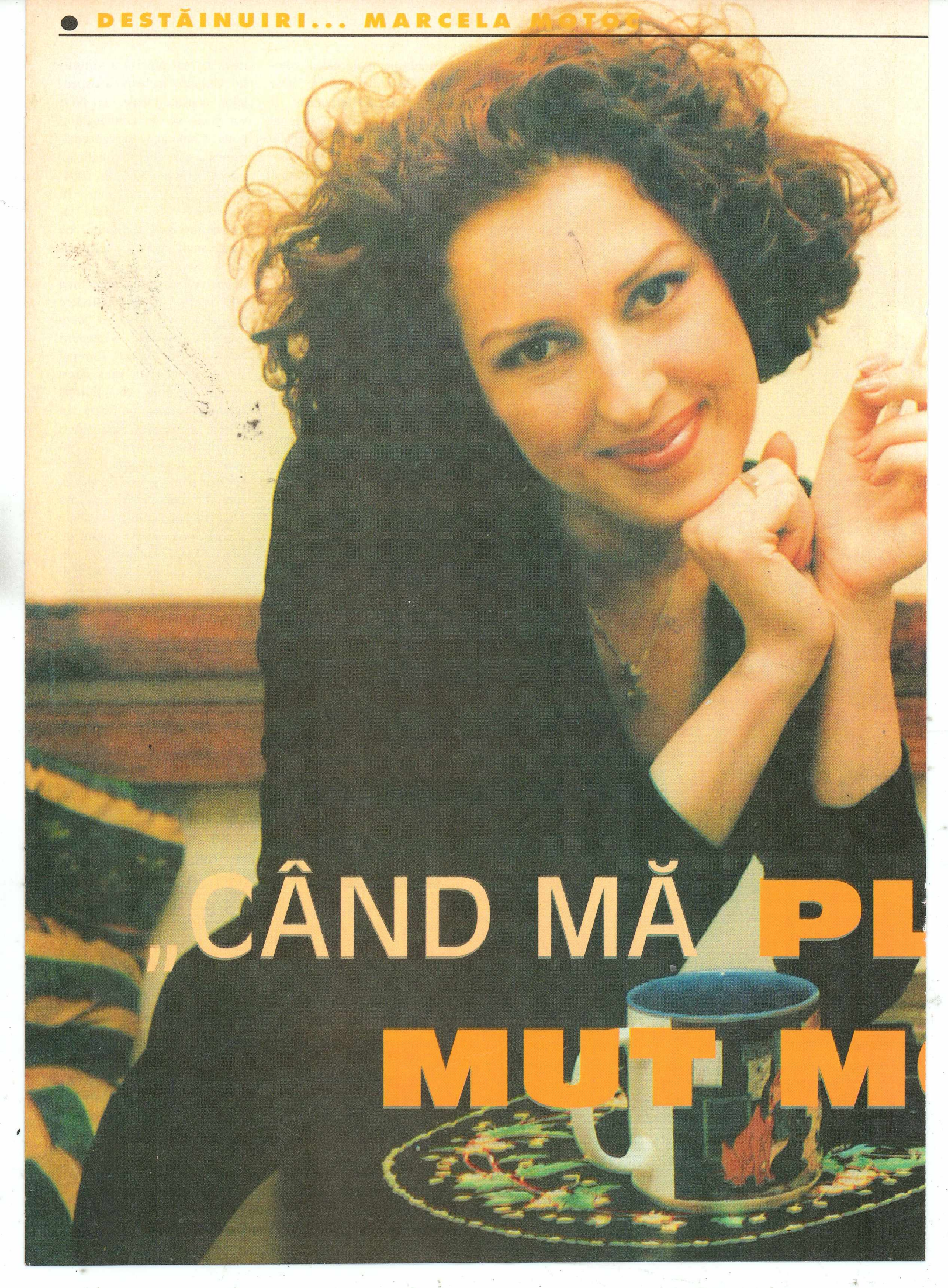

INNOVA
AirTech Instruments

Specializată în producția de:

- analizoare de gaze
- monitoare multigaz industriale și medicale
- monitoare pentru gaze toxice
- aparatură pentru măsurarea confortului uman
- aparatură pentru măsurări în procesul de fermentație

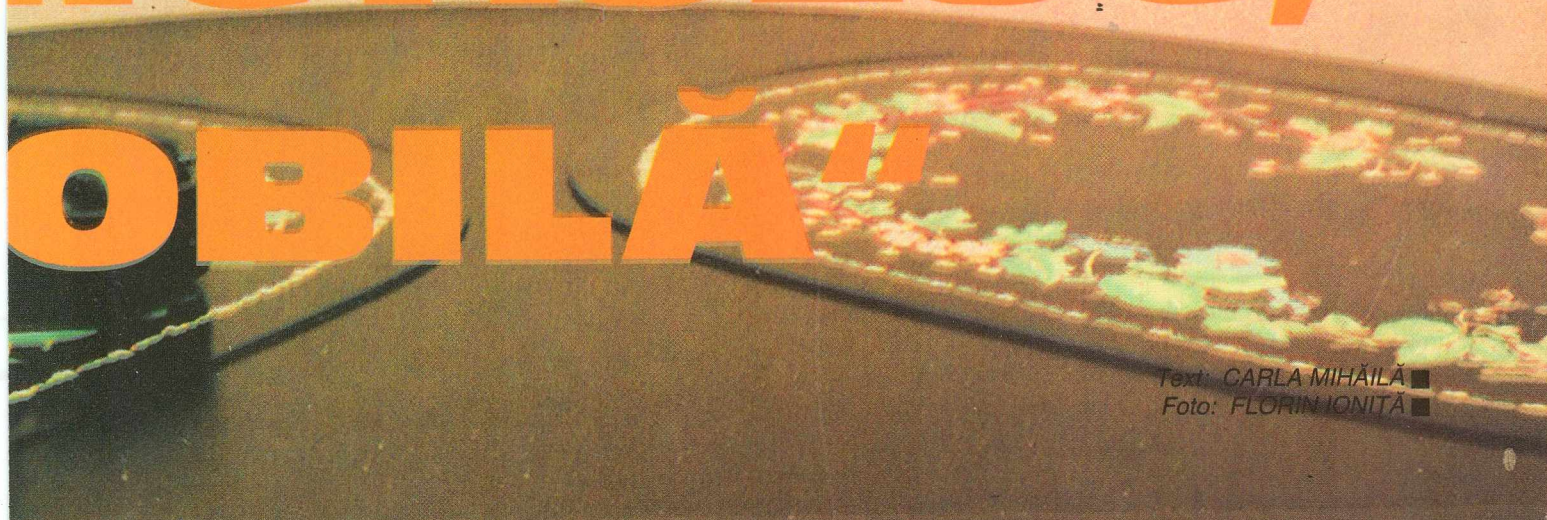
„CÂND MĂ PL
MUT M

Pe 28 decembrie, Marcela Motoc a împlinit 28 de ani. A sărbătorit evenimentul alături de prieteni, în căsuța ei situată aproape de Televiziune. După câteva zile, când a rupt ultima filă a calendarului din mult-mediatizatului an 2000, s-a gândit la ceea ce va face în viitor.

Nu, nu și-a făcut planuri pentru întreg mileniul. De fapt, nici măcar nu și-a făcut planuri. A acceptat cu plăcere să boteze un băiețel și a început să viseze că o să joace mult. Teatru și film. Poate și telenovele. Doar este actriță.

ICTISESC, OBILĂ"

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: FLORIN IONITĂ ■

Marcela se numără printre puținii actori din generația tânără care a reușit să facă și teatru și film. Șansa, pe care toți o invocăm, i-a dat ocazia să se angajeze la Teatrul Bulandra înainte de a termina facultatea. Apoi, a fost distribuită de Nae Caranfil în filmele *E pericoloso sporger-si* și *Asphalt Tango*. Cariera ei cinematografică mai numără și o producție Castel Film în colaborare cu o casă americană. Este vorba despre filmul *Diplomatic Seige*, turnat

poate. Și să joace mult. „Mi-aș dori să se întâmple ceva, acolo, în sistem. Avem de mult în proiect un spectacol cu Ducu Darie. N-am reușit să-l punem în practică. Este vorba de *Egmond*. Se știe, se dorește. Este deja văzut ca un mare spectacol. Sper să se întâmple.

Pentru sufletul meu, am început să-mi doresc liniște și confort. Un lucru la care țin foarte mult este căsuța mea. Am planuri în ceea ce-o privește pentru cel puțin zece

„VORBESC SINGURĂ ÎN ENGLEZĂ”

în România, printre ai cărui protagoniști îi amintim pe Daryl Hannah, Peter Weller și Adrian Pintea. La un moment dat a avut de trecut un hop: o perioadă de doi ani nu a mai jucat nimic. Apoi a revenit la Bulandra, teatrul ei de suflet. Cea mai mare dorință a ei este să aibă ocazia să arate tot ce

ani de-acum încolo. Vreau s-o redecorez, s-o remobilez, s-o revopsesc, s-o măresc, dacă s-ar putea. Îmi vin mereu idei.

Schimb mobila prin casă de multe ori. Simt că se va întâmpla acest lucru din nou, în curând. Îmi place să fac asta. Cred că dacă n-aș fi descoperit meseria pe care o

fac, m-aș fi ocupat de decorări, de amenajări. Ador să «îmbrac» spațiile. Sau, cine știe, poate m-aș fi făcut profesoară de engleză, pentru că asta este cea mai veche pasiune a mea. De la șase ani am vrut să învăț limba lui Shakespeare. Mi se întâmplă chiar o ciudățenie.

acceptat hotărârile, deși păreau lucruri nerealizabile (de exemplu, admiterea la teatru). Îi simt foarte aproape și știu că mă voi afla mereu în gândul lor, necondiționat. N-au fost niciodată supărați pe felul meu urât de a-mi vărsa nervii pe ei. Cu tot timpul care se scurge, țin

„NU-MI PLACE SĂ STAU SINGURĂ”

Când vorbesc singură, câteodată, o fac în engleză.

Pentru anul 2001 am un țel. O să botez un copil. Am niște prieteni foarte buni la Făgăraș, Claudiu și Laura, care sunt de puțin timp părinți, pentru a doua oară. Băiețelul lor, Răzvan Andrei, va fi finuțul meu. Am fost surprinsă când m-au rugat să fiu nașa copilului. Vreau foarte tare acest lucru.

De Crăciun am fost acasă, la Făgăraș. Îi iubesc din ce în ce mai mult pe părinții mei, care mi-au

pasul și reușesc să înțeleagă mai mult decât am crezut. Acest lucru sper să-l pot face și eu când voi avea copii, căci, la un moment dat îmi voi dori o familie mai mare.

Sunt un om căruia nu-i place să stea singur. Caut compania oamenilor, îmi place să stau în preajma lor. Sunt înnebunită să vină prietenii la mine acasă. În ultimul timp am preferat să ne vedem la mine decât în locuri publice. Am perioade în care – și-o fi spunând vârsta cuvântul? – evit zgomotul,

Marcela la 5 ani

îmbulzeala. Cu prietenii mei, îmi place să discut, să bem un ceai. Nu jucăm nimic. N-a reușit nimeni să mă convingă să joc ceva. Am crezut la un moment dat că-mi plac jocurile de noroc. Nu, nu-mi plac. Am jucat o singură dată la ruletă, am pierdut, evident, și-am zis că nu merită. Țin minte că, în copilărie, jucam cărți și nu-mi plăcea deloc să pierd, din acest motiv cred că nu-mi place să joc.

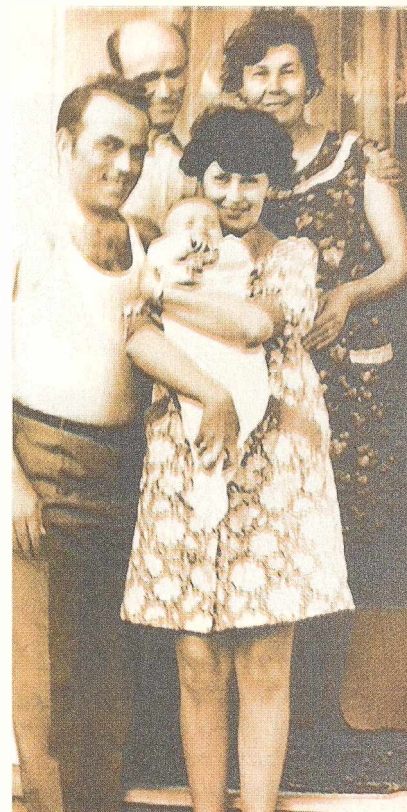
Cred într-o lege a echilibrului. De exemplu, după ce am reușit să am căsuța mea, pe care mi-am dorit-o enorm și de care am o grijă de-a dreptul mămoasă, am avut de suferit pe plan profesional (n-am mai jucat o perioadă). Sau, într-o zi, cu ultimii bani am luat trei bilete la „Loz în plic”. Și, culmea: toate erau câștigătoare, dar exact cu suma pe care o dădusem pe fiecare în parte. Am câștigat

exact ceea ce pierdusem. Echilibrist, nu?

Încerc să nu-i mai judec pe oameni. Toți căpătăm până la urmă ceea ce merităm. Nu țin minte lucrurile urâte care mi s-au întâmplat. Pur și simplu uit. Iert și uit. Doar așa pot merge senină mai departe.

Nu mă uit foarte des la știri, pentru că sunt «agresată» de toate nenorocirile care se întâmplă. Mă oblig să gândesc pozitiv, optimist. Cred în Dumnezeu și-i mulțumesc de câte ori îmi aduc aminte pentru tot ce am. Îmi doresc o mașină, pentru că îmi place să conduc și m-aș deplasa cu mai multă ușurință (sau independență). Am deja carnet de mai bine de un an. Deși sunt născută iarna, ador soarele, căldura și lumina. În perioada rece sunt tristă și cocoșată de greutatea hainelor și de frigul pe care nu-l suport.

Plâng ușor, când se adună multe lucruri. Plâng și de față cu alții, nu mă ascund. Dar de cele mai multe ori o fac atunci când sunt singură. În ultimul timp, n-am mai plâns. Aș fi vrut s-o fac, fiindcă am avut o perioadă

Marcela împreună cu părinții și bunicii ei

trolez. Eram atât de timidă, încât mă înroșeam când vorbeam la telefon. Nu mi se mai întâmplă.

Știu să ascult și-mi place să ascult. Am o intuiție extraordinară. Când este vorba despre o alegere pe care

„PLÂNG UȘOR”

de tensiune, dar nu mi s-a întâmplat. Plâng și din dragoste, deși nu vreau.

Nu mi-am apreciat niciodată fizicul, în mod special. Îmi place să mă uit în oglindă, nu-i vorbă, dar nu mă întorc spre ea ori de câte ori îi sunt în preajmă. Nu m-am văzut niciodată o femeie extraordinar de frumoasă. Cred mai mult despre mine că sunt interesantă. Nu vreau să mă consider nici un om normal, obișnuit, mediu. Psihic, sunt un om puternic. Nu-mi doresc să-mi dea Dumnezeu cât pot duce. Sunt sensibilă. Eram și mai tare, acum am învățat să mă con-

trebuie s-o fac, încerc să-mi pun creierul la contribuție, despici firul în 114 nu în 14 și dacă nu știu ce să aleg, mă bazez pe intuiție. De obicei, am dreptate.

Nu-mi place la mine faptul că sunt pisăloagă. Și nici că sunt geloasă. Sunt posesivă – așa am fost întotdeauna. Am simțul proprietății prea dezvoltat și nu este bine. Nici în cazul oamenilor, nici în cel al obiectelor. Sunt mult prea sinceră uneori și n-am să mă schimb niciodată în această privință, pentru că aceasta sunt eu. Urâsc falsitatea și pe cei care mint.”

LIZ HURLEY, DOAMNA "GLAMOUR"

În engleză "glamour" înseamnă „fascinație“, „atracție dozebită“. Mulți comentatori ai artei cinematografice folosesc acest adjectiv când vorbesc despre Liz Hurley, sex-symbol al ultimilor ani și – nu în ultimul rând – ex-soția junelui prim Hugh Grant, de care s-a despărțit acum câteva luni. Venită din lumea modei și a publicității (își „împrumută“ chipul pentru produsele Estée Lauder), Liz Hurley este acum o actriță râvnită de casele de producție din Europa și SUA. După

filme de succes precum *Pătru căsătorii și o înmormântare*, *Măsuri extreme* sau *Mickey cel cu ochi albaștri* (*Mickey Blue Eyes*), unele realizate în propria companie de producție, actrița și-a mărit numărul filmelor jucate. Ultimele dintre ele se numesc *The Weight of Water* (*Greutatea apei*), cu Sean Penn și comedia de acțiune *Double Whammy*.

Într-un interviu recent, vorbind despre despărțirea ei de fostul soț, actrița sublinia că acest moment a fost traumatizant („ca și când ți-ai amputa un braț“), dar că trebuie să-și înceapă „un nou ciclu de viață, lipsit de dependență“. Oricum, fostele jumătăți se caută zilnic la telefon. Într-un cuvânt, „fascinanta“ Liz, deși bravează, pare să treacă destul de greu peste momentul separării.

PE URMELE APOSTOLULUI PAVEL

Se poartă filmul de ficțiune pe teme religioase. De curând, în Italia a fost proiectat un film în două părți despre viața Apostolului Pavel, iar instituturile de sondare a opiniei telespectatorilor au constatat că, în cele două seri, noua producție artistică a înregistrat cea mai

mare audiență. Aceasta în momentul în care și alte posturi de televiziune publice sau private ofereau programe de divertisment sau alte filme interesante. S-a constatat de altfel că și alte filme inspirate din diverse episoade biblice s-au bucurat de o primire asemănătoare. Cum se explică un asemenea succes? Răspunsul este greu de dat, dar dintre explicațiile posibile ar fi sățietatea pe care o parte din public o simte față de programele de divertisment și poate și o nevoie de sacru, într-o lume tot mai secularizată.

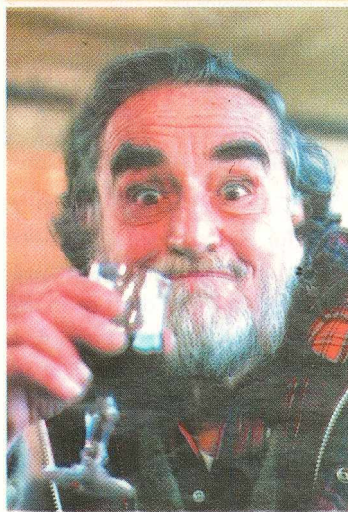
SCULPTURI DIN BOLOVANI

Artistul german Deva Manfred este unul dintre protagoniștii unui nou domeniu al artei plastice: *Land Art*, care nu este o artă a peisajului, ci o artă a interferenței vizibile a omului asupra mediului natural. Pasiunea lui s-a născut întâmplător. A început să adune bolovani, bucăți de stâncă de forme și mărimile cele mai ciudate pe care le-a așezat unele peste altele,

închipuind diverse forme. Precum copiii. Sau precum unii dintre strămoșii irlandezilor sau normanzilor care au creat acele *menhires*, al căror sens nici acum nu este deslușit. De la un mic petec de pădure, „creațiile“ lui Manfred au ajuns să fie expuse în peisaje mai accesibile omului și chiar pe străzi ale orașelor, iar de curând o expoziție de fotografii cu lucrările sale s-a bucurat de mult succes. Venind din natură, lucrările lui Manfred sunt uneori modificate de natură (unele pietre pot cădea, peste altele se poate așeza mușchiul și alte forme ale vegetației). Dar el nu se sperie, ba chiar dorește această intervenție.

GASSMAN ÎN AMINTIRE

La un an de la dispariția marelui actor Vittorio Gassman (timp în care familia a fost destul de necăjită pentru că figura acestuia nu a fost evocată cum se cuvine la Festivalul filmului de la Veneția), ultima lui soție, Diletta D'Andrea, a anunțat apariția unei antologii cu poeziile italiene alese și recitate de cel dispărut. Se află de asemenea în curs de pregătire o culegere cu poeziile actorului, care nu a fost ocolit de muze. Fire

colțuroasă, dificilă, Gassman a reușit totuși să-și facă mulți prieteni care îi admirau cultura și pasiunea pentru arta sa. Ei sunt hotărâți acum să participe la crearea unei fundații cu numele său.

ENYA, DIN NOU LA SOARE

Enya este o tânără irlandeză brună, eterică, enigmatică, fină care și-a făcut cunoscut numele ca interpretă, cucerind două premii Grammy pentru numărul de înregistrări (peste 44 milioane de albume – discuri și CD – vândute). De mai multă vreme cvasi-izolată, adoptând un stil de viață spartană, cântăreața (asociată de mulți cu

fenomenul new-age din muzică) a ieșit din nou în lume.

După ce unele albume ale sale au cunoscut o largă răspândire, expresie a „miracolului irlandez” în materie, de curând a lansat pe piață un alt disc intitulat *A Day Without A Rain* (*O zi fără ploaie*), care transmite emoțiile unei tinere izolate ce trăiește intens emoțiile unei zile senine după săp-tămâni de ploaie. „Va fi un succes”, ne asigură cunoscătorii.

„LA FAVORITE” DIN NOU ÎN FRANCEZĂ

După ce s-a încercat, fără succes, o impunere a operei „La Favorite” – scrisă de Donizetti pe un libret în limba franceză – cu un text în italiană, lucrarea a fost din nou prezentată publicului și înregistrată pe un CD în versiunea originală. Un succes, susțin criticii de specialitate, care nu fac economii de adjective când

pomenesc numele unora dintre interpreți: Veselina Kasarova (Leonora), sau basul Anthony Michaels Moore.

MÂNCARE PSIHANALITICĂ

În cursul unei întruniri a psihanalizatorilor desfășurată într-o localitate de munte din Franța, participanților li s-au servit mâncăruri „inspirate” de scrierile lui Sigmund Freud, părintele acestei ramuri științifice. Rețetele au fost puse la dispoziție de către un cercetător american, James Hillman, care a și scris o carte pe această temă. Iată denumirile câtorva dintre... bucatele psihanalitice: aperitiv Lou Salome, feliuțe „libido” de șuncă, friptură „sublimată”, șnițel de vițel neurastenic etc. Autorul acestor trăsături culinare susține că psihanaliza este pe cale de a fi ucisă pentru că a fost abordată într-un mod prea solemn. Puțină ironie, susține el, ar putea să-i redea atractivitatea de altă dată. Cine știe?

FARMECUL DISCRET AL MARELUI BEN

Ben Afflek a cucerit, la ultima ediție a Premiilor Oscar, laurii pentru scenariu împreună cu prietenul său din copilărie Matt Damon pentru filmul *Good Will Hunting*. Este cunoscut însă mai puțin ca actor – deși se spune că este talentat – și mai mult pentru legătura lui sentimentală cu vaporeasa Gwyneth Paltrow („*Shakespeare In Love*”). De altfel, au jucat împreună în *Bounce* după ce relația lor se stinsese. De curând actorul a terminat filmările la *Pearl Harbour*, o superproducție despre marea bătălie americano-japoneză din al doilea război mondial. Iar publicul european îl poate urmări într-o altă peliculă, *Reindeer Games*, unde este apreciat nu pentru figura lui de Don Juan, ci pentru realismul interpretării.

REMEMBER JOHN LENNON

A fost comemorat aproape ca un sfânt: s-au făcut pelerinaje, i s-au înălțat osanale. Este divinizat. La douăzeci de ani după ce a fost împușcat de un dezechilibrat (8 decembrie 1980), mitul lui John Lennon, unul dintre protagoniștii celebrului grup „The Beatles”, crește neconținut. S-a comentat, mai în glumă mai în se-

rios, că i-a fost cercetată fiecare zi a vieții lui, dar puțini înțeleg și acum care a putut fi mobilul acelei crime care a părut pe cât de gratuită pe atât de infernală. Să fi fost complexul unei persoane anonime invidioasă pe un om care avea tot: avere, tinerețe, celebritate, iubire, talent etc.? Sau a fost un raptus de nebunie?

Gestul a fost atât de neașteptat încât și publicații dintre cele mai serioase au reprodus vestea morții lui, la vremea respectivă, aproape într-o formă de isterie, așa cum s-a văzut dintr-o mică antologie publicată recent în Occident.

Grupaj realizat de ȘTEFAN NICOLAE ■

George Arion în dialog cu domnul Sherban Lupu

„MI-AM TRĂIT VIAȚA PE UN FEL DE SÂRMĂ PUSĂ UNDEVA, SUS“

– Domnule Sherban Lupu, când ati văzut pentru prima dată o vioară?

– În primul rând, am văzut o vioară la bunicul meu; deși era doctor, își scotea din când în când vioara și interpreta cântece ardelenesti; după aceea, la tatăl meu, care era inginer, dar și violonist amator – cânta destul de bine după câte îmi dau eu seama, așa că, iată, azeam vioara în casă.

Prima oară am pus mâna pe vioară puțin înainte de a împlini 7 ani, în '59 parcă.

– Este important să fie deja o ambianță în familie în devenirea unui muzician?

– Sunt convins de asta. Creează un anumit cadru muzical atât al sunetelor – să spunem așa – dar și psihologic; copiii sunt foarte impresionabili. Mi-aduc aminte că eram fascinat de faptul că se cânta la vioară în familia mea, mă interesa, am devenit curios.

– Cineva din familie a provocat o poezie coerentă a contactului cu vioara?

– Începuturile mele vioristice sunt oare-

profesor extraordinar – Mircea Vasilescu.

Poate că asta a fost șansa vieții mele, pentru că omul acesta era membru al Filarmonicii. Cert este că mă evidențiam, lumea îmi cerea să cânt, cântam în concerte, mi s-a părut interesant, devenisem important, știți cum e.

– Să rămânem puțin în sfera aceasta. Vioara v-a distanțat într-un fel de ceilalți colegi de generație? Simteți asta?

– Da. Îmi crea un ascendent într-un fel. Mă simțeam important. Acesta era prețul pe care îl primeam pentru că adeseori nu mă puteam duce și eu la joacă împreună cu ceilalți (de fapt mai deloc) și-mi amintesc că încercam să evit studiul: dădeam ceasul cu o jumătate de oră înainte, de exemplu, susținând că am făcut deja o parte din studiu sau băgam tot felul de obiecte în vioară spunându-i tatei când venea acasă: „Uite, s-a stricat vioara!” De ce să mă ascund, nu-mi plăcea să studiez. Îmi plăcea să cânt, dar nu să studiez.

– Și totuși, v-ați sacrificat timp pentru asta!

„ÎMI PLĂCEA SĂ CÂNT, DAR NU SĂ STUDIEZ“

cum legate de niște împrejurări destul de ciudate; tatăl meu se îmbolnăvise în timpul epidemiei de gripă din '59 și a avut o convalescență foarte lungă; a socotit că poate fi o bună idee, cât încă era acasă, în concediu, să-mi pună în mână vioara, ca să-și petreacă el însuși convalescența în mod plăcut, deși stând în pat.

Următorul pas a fost acesta: ne duceam la o mătușă, și dintr-o dată, tata – eu fiind foarte mic și ținându-mă de el – a observat că se anunțau admileri la Liceul de Muzică nr.1 și conversația a început în tramvai: „N-ar fi o idee bună?” Cert este că s-au mobilizat, am luat niște lecții de canto (că pe vremea aceea trebuia să cânti ceva), m-am dus și am reușit primul.

Așa m-au „atras” împrejurările în domeniul viorii.

– Dar când s-a declanșat pasiunea?

– Cred că de la bun început. Îmi petreceam ore în șir și chiar mă trezeam dimineața la ora 5 (tata pleca la serviciu la 6.30) ca să-l prind înainte de a pleca și să mai învăț ceva.

Poate că această „sete” n-am mai avut-o de atunci niciodată.

– Câți erai în clasă?

– Nu foarte mulți. Am avut însă o șansă foarte mare că am fost dați la un

du-mă de ea între parametrii interpretării.

– Cum ati fost ca tânăr?

– Ca tânăr? Interesant este cum mă percepeam eu și cum îmi dau seama acum că mă percepeau cei din jurul meu.

Eu mă percepeam ca pe un tânăr care, având o sete de viață extraordinară, era datat exceselor atât din punct de vedere violonistic, cât și social ș.a.m.d. În general, școala și învățătura îmi veneau foarte ușor, îmi plăcea să învăț, să citesc, să aflu.

Cei din jurul meu – am aflat și eu acum, mai târziu – mă vedeau ca pe un tânăr cu o voință extraordinară, și cumva închideam totul în jurul meu ca să-mi urmez un drum.

– Foarte interesant!

– Chiar de curând, la Constanța, un fost coleg mi-a spus: „Mi se părea că sacrifici totul pentru un singur lucru care era important – drumul tău către vioară. Așa te vedeam noi”. Cu atât mai interesant cu cât eu, dimpotrivă, vedeam că mă dispersez.

– Când ati realizat că, într-adevăr, vioara este acel element din viață de care nu vă veți mai despărți niciodată?

– A fost o conștientizare treptată. Vedeți, pentru mine vioara a însemnat într-un fel un limbaj, o „unealtă” prin care eu să înțeleg lumea din jurul meu și, pe măsură ce mă maturizam, mi-am dat seama că vioara îmi dă niște răspunsuri pe care altfel nu le găsesc.

Relația mea cu publicul, ca să zic așa,

– Și-atunci mi se părea că timpul pe care nu mi-l puteam petrece cu prietenii mei, acest sacrificiu al meu era răsplătit prin faptul că lumea îmi dădea atenție, devenisem cineva care avea de jucat un anume rol. Poate asta m-a ținut în acei primi ani.

– Ca om sunteți un hedonist, o persoană dornică de viață sau....

– Sunt într-o continuă fluctuație între setea de viață și bucuria de lumea pe care o văd și mi s-a oferit și spiritualitatea în care mă scufund ca să-mi găsesc sursele inspirației.

– De ce v-am pus această întrebare: pentru că în modul în care interpretați se cunoaște această bucurie a vieții care exprimă o natură hedonistă.

– Fără îndoială că pot să fructific din punct de vedere interpretativ bucuria vieții și a lumii în care trăiesc, dar foarte adesea mă retrag într-o spiritualitate, într-un ascetism, deci sunt într-o continuă alternanță...

– O pendulare...

– O pendulare, foarte bine ați spus, între lumea de aici și o lume spirituală în care încerc să-mi coordonez eforturile și să înțeleg ce se petrece în această lume pe care o iubesc foarte mult, dar distanțân-

am început să o simt organică, adică am început să simt că am niște forțe în interiorul meu pe care vreau să le transmit cu ajutorul muzicii.

– *Era comunicarea, era un alt limbaj pe care l-ati descoperit.*

– Asta mi s-a părut atât de important, încât încetul cu încetul mi-a acaparat atenția, energia, așa că deja se poate spune că între 14 și 15 ani eram convins că acesta-i drumul pe care îl voi urma.

– *Ați avut, fără îndoială, și dubii. Când au apărut ele și de ce?*

– Dubiile apar în multe puncte ale vieții. Au apărut, să spunem, în momentul în care am terminat adolescența și am intrat într-un fel în tinerețea care tinde către maturitate.

Dubiile au apărut din nou când eram în puterea anilor 30.

Dubiile apar acum când mă îndrept către 50, când îmi pun întrebări existențiale: care e menirea vieții mele? Cred că aceste dubii sau aceste întrebări sunt foarte binevenite pentru că m-au ajutat, de fiecare dată, să-mi redirecționez drumul, să-mi concentrez energia, cumva m-au trezit la ce reprezintă realitatea pentru mine.

Ca orice copil din România care era învățat – pe vremea aceea –, era îndemnat să studieze mai mult decât ceilalți pentru că poate va avea o șansă mai bună – știu cu toții prin ce s-a trecut, reprezentă oarecum un bilet către o imaginară libertate. Deci, odată ce m-am trezit la realitatea „Cine sunt eu și ce reprezint?” aveam să-mi definesc eu parametrii „de ce cânt la vioară?”

– *De ce cântați la vioară?*

– Pentru că simt nevoia, în interiorul sufletului meu, de a comunica cu oamenii prin intermediul acestui instrument. E clar pentru mine că mi s-a dat un dar când m-am născut, ca eu să exprim ceva și acel ceva îl exprim prin muzică.

Am ceva în mine care vrea să se exprime în afară sau să iasă și să se împartă cu ceilalți și vioara este „unealta” cu care o fac, iar muzica a devenit, într-un fel, limbajul în care pot să mă exprim, ce am în suflet și vreau să dau

celorlalți.

Este o nevoie interioară și de câte ori m-am îndepărtat de asta am fost adus înapoi cu violență, pentru că orice om care se maturizează și care crește încearcă să ia niște atitudini responsabile față de viața sa pentru a se justifica într-un fel și nu pentru că i-au spus părinții sau profesorii. Ca să poți să fii total în control trebuie să îți demonstrezi ție însuși că este o decizie pe care ai făcut-o din punct de vedere uman și cât de bună este ea.

Și atunci când au apărut dubiile, ca să spunem așa, a trebuit să-mi redefinesc drumul meu muzical și de fiecare dată am găsit că în interiorul sufletului meu erau rațiuni și motive extrem de adânci care mă defineau.

– *Citiți filosofie?*

– Citesc enorm de mult, filosofie, ori-

„CITESC ENORM DE MULT...”

șice... Fără îndoială.

– *Se cunoaște.*

– Trebuie. În meseria noastră...

– *Tocmai voiam să vă întreb: ce rol are cultura generală în formarea unui artist care și-a ales o cale a lui?*

– Eu socotesc că un adevărat artist trebuie să fie un fel de om al Renașterii. În ce sens: trebuie să fie multiplu evoluat în mai multe domenii pentru că datoria noastră ca interpreți este să schimbăm, din punct de vedere chimic, sufletele oamenilor care ne ascultă. Pentru asta cântăm. Nu ca să ne îmbogățim – există meserii mult mai bănoase, fără discuție.

– *Nu e vorba și de orgoliu?*

– Nu. Esența este că, deși unii o știu și unii n-o știu, noi cântăm pentru că suntem chemați ca să producem o schimbare în sufletele oamenilor. Această schimbare o facem cu ajutorul adevărului muzical; pentru aceeași rațiune s-au frământat și alți oameni, cum ar fi compozitorii – Bach, Beethoven, Brahms – sunt câteva nume alese la întâmplare.

Și atunci, ceea ce ne definește pe noi e că trebuie să încercăm să pătrundem că-

tre alți oameni, deci noi trebuie să fim în primul rând nu numai buni instrumentiști – asta-i doar un pas, ca și zidarul care pune cărămizi – dar să înțelegem psihologia oamenilor, culturile timpului în care trăim, culturile timpurilor trecute în care s-a scris muzică, trebuie să înțelegem ambianța gândirii umane, de ce a ajuns la acest punct. Vedeți, noi ca să putem interpreta trebuie să fim niște oameni de o complexitate extraordinară pentru că atunci poate că vom putea să devenim un „transportor” al unor idei mărețe care s-au pus în această muzică și să schimbăm chimic sufletele oamenilor.

– *Ați folosit un cuvânt mai înainte: libertate. Vioara a creat condițiile ca, într-un climat de teroare, am putea spune, să vă creionați un spațiu deosebit decât cel existent în strânsoarea de fier în care ne*

zbăteam cu toții?

– Fără îndoială. Aici este meritul părinților mei care au făcut mari sacrificii pentru asta, au încercat să-mi creeze într-adevăr un univers care era foarte apărut de vicisitudinile timpurilor în care trăiam.

Și vioara m-a ocrotit și pe mine, sufletește, și încă mă ocrotește și acum pentru o altă lume în care, poate, săgețile răului sunt de altă natură pentru că, deși am scăpat dintr-o orânduire, lumea nu s-a îmbunătățit la acel nivel în care putem spune că nu mai există rău.

Deci, vioara, pentru mine, reprezintă și o pavază, un scut foarte bun împotriva acestor lucruri.

– *A fost greu să faceți pasul respectiv?*

– Care pas?

– *Al despărțirii de o lume și intrarea în alta.*

– L-am făcut cu inconștiența tinereții. Nu-mi dădeam seama când am plecat din România, dacă la asta vă refereați.

– *Da.*

– Părinții mei pur și simplu m-au pus într-un tren cu care știam că în două zile și două nopți voi ajunge la Londra, unde mi s-a oferit o bursă cu Menuhin.

Realizarea tragediei exilului a venit mult mai târziu pentru că, fiind tânăr, eram fascinat de ceea ce vedeam. Tragedia exilului în care m-am simțit singur, în care am simțit că, dacă nu-mi găsesc niște rădăcini, îmi pierd eu însumi identitatea, și a fost o luptă interioară foarte mare pentru că – eu nu știu cum sunt alții, se pare că se adaptează mai ușor – a trebuit cumva să-mi câștig rădăcinile, de fapt să mi le regăsesc.

Asta a venit treptat. Mai ales când am ajuns în America, acolo mi-am dat seama că trebuie să-mi găsesc cu orice preț niște rădăcini.

Pe coasta de vest, unde eram concertmaestru al Operei din San Francisco, mi-am dat seama că, într-un fel, am renunțat la tot ce-mi era drag, incluzându-l pe tatăl meu care se prăpădise între timp – lucru pe care l-am aflat prin poștă... Îngrozitor!

Tot ce cunoscusem eu, care mă definea, am dat într-un fel, ca în „Istoria soldatului” a lui Stravinsky, mi-am vândut într-un fel sufletul pentru ca să am o poziție mai bună cu vioara. A fost o criză și așa putea să spun cum m-am regăsit: în afară de faptul că am reînceput vioara de vreo trei ori, adică mi-am reînnoit de la zero relația mea cu vioara.

– Pe ce vioară cântați?

– Acum cânt pe un Nicolo Galiano din 1751 care a fost achiziționată pentru mine de către omul politic Ioan Rațiu în urmă cu zece ani, care mi-a spus (mi-am petrecut cu dânsul ultimele sale 48 de ore): „Ai o misiune pentru acest neam, pentru această țară” și, într-un fel, dându-mi vioara, iată că mi-a dat o treabă.

– Continuați, vă rog.

– Deci, în afară de faptul că încercam să-mi regăsesc eu însumi, ca violonist, pașii pe vioară – am trecut prin schimbări –, ca interpret, ca „inginerul” acestei meserii, îmi puneam întrebări. Dar ca să-mi regăsesc rădăcinile mele interioare, l-am găsit pe Enescu, sau Enescu m-a găsit pe mine.

Am început să învăț de unul sigur, mi-amintesc, prin '79, **Sonata a III-a** în caracter popular românesc, și-mi făcea bine sufletește. Am simțit că Enescu, prin muzica sa, și-a pus o mână binecuvântătoare asupra mea și nu m-am mai simțit așa de pierdut sufletește. Mi-am creat eu însumi, în 1981, sărbătorirea unui centenar Enescu la Universitatea din Indiana, am chemat un pianist, am învățat sonata și am cântat-o. Și mi-a făcut așa de bine! Părea că mă reîntorc acasă, deși eram foarte departe.

Despre asta vorbeam și cu Cristian Mandeal. M-a complimentat și mi-a spus că părerea generală este că eu cânt Enescu cu foarte multă veridicitate.

– Să știți că se cunoaște că nu bifați ca un funcționar o parte din program.

– Trebuie să vă mărturisesc, cum i-am spus și lui, că nu-l cânt ca să demonstrez ceva, nu-l cânt ca să-mi arăt talentul sau studiile pe care le-am făcut cu Shering, cu Menuhin – spun de cei mai mari violoniști ai lumii. Nu! El mi-a salvat prin muzica lui sufletul meu și o cânt pentru că așa-mi vorbește mie în interior, cum m-am regăsit pe mine. Așa-l cânt eu pe Enescu.

– Puteți să exprimați în cuvinte ceea ce exprimați prin intermediul instrumentului la care cântați publicului. Indiferent ce bucată cântați, ce doriți să transmiteți publicului?

– Trebuie să facem o diferență aici între ce doresc eu să exprim, important, și ce dorește să exprime compozitorul pe care-l cânt. Fie că este o Sonata de Beethoven, fie una de Brahms, pe măsură ce îmbătrânesc, încerc să înțeleg adevărul uman ce se ascunde în dosul fiecărei note sau melodii sau armonii din marii compozitori și atunci încerc să-mi rezolv mie, în interiorul meu problema de a mă identifica sau de a rezolva un conflict între ce doresc eu să spun oamenilor, din experiențele mele, așa cum sunt în viața mea, cu stângăciile și cu greșelile ei și cu

victoriile ei, ca orice alt om cumva să le îmbin cu voința compozitorului, să le suprapun. Revin la ce am vorbit mai devreme: un compozitor foarte bun, de mare calitate, scrie muzica pentru că are de spus un mesaj uman; el încearcă să transforme omenirea – de asta scrie. Deci, încerc să înțeleg adevărul în adâncimea piesei și să-l suprapun adevărului pe care eu îl văd și care-mi semnifică mie ceva, ca o ființă care vreau să mă exprim prin această muzică.

Deci, publicului îi transmit, în esență, niște adevăruri general umane pe care cuvintele nu le mai pot exprima, dar muzica o poate.

– Care sunt compozitorii preferați?

– Ați observat – Enescu, bineînțeles. V-am și spus de ce: este cel care mi-a salvat sufletul.

Bach – pentru că prin Bach, de când aveam 11 ani, m-am reînnoit, mi-am crucificat personalitatea de fiecare dată ca să regăsesc adevărul din mine însumi. Bach face această psihoterapie extraordinară.

Îl iubesc foarte mult pe Bartok poate și prin faptul că sfera lui de înțelegere a vieții a fost în Transilvania, unde și eu m-am născut și atunci mă identific foarte mult cu muzica sa.

Iubesc compozitorii est-europeni, Janacek, Prokofiev – îmi vorbesc și, încetul cu încetul, „m-am făcut prieten” cu Beethoven. Pentru că în Beethoven trebuie să-mi închinez oarecum efuziunea mea romantică, într-o proporție clasică, care prin încheștare pe care o creează, creează o tensiune extraordinară, care

cer scuze; am în repertoriu peste 50 de sonate, peste 30 de concerte, muzică de cameră – acoperă probabil peste 30 de trio-uri, peste 20 de cvartete.

Adică, în cursul vieții mele, am fost nevoit să învăț toate aceste lucruri, viața mi le-a pus în față și le-am „rumegat”. Socotesc deci că, într-un fel, sunt pregătit să abordez orice repertoriu. Desigur că nu sunt diferit de alți oameni, în sensul că am o predilecție sentimentală pentru anumiți autori, dar, în zilele noastre, un interpret trebuie să poată interpreta orice. Nu se mai poate să te specializezi într-o „nișă”. Nu se mai poartă.

– Care mai este statutul muzicianului acum, la sfârșitul secolului, al mileniului?

– Statutul muzicianului nu este foarte diferit de cum era, să zicem, acum 200 de ani; este, poate, puțin mai precar, în sensul că, dacă, de exemplu, Haydn, Mozart ș.a. aveau câte un Mecena sau diferiți sponsori care le ajutau talentele, noi, la rândul nostru, depindem tot de bunăvoința altor oameni pentru că muzica nu produce niciodată nimic palpabil pe tăram material.

Trăim într-o lume, poate, mai materialistă ca oricând. De ce să nu recunoaștem? Suntem, deci, la bunăvoința celor care sunt pregătiți să recunoască, într-o anumită măsură, că au nevoie de dimensiunea noastră muzicală.

Timpurile sunt grele, însă ce s-a întâmplat este o organizare a muzicienilor, în sensul că – deși lucrurile în România stau prost – muzicienii, totuși, au niște salarii onorabile în lume, meseria lor e re-

„ENESCU MI-A SALVAT SUFLETUL”

izbucnește ca un vulcan.

– Sunteți acum pregătit pentru abordarea oricărui mare compozitor?

– Cânt o muzică ce cuprinde 300 de ani de creație muzicală. Să nu uităm că în afară de Vivaldi și Bach, cânt muzică scrisă pentru mine; include compozitori români, de exemplu Theodor Grigoriu, Violeta Dinescu, Gheorghe Costinescu, Cornel Țăranu, numesc doar câțiva – îmi

cunoscută ca a unui salariat, dar nu mai ai, din nefericire, acei oameni binevoitori de demult. Sunt mulți oameni foarte bogați în lume, să nu credeți că au dispărut, ci se ascund, dibaci. Nu-i mai găsim pe aceia care au ținut un Beethoven, un violonist mare ș.a.m.d. Sunt foarte zgârciți. Există fundații, dar și acolo... greu. Statutul muzicianului este de persoană tolerată, din păcate, poate cu mai

puțină importanță decât era acum 200 de ani. Eu sunt realist, nu-mi fac iluzii din acest punct de vedere.

— *Ce rol îi acordați artistului, în general?*

— Este rolul pe care încerc să-i conving pe mulții mei elevi — după cum știți am o activitate pedagogică la Universitatea din Illinois și aici în România cursuri — la Tețcani am ținut — că îl avem, și anume acela de doctori de suflute. Rolul nostru spiritual este, mai ales în aceste timpuri, care devin din ce în ce mai sugrumate de tehnologie, să mărim puterea spiritualității care este cuprinsă în muzică, pentru că — să nu uităm — de la Pitagora încoace, muzica este muzica sferelor care definește Universul și toate aceste forțe cu care ne luptăm zi de zi încearcă să sugrume acest lucru, fac zgomot; lumea asta devine zgomotoasă și atunci rolul nostru este să încercăm să creăm o nișă în spațiu și în timp în care muzica să existe ca o dimensiune pentru că asta va asigura un echilibru al omenirii.

— *N-am încotro, trebuie să recunosc că ați vorbit frumos!*

— Nu știu cum am vorbit, dar mi-ați pus cele mai existențiale întrebări, domnule Arion, care mi s-au pus vreodată într-un interviu, de la început până la sfârșit.

— *N-am sfârșit!*

— Credeam că pot să mă relaxez! Nu că aș fi tensionat...

— *Când sunteți singur și pustiit de cine știe ce neliniști, ce vă ajută, cum depășiți momentele de criză?*

— În momentele mele de disperare (care se ivesc!), de jale, găsesc întotdeauna într-un colț al sufletului poate ceva care este din neamul ăsta românesc din care m-am născut — o credință care, deodată, aruncă un val peste lume, sub care lumea asta pare un loc miraculos. Mă distanțez puțin și văd că lumea asta, așa cum este ea transcendentă, este doar o întâmplare în care eu am un rol, pentru că așa mi-a fost dat, ca și atâtor altora, să contribuim și, în felul acesta, mă desprind de momentele de durere punând într-o perspectivă a unei dimensiuni care este mai mare decât lumea asta în care trăim.

— *Cum ați caracteriza, cu sinceritate, școala muzicală românească și muzica românească, în general? Se vorbea într-o vreme, acum 10-15 ani, de eferescență, de interpreți care apăreau, de compozitori tineri care se exprimau, dar erau ei într-adevăr contemporani cu ce se petrecea pe planeta asta, erau ei cu adevărat niște valori care se puteau măsura cu lumea?*

— Ceea ce se petrece pe planeta asta nu e deloc bine din punct de vedere spiritual, în primul rând; din punct de vedere muzical în general, ca în orice perioadă de criză a umanității, creatorii se bâlbăie, bâiguie, încearcă să-și găsească o lumină într-un întineric, pentru că socotesc că timpurile în care trăim noi, spre deosebire de acum 200, 400, 500 de ani, sunt timpuri de un fel de întunecare spirituală — așa socotesc eu personal — căroră sigur le va urma o lumină conform evoluției ciclice a omenirii.

Revenind la ce se întâmplă în Româ-

nia, eu socotesc că eforturile componistice din România sunt de o mare valoare. Așa am observat eu. Generațiile — una, două înainte de mine și generația următoare — fac niște eforturi, poate mai adevărate decât am observat în Occident, de a înțelege ce se întâmplă în Universul nostru.

În ceea ce privește școala instrumentală românească, sigur că generația marilor pedagogi și interpreți Manoliu, Avachian, Geantă — cel puțin la vioară, iată că s-au dus. Mulți dintre noi am plecat. Am adesea sentimente de vinovăție.

Considerând toți acești factori, lucrurile au avut de suferit. Fără nici o îndoială. E adevărat că există Ștefan Gheorghiu la vioară, care încă ține bastionul și la un nivel foarte înalt, dar în afară de asta lucrurile nu stau foarte bine.

N-aș vrea să scrieți asta că-mi fac dușmani.

— *Dar Ruha?*

— A. Ruha — un mare interpret!

— *Vreau să-mi spuneți ce deosebește vioara de celelalte instrumente?*

„AM ADESEA SENTIMENTE DE VINOVĂȚIE”

— Vedeți dumneavoastră, vioara este și un simbol prin faptul că în cele mai adânci timpuri, fiecare a avut un fel de lăută; se pare că este cea mai apropiată de inimă. Știți că până în 1700 sau 1650, vioara se ținea chiar pe inimă, la piept?

Deci, vioara are o posibilitate de a exprima unduirile cele mai fine ale noastre ca oameni. De asta și muzica scrisă pentru vioară, în general, dăinuiește, în acest sens, de secole și va dăinui întotdeauna. Ne vorbește în cele mai intime unghere ale sufletului nostru.

Asta reprezintă vioara, cel puțin din ce văd eu.

— *Vioara are un viitor amenințat?*

— Să știți că nu-i prima dată când mi se pune această întrebare, mai ales în dezvoltarea asta tehnologică în care totul se întâmplă cu sintetizator ș.a.m.d.

Are viitorul amenințat numai în cazul în care compozitorii nu vor mai ști să scrie pentru ea, și trebuie să remarc faptul că, pe măsură ce înaintăm către secolul XXI, găsesc din ce în ce mai greu compozitori care știu să scrie pentru vioară, pentru că, așa cum v-am spus înainte, frumusețea viorii este culoarea sunetului, nu este forța, nu este puterea ci intimitatea sunetului violonistului. Depinde de compozitorii care vor scrie pentru ea. Depinde foarte mult dacă ei vor ști să înțeleagă acest aspect al identificării viorii cu cel mai intim limbaj sufletească. Dacă da,

vioara se va salva.

— *Cum credeți că vă veți împlini în continuare?*

— Încerc încontinuu să-mi justific, pentru mine însumi, această viață pe care o trăiesc, a muzicii. Pe de-o parte am concertele, recitalurile în legătură cu care am vorbit amplu, ce sper să realizez cu ele. Pe de altă parte, o bună parte dintre activitățile mele se îndreaptă spre pedagogie, spre a transmite altor generații (iată că o fac full-time de 14 ani) ce am înțeles, ce cred, ce socotesc că este important între muzică și vioară.

Fac un disc de muzică contemporană acum, va apărea curând. Asta e o altă par-

te a activității. Mă gândesc să scriu despre vioară, despre muzică și chiar să scriu eu însumi pentru vioară (deja am scris!). Deci, iată că am proiecte.

— *Cartea pe care vreți să o scrieți despre vioară cu ce frază ar începe sau ați vrea să înceapă?*

— Să te cunoști pe tine însuși când porcezi la acest lucru.

— *Iar acea lucrare muzicală bănuieți cu ce notă va începe?*

— E o notă foarte sus pe vioară; e coarda Mi sfâșietoare.

— *V-am urmărit în concert. Jonglari extraordinari pe partea de sus a corzilor și vă place acolo.*

— Am studiat enorm de multă tehnică la viața mea și sunt, într-un fel, mândru de asta. Am cântat toate **Capriciile** de Paganini în concert, nu m-am dat niciodată în lături de la nici o dificultate violonistică și, într-un fel, îmi dă curaj pentru că mi-am trăit toată viața pe un fel de sârmă pusă undeva sus; un act de echilibru.

— *Cum vă socotiți printre violoniștii lumii?*

— Asta-i o întrebare la care vă răspund foarte simplu: există întotdeauna unii care cântă mai bine ca mine și unii care cântă mai puțin bine ca mine. Asta-i natura lucrurilor.

Hanovra, octombrie 2000

MAȘINA DE SCRIS

ALEX. ȘTEFĂNESCU ■

TEXTE sub

ADRIANA SHOLA, București. „Nu știu care este scopul oamenilor care scriu, dar știu de ce o fac eu: atunci când scriu, pot să-mi golesc sufletul de sentimentele care mă apasă. Și astfel, după ce scriu, îmi rămâne în suflet doar liniștea pe care toți o doresc.”

În cazul acesta, de ce vreți să citească și alții textele pe care le scrieți? Modul în care înțelegeți scrisul vă condamnă la solitudine. În realitate, scriitorul urmărește să provoace o emoție estetică *altora*. Este un profesionist al provocării emoției estetice, cu ajutorul cuvintelor. Nu contează ce stări sufletești are, contează numai ce stări sufletești provoacă.

Povestirile pe care mi le-ați trimis dovedesc că sunteți sensibilă, dar și naivă. Trăirile dv. pline de dramatism îi pot face pe alții – din cauza stilului romanțios la care recurgeți – să zâmbească ironic. La cei 17 ani ai dv., mai aveți multe de învățat în legătură cu arta cuceririi cititorului.

„**CINDERELLA**“, **Târgoviște.** Versurile dv. nu diferă prea mult de cele pe care mi le trimiți, în mod curent, sute de cores-

pondenți. Trebuie să scrieți ceva unic, inconfundabil. Nu e greu. Au mai făcut-o Mihai Eminescu, Nichita Stănescu...

GABRIEL GIORGIAN IATAN, București. „Prietenii m-au îndemnat să vă scriu, dat fiind faptul că am o pasiune pentru poezie și sper că o să citiți cu plăcere următoarele versuri și a-și dori să primesc un răspuns cu privire la o eventuală colaborare cu dv.”

Nu poate fi vorba de o colaborare, atâta timp cât nu cunoașteți limba română. Corect este „aș dori“, nu „a-și dori“. Numeroase greșeli apar și în versurile pe care mi le-ați trimis.

FLAVIUS MĂDĂLIN TANISLAV, Râmnicu Vâlcea. Povestirea *O mireasmă de vară târzie* este melodramatică. Pentru un elev în clasa a X-a, însă, ea reprezintă o realizare lăudabilă, dacă luăm în considerare ritmul alert al istorisirii și frazele elegante. Felicitări! Continuați!

GABRIELA DIMOIU, Drăgășani. Multe dintre versurile dv. sunt neinteligibile:

„Nu mă rețin din răs/ ideile scrumate pe/ arborescența foi”

„De curând mi-am vândut/imateriala celulă. Și acum... plouă.”

„Cineva... absent acestui circuit/ se strecoară în măruntaiele/ noastre”

Ce-ați zice dacă și eu aș fi obscur, în răspunsul pe care îl așteptați de la mine? Stimată domnișoară Gabriela Dimoiu, versurile dv. sunt scrumate și se strecoară în măruntaie. Trebuie să vă vindeți imateriala celulă!

SILVIU BATARIUC, Suceava. Există o inteligență nervoasă în ceea ce scrieți dv., un refuz energic al banalității, care creează un spectacol captivant pentru cititor. Reproduc deocamdată, cu mici retușuri, poemul *Metanoia*, și aștept și alte texte de la dv.

„Privesc pe geam/ cum plouă beethovian/ prin golurile dintre stele/ lăsându-le amprenta uscată/ pe pământ./// Se-adună bălți/ care zâmbesc în cercuri/ la fiecare picătură/ ce trece de pelerina de ploaie/ purtată de o babă îndrăznească/ pe străzi.// Câte un picur/ se prelinge pe fereastră sau pe rețină/ nu-mi dau seama/ pentru că nu știu dacă ochiul/ nu mi s-a lipit impermeabil/ pe geam.// O alta mi se prelinge pe mână/ n-are cum/ doar sunt în casă.// Mă uit:/ sunt stigmatele Domnului.”

CEL MAI FRUMOS POEM A TRECUT UN NOR ALBASTRU...

A trecut un nor albastru, peste florile de in,
Admirându-i frumusețea, ignorăm paharul plin
Cu pelin, venin și lacrimi,
Oferit de răii zilei,
Ei se scaldă-n bani și patimi,
Noi, sub pragurile milei.

Renunțăm la un concediu, pe o plajă aurie,
Observăm camera goală și o neagră sărăcie,
Tremură de jale inimi, chiar și tâmplele cărunte,
Condamnați-a sta acasă, nu la un izvor de munte...

Cine s-a născut la țară are-un petec de
pământ;
Orășenii-nchiși în blocuri au doar dreptul la
cuvânt...
Oricum, nu-i ascultă nimeni, nici la greve, nici
aiurea;
Doar prin parc își plimbă pașii și în minte au
pădurea...

Georgeta Lazăr
Oradea

PENTRU TOȚI CORESPONDENȚII

Aștept în continuare texte de la dv., indiferent de gen (poezie, proză, teatru, critică și istorie literară etc.). Nu-i nevoie să-mi trimiteți multe pagini, sunt suficiente 5-6 (dactilografiate sau măcar scrise de mână *lizibil*). Dacă sunteți optimiști, trimiteți-mi, o dată cu textele, un curriculum vitae și o fotografie (color) a dv. Adresa mea rămâne în continuare: Alex. Ștefănescu, la redacția revistei **Flacăra**, Piața Presei nr. 1, sector 1, 71341 București.

SCRISOAREA LUNII

Stimate d-le Alex. Ștefănescu

Sunt profesor pensionar și citesc cu mult interes revista **Flacăra**. Mă pot lăuda că am un număr impresionant de exemplare adunate de-a lungul a peste 50 de ani...

Am chiar și primele numere ale actualei serii (ca o paranteză, menționez că am chiar ANUL I, NO. 52 DIN 13 OCTOMBRIE 1912 – **FLACĂRA, REVISTĂ LITERARĂ, ARTISTICĂ, SOCIALĂ; DIRECTOR: CONSTANTIN BANU** – număr festiv ce comemora un an de apariție, în 8 pagini, cu fotografiile colaboratorilor revistei la acea perioadă: **Nicu Gane, Duiliu Zamfirescu, Ion Minulescu, George Coșbuc, Barbu Șt. Delavrancea, Carmen Sylva, Haralambie Lecca, Cincinat Pavelescu, Ioan Bassarabescu, Dimitrie Anghel, Șt. O. Iosif, I. Al. Brătescu-Voinești, G. Diamandi, Caton Theodorian, Radu Rosetti, Zaharia Bârsan, D. Nanu, Vasile Militaru, Ion Gorun, Nic. Beldiceanu, Al. Cazaban, Iser, G. Vlădescu Albești, C. Sp. Hasnaș. Constantin Banu, Emil Gârleanu, Victor Eftimiu, Corneliu Moldovanu, V. Demetrius, Al. Stamatiad, Mihail Sadoveanu, N. Dunăreanu, M. Săulescu, De Martonne, Ion Dragoslav, Petre Locusteanu**).

Nume glorioase ale literaturii române. Dar să revin la ceea ce spuneam la început... Din „seria nouă” care reîncepuse să apară în anul 1949, am primele numere și asta datorită faptului că, în acea perioadă de literatură submediocră, această revistă era oglinda, infidelă sau poate exagerată a acelor vremuri. Adolescent fiind o cumpăram și o citeam cu mult nesat. Începusem chiar să-mi fac o colecție, dar am renunțat. Prin anii '60 (condusă pe atunci de Eugen Mandric) revista a redevenit mediocră și doar apariția lui Adrian Păunescu a mai înviorat-o. Tot Adrian Păunescu i-a coborât nivelul calitativ și după 1984 nu am mai citit-o.

După revoluția din decembrie 1989, se părea că revista va redeveni principala tribună de luptă culturală și socială. Nu a fost așa și fenomenul e explicabil: sprijinul material al statului e ca și inexistent, numele sonore ale culturii române au dispărut aproape cu desăvârșire (ne lipsesc Tudor Arghezi, M. Sadoveanu, Liviu Rebreanu, G. Călinescu și alții). Sărăcia materială și spirituală și-a pus amprenta și pe societatea noastră.

Dar iată că (pentru mine...) o întâmplare favorabilă îmi oferă posibilitatea de a redeveni un cititor fidel al revistei **Flacăra**. Iată care este istoria acestei întâmplări: am fost, sunt și voi rămâne întotdeauna, un mare iubitor de rebus. Mi-au trecut prin

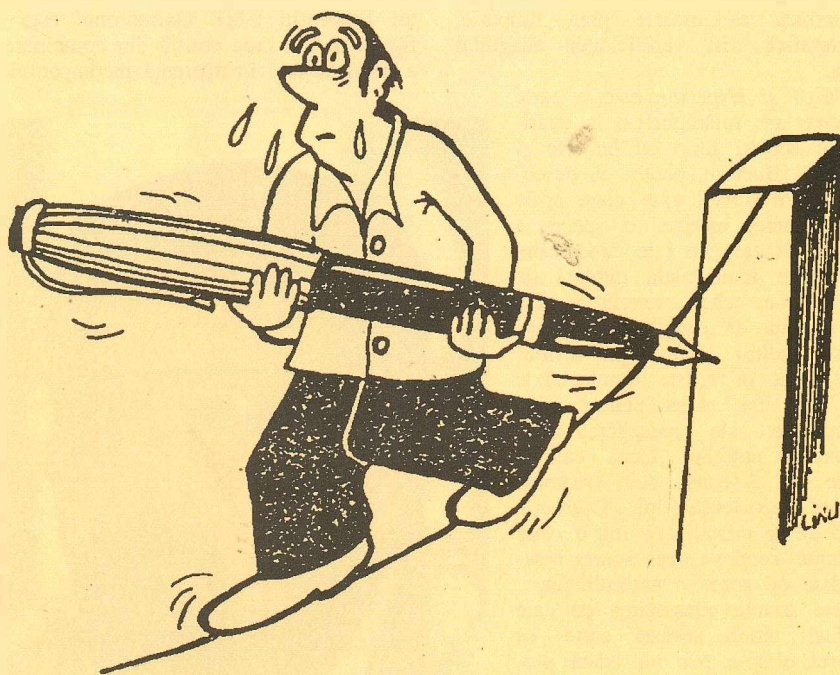
mână aproape toate publicațiile rebusiste dintre cele două războaie, iar la apariția actualului **Rebus** (nr. 1 – 5 iulie 1957) am fost printre primii ce mi l-am procurat și timp de vreo 20 de ani nu am scăpat nici un număr.

Cam cu vreo doi ani în urmă, găsesc în revista **Flacăra** un anunț (care pentru mine era foarte tentant...) – «Cine se abonează la revista **Flacăra**, primește gratuit și almanahurile rebusiste ce apar în perioada de abonament.» Nu am mai stat pe gânduri și imediat am făcut un abonament pe un an la revista **Flacăra**. Am început să o primesc, să o citesc și să văd că-mi place. Nu este revista ideală, dar este bună, obiectivă și bine scrisă. Mie, cel puțin, îmi place

propune ca, în măsura în care este posibil, revista dv. să apară săptămânal.

Vă promit că îmi voi convinge prietenii (așa cum am făcut-o și până acum) să citească revista **Flacăra** și să vă scrie. Nu vor avea decât de câștigat.

În final aș avea o rugămintă: fiind un mare iubitor de rebus, am achiziționat în ultimii ani următoarele lucrări de specialitate: **Almanah Rebus Estival** (1996, 1998, 1999, 2000), **Almanah Rebus** (1997, 1998, 1999, 2000) – după cum se vede, îmi lipsește **Almanahul Rebus Estival** pe anul 1997; pe unde l-am căutat nu l-am găsit. Apelez deci la dv. ca, în măsura în care se poate (dacă există în

mult și nu m-a dezamăgit. Mă voi abona și în continuare pentru anul viitor cu toate că (pentru mine) pretul este mare. Nu vă spun ce pensie am pentru că o să râdeți de mine.

Îl apreciez mult pe domnul George Arion pentru că a reușit să facă o revistă așa de bună. Îl cunosc și îl apreciez încă de pe vremea când scria la revista lui Adrian Păunescu. Vă apreciez și pe dv., domnule Alex. Ștefănescu, pentru felul cum alcătuiți și gestionați rubrica «Mașina de scris».

De la număr la număr revista este tot mai bună, mai obiectivă și are mari șanse de a deveni perfectă. V-aș

redacția dv.) să-mi trimiteți acest almanah (bineînțeles, contra ramburs) și 1-2 exemplare mai vechi din revista **Rebus**. V-aș fi profund recunoscător și voi deveni un cititor (și colaborator) permanent al dv. M-ar bucura dacă mi-ați scrie și câteva rânduri.

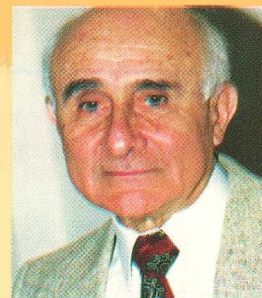
P.S.: Nu știu dacă înainte de 1996 au mai apărut **Almanahuri Rebus**.

Cu deosebit respect,
prof. Adrian Porcescu

Craiova

N.R. În legătură cu almanahul, veți primi un răspuns separat, de la George Arion.

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

Text: NICOLAE BALOTĂ ■

Mitică și HYPERION

Cei din Antichitate au cugetat mult mai profund decât au făcut-o modernii asupra existenței cărților – a tuturor scrierilor – în timpul istoric. Atunci când latinii spuneau: *Habent sua fata libelli* – scrierile își au soarta lor –, ei nu recunoșteau doar supunerea cărților, ca și a tuturor celor existente în lumea oamenilor, la un anume destin, la o fatalitate. Ceea ce voiau să sublinieze, prin această expresie devenită întrucâtva un loc comun, era tocmai faptul că, deosebit de oameni, chiar de cei ce le-au scris, cărțile își au și își urmează soarta lor oarecum autonomă. Cartea lui Laurențiu Ulici, devenită ultima sa carte prin năprasnica sa moarte prea timpurie, exemplifică trist veridicitatea adagiului antic.

Mitică și Hyperion este o carte pe care am întâmpinat-o la apariție în același timp cu bucurie și mâhnire. Bucurie, pentru că descoperam în scrisul unui mare critic literar teme, motive, o specie a scrierii pe care nu i le cunoșteam. Satisfacție intelectuală dublată de amărăciune căci revelația era întovărită de conștiința pierderii unui gânditor și a unui scriitor care, abia în aceste ultime texte ale sale, își vădea pentru mine eminențele sale capacități. Acel *fatum* al anticilor făcea ca, în unele din aspectele sale creatoare majore, existența lui Laurențiu Ulici să se cristalizeze într-o carte postumă, ce-și va avea soarta independent de aceea a autorului ei.

Este stranie constatarea pe care o faci, citind această carte, că autorul ei și-a pus nu odată problema *postumității*, dovedind că această temă îl preocupa, că a cugetat adeseori asupra ei. Astfel, într-unul dintre textele literare, în care ideea este conjugată cu ficțiunea, în *Relatare despre poezia română în Istorie*, prefața-parabolă la antologia *O mie și una de poezii românești*, Laurențiu Ulici se închipuie pe sine în postura unui cercetător de peste o mie de ani, care fiind un cunoscător al limbii române, limbă demult moartă, asemenea limbii eline sau latine, descoperă o sumă a poeziei românești. Astfel cele zece tomuri ale unui amplu florilegiu, ale unei creșterii a poeziei române ne vin de undeva din viitorul propriului nostru trecut. Nu fără melancolie poți citi la sfârșitul acestui text în care Antologatorul își precizează finalitățile urmărite în

lucrarea sa, o poezie de prezentare personală a sa. Această poezie se deschide prin versul: „Sunt bătrân, bătrâne, timpul nu mă iartă...” și se încheie, dureros, printr-o viziune incertă asupra limitelor în timp ale viitorului său existențial: „Până unde, totuși, până unde? Când?”

Termenul-limită al existenței pe care autorul nu-l cunoștea atunci, asupra căruia se întreba cu nedumerire, noi astăzi îl cunoaștem. Dar ceea ce mai aflăm din parabola Antologatorului este o altă temă care îl preocupa, ba chiar îl urmărea cu puterea obsesiilor. Este vorba de tema *oximoronului*, temă ce apare – cum vom vedea – chiar în titlul cărții lui Laurențiu Ulici. Oximoronul este o figură de stil care constă din combinarea a două noțiuni în aparență incompatibile,

cum ar fi „un zeu muritor”. Avem un oximoron în versul bine cunoscut din *Oda* lui Eminescu: „Suferință, tu, dureros de dulce”. În numeroase din articolele-eseuri pe care le-a publicat autorul nostru, revine acest termen. Observăm că el este folosit îndeosebi în textele ce se referă la identitatea etnică a românilor, la definirea unui etos românesc. În două texte – din nefericire neterminate – ce apar sub titlul (care va fi și al volumului) *Mitică și Hyperion* – se încearcă o ambițioasă definire istoric-caracterologică

a poporului nostru. Aici se află nucleul doctrinar al proiectatei cărți, *Mitică și Hyperion*, din nefericire întreruptă prin curmarea vieții autorului. Cele două capitole: I. *Oximoronul genetic – de la romanizarea dacilor la dacoromanizare*; II. *Oximoronul istoric – supraviețuirea ca viață*, alcătuiesc doar o temelie pentru construcția ideatică de mai târziu. Înțelegem din aceste texte în ce măsură oximoronul făcea parte structurală din viziunea lui Ulici despre poporul său. Nu ne mirăm, deci, dacă din prefața amintită la marea antologie a poeziei românești, aflăm că în utopia Antologatorului, România devine în epoca postistorică, *Oximoronia*, țara absolutei compatibilități a contrariilor, „vestită și astăzi prin curat-murdarul tristeții ei umoriste, prin alba-neagra coborâre înălțătoare în dealul-valea unui răs-plânsu de o inexpugnabilă transparență opacă”.

Ceea ce ne pare formulat cu o ironic-umoristică deformare a adevărului reprezintă însă o surprindere în esența sa a adevărului însuși. Că Laurențiu Ulici nu s-a mulțumit să definească apodictic condiția românească, ci a pornit la o explorare în adâncime a realității românești înțelegem parcurgând textele grupate în ciclurile: „Europa, kilometrul 0”, cele referitoare la „Eul diurn” și la „Eul nocturn”, precum și articolele pe tema „Lege scrisă, lege nescrisă”. Toate aceste texte au apărut în publicații periodice. Ele nu sunt, însă, simple articole ocazionale. Însăși continuitatea ideilor, consecvența demonstrațiilor dovedesc că, deși fragmentare, ele urmau să intre în corpul unor construcții mai ample. Astfel, în articolele din ciclul „Europa, kilometrul 0”, maramureșanul Ulici pornește de la determinarea geografică a centrului Europei în acel „kilometru 0” de la Sighet, în egală măsură depărtat de Atlantic și de Ural. Or, de la această centralitate geografică, eseistul nostru deduce analitic caracterul central-european pe numeroase planuri al caracterului nostru etnic precum și al culturii noastre.

În eseistica sa, revelată în *Mitică și Hyperion*, Laurențiu Ulici manifestă eclatante calități ale spiritului său analitic, pe lângă cele ale constructorului temeinic. Dacă adăugăm la acestea virtuțile stilistice ale scrisului său înțelegem mai bine ce pierdere a suferit literatura și gândirea românească prin dispariția sa.

GIUSEPPE VERDI...

NEMURITORUL

Text: GRIGORE CONSTANTINESCU ■

Unicitatea personalității lui Giuseppe Verdi apare mai pregnant o dată cu proiectarea ei în perspectivele temporale ale istoriei culturii europene. Mai multe argumente pledează pentru această satură granitică, o satură ce domină întreg secolul al XIX-lea păstrându-și forța, neumbrită, în cel următor. Exegezele critice, estetice și fenomenologice nu încetează să-i cerceteze semnificațiile. Fără a complica însă, putem privi în primul rând, apariția lui Verdi în contextul istoriei Italiei din veacul Romanticismului, drept o coincidență cu momentul necesar consolidării elanului patriotic, climat ideal pentru manifestarea puternicului temperament al artistului. Totodată, nivelul de maturizare atins de teatrul muzical italian a fost capabil să ofere lumii, după Rossini, Donizetti și Bellini, prin Verdi, marea concluzie estetică romantică așteptată. Și, în fine, valoarea de necontestat a sintezelor artistice verdiane, pline de vigoare, ne poartă pe drumul unor capodopere care nu și-au pierdut vitalitatea artistică și elanul emoțional, capacitatea de mobilizare a unui autentic mesaj. Remarcând aceste elemente, de altfel binecunoscute oricărui observator atent al operei maestrului, trebuie subliniat, cu insistență chiar, că traiectoria formidabilă a personalității compozitorului prezintă un caz aparte, firește nerepetabil. Prin universalitatea expresiei – și secolul care a urmat o autentifică în lumea întreagă – ea presupune nu un om sau o opinie, ci oamenii unei națiuni într-o epocă de răscruce a istoriei sale. Niciodată poate, lupta pentru starea de libertate, pentru afirmarea ființei spirituale autentice a unui popor, pentru impunerea idealurilor liberale, nu a primit o exprimare mai amplă, mai patetică și, în același timp, cu ecouri sufletești mai pline de un generos umanism. Când Verdi mărturisea că „evenimentele vieții mele sunt operele mele”, el sublinia totodată că operele sale, izvorâte din cel mai fierbinte act al generoasei sale creații, reflectă evenimentele vieții patriei sale, destinele oamenilor făuriți de el după chipul unei flăcări prometeice.

Evocarea artei verdiane ar rămâne incompletă dacă am limita-o doar la marile momente impregnate de patetismul realist al operelor sale. Formându-se ca dramaturg și muzician, Verdi a devenit treptat un fin cunoscător al psihologiei personajelor asumate de propria sensibilitate, un creator de caractere. Treptat, se

adaugă sculpturii caracterelor – cu o constantă înclinare spre tipizare – și aprofundarea relațiilor dintre ele, care constituie esența dramei muzicale. Dacă în anii de maturitate compozitorul își află modelele în mari creații literare sau teatrale, de la Shakespeare la Hugo, Schiller sau Dumas, de la predecesorii săi, creatori de operă, Verdi primește exemplul unei galerii de prototipuri pe care avea să le retopească într-o concepție proprie. Artistul a ajuns treptat – chiar în momentele în care crearea partiturilor coexistă cu neîncetatele reluări ale operelor sale deja consacrate de public – la formule și soluții care nu au precedent, devenind definitorii nu numai pentru eroii săi, ci și pentru stilul personal. Arta portretului, în care răzbat tonurile marilor pictori romantici, arta descrierii în dinamică a caracterelor, asemenea dramelor romantice, arta subtiliei vibrațiilor poetice, venind din atâtea versuri nemuritoare, toate reprezintă mari valori ale universului muzical verdian.

„Iubesc în artă – spunea compozitorul – tot ce este frumos; nu cred în ceea ce se numește școală și iubesc tot ce este vesel, serios, teribil, mare sau mic; doresc însă ca tot ceea ce este să fie prezentat în proporțiile juste ale adevărului...”

Privim, ascultăm, ne amintim, descoperim în opera verdiană întreaga fascinație a vieții, cu stările ei complicate sau simple, patetice sau poetice, tandre sau sarcastice, blânde sau crude. Recenta premieră a Scalei din Milano, cu celebrisimul *Trovatore*, este un simbol pentru opera de acum. Idealul perfecțiunii, mereu urmărit, se reînnoiește cu fiecare interpretare, de la replică sau arie la ansamblu, de la vocea solistului la vocal-simfonic. Un lung șir de generații au slujit

acest ideal, un lung șir de generații au ascultat această muzică. Verdi a creat nu numai operele ci și marii interpreți capabili să le însușească. Ce miracol! Opera verdiană este acum, după un secol de când inima Maestrului a încetat să mai bată, la fel de vie și adevărată. Omul, cu idealurile și neîmplinirile sale rămâne singurul mare subiect. Altfel, cum am mai crede în această muzică și cum ar mai fi ea astăzi tot atât de avântată ca în clipa ivirii ei, alcătuiind o existență, refăcând de fiecare dată drumul fascinant al Genezei?

Bucurați-vă! Un an întreg, primul din noul secol, pretutindeni, oameni și artiști vor merge spre Verdi cu sufletul dornic de emoția reîntâlnirii. Vor dori să cânte, vor dori să vadă, vor dori să audă, să țină minte, pentru că prezentul, ca și timpul ce a trecut, îi aparțin. Giuseppe Verdi este, în galeria maeștrilor mileniului ce s-a încheiat, unul dintre Nemuritorii pentru care viitorul există...

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

FETELE TEATRULUI

Text: REMUS ANDREI ION ■

Schimbarea ministrului din fosta Casă a Scântei va agita din nou lumea teatrelor. Începe o nouă luptă pentru roluri, funcții și bani. Vor ieși la iveală orgolii mai vechi, ale preferațiilor PDSR, se pun la cale revanșe pentru cei nemulțumiți de deciziile luate în ultimii doi ani de țărănistul Caramitru, mai ales. (Deja s-a întocmit un „bilant” al scandalurilor în care a fost implicat Ministerul sau ministrul Culturii.)

Așa a fost de fiecare dată când s-a schimbat ministrul Culturii!

La momentul zero al mileniului se mai comentau încă ultimele decizii ale ministrului Caramitru, dar spre binele publicului, și ultimele sau viitoare premiere.

ÎNDRĂGOSTITUL

Există printre noi oameni pe care nu îi interesează decât afișele teatrelor și spectacolele propriu-zise. Fără intrigă, ambiții politice, lupte pentru putere. Acești oameni sunt cei mai fideli și mai îndrăgostiți dintre spectatori. „Lumea teatrului e oglinda lumii. Am regăsit totul în ea, este chiar viața mea”, mărturisește Petru, Petru Lucaciu. A fost miner. Își duce viața departe de oraș, în satul Leau, prin județul Hunedoara. N-are școli multe, dar e foarte îndrăgostit de teatru, operă, operetă. Le-a spus prietenilor că și ultima zi din viață ar vrea să și-o petreacă într-o sală de spectacole. Petru Lucaciu are acum 63 de ani și are grijă de gospodăria părintească. De fapt, strânge bănuț lângă bănuț și când are destui mai dă o fugă la București pentru o repriză de teatru sau operă. Vede și câte trei spectacole într-o zi. El a fost fericit când a văzut *Hamlet* la Bulandra. Aștepta acest moment de peste 20 de ani. Nu a mai luat în seamă nemulțumirile criticilor față de spectacolul lui Liviu Ciulei. Sufletul lui îndrăgostit de teatru era mulțumit, foarte mulțumit. Ce știm despre Petru Lucaciu? A lucrat o viață în mina Barza și nu a citit o carte adevărată decât după ce a intrat la școala profesională și a nimerit în gazdă în casa unor profesori. Când vorbește despre ei aproape că îi dau lacrimile.

Pare un scenariu de film această poveste, dar din fericire Petru Lucaciu există. El este îndrăgostit de teatru.

DIRECTORUL

La Sf. Gheorghe, Teatrul Andrei Mureșanu nu a avut director timp de un an și jumătate. Asta înseamnă cel puțin două stagii compromise. A fost mai întâi demisia dramaturgului Radu Macrinici din funcția de director, apoi alegerile plus o neînțelegere administrativă între Ministerul Culturii și reprezentanții locali ai UDMR. În decembrie a fost în sfârșit

Corneliu Dan Borgia, directorul Teatrului Tineretului din Piatra Neamț, ultimul premiat pentru performanțe manageriale

concurs și Teatrul Andrei Mureșanu va fi condus acum de criticul Doru Mareș. A fost probabil ultimul director de teatru numit în mileniul doi.

În decembrie, Naționalul bucureștean și-a făcut din nou bilanțul. A fost necesar pentru un concurs, la expirarea mandatului actualei direcții, și de o aniversare: teatrul a fost înființat la sfârșitul anului 1852. Deocamdată au contat mai mult concursul și premierele de ultimă oră. Ion Cojar, ca director general, și Gelu Colceag, adjunct (artistic, oficial), au reușit să obțină încă un mandat. Nu se schimbaseră încă nimic la Guvern, dar nemulțumirile au apărut: actrița Florina Cercel, din postura de contracandidat, a vorbit la televiziune despre ceva nereguli. N-a ieșit încă nici un mare scandal, mai ales că în repertoriu au apărut două premiere, dintre care una regizată de Ion Cojar, *Omul din La Mancha*. Un muzical la TNB, e într-adevăr o premieră. Sau un eșec, dacă luăm în considerare că artiștii nu pot cânta live și nici cu dansul nu se prea omoară.

REGIZORUL

Cristian Theodor Popescu este unul dintre regizorii noștri întreprinzători. Nu stă în așteptare. Are „Compania 777” (nu vrea să spună de unde vine acest nume) și o serie de proiecte cu care ține în suspans lumea teatrală. Este numit „furios” și „neliniștit”. A reușit să impună texte noi, actori noi, probleme noi. Este un regizor în care poți avea încredere, chiar dacă e departe deja de obișnuitele convenții care domnesc în instituțiile noastre culturale. Stilul său de a face teatru, de la jocul actorilor la concepția spectacolului, este o direcție în care se poate schimba și dezvolta arta spectacolului la noi. Nu este agresiv, îi place sala de teatru, nu forțează emanciparea altor elemente ale spectacolului, scenografia, muzica, dansul. E clasic într-un anumit fel; teatrul se face cu actorii în primul rând. Am văzut stagiunile trecute *Copiii unui Dumnezeu mai mic, Îngeri în America, DaDaDANS*. Acum, la Bulandra, i se joacă *Trilogia belgrădeană*, un

Silviu Purcărete alături de echipa de la „Danaiidele”

spectacol mutat de la Nottara din cauza conservatorismului trupei. *Trilogia...* este un spectacol construit pe un text contemporan venit din Serbia. Descrie drama tinerilor care au emigrat din cauza războiului. Nu e un text angajat, deci nu e un spectacol angajat. Este un text emoționant pentru un spectacol în care există momente în care nervii explodează, sau se simte frica de ratare, dorul de mamă, de iubită, de casă. Puteți vedea spectacolul chiar dacă în sală este frig. Pentru un text despre tineri, regizorul lucrează cu o echipă de actori foarte tineri, fiecare având de interpretat doar un personaj. Scena rămâne goală, doar cu câteva elemente de recuzită și o masă care culisează de sub scena superioară (interesantă invenție scenografică). Tinerii au acceptat să joace un text care i-a scandalizat pe „bătrânii” de la Nottara. Și îl joacă foarte rațional, echilibrat, inteligent, cu rigoare, atenți la expresiile fiecărui cuvânt. *Trilogia belgradeană* nu poate fi acuzată de nimic. Este o „imagine a lumii” de astăzi, exprimă evoluția limbajului, a mentalităților, a formelor de educație.

La Piatra Neamț experimentul post-modern și-a găsit loc și în teatru. Pentru

Formarea poporului român în „Povestea poveștilor” scrisă de Radu Macrinici pentru Teatrul din Sf. Gheorghe

un spectacol despre felul în care se implică femeia în dragoste, au fost comandate texte unor dramaturgi tineri. Cinci dramaturgi, cinci texte diferite, un fel de monologuri, pe temă dată. Scriitorii sunt: Radu Macrinici, Saviana Stănescu, Alina Nelega, Ștefan Caraman și Gianina Cărbunariu. Partea masculină a fost echilibrată de intervenția unui regizor cu gustul experimentului, Radu Afrim, care a avut ultimul cuvânt în „legarea” textului de scenă. Acest scenariu colaj, botezat *Ocean Café*, este „plăsat” într-un spațiu cel puțin neobișnuit, o cafenea amplasată în mare. Poveștile sunt dure, cu momente obsedante, transmit gustul amar al nebuliei și al morții.

JOACĂ MAESTRUL

În lumea actorilor, maestrul necontestat al ultimelor stagioni este fără îndoială Marin Moraru. La spectacolele în care joacă este aplaudat de cum pune piciorul pe scenă. A revenit după o pauză de câțiva ani la Național pentru rolul din *Azilul de noapte*. Apoi a ales să joace Jupân Dumitrache, la Odeon în *Noaptea furtunoasă* regizată de Mihai Măniuțiu. După câteva luni a început să lucreze alături de echipa lui Alexandru Dabija la un proiect mult mai ambițios: *Saragosa 66 de zile*. În fine, cel mai recent rol a apărut în urma unei noi colaborări cu Mihai Măniuțiu: *Îmblânzirea scorpiei*, la Bulandra. De fiecare dată are parteneri de scenă actori celebri din toate generațiile: Gheorghe Dinică, Radu Beligan, Mihai Fotino, Marcel Iureș, Oana Pellea, Maia Morgenstern, Șerban Ionescu, Stelian Nistor, Cristian Iacob.

ETERNUL SHAKESPEARE

Lumea teatrului românesc dovedește încă admirație nemărginită, dar și dependență, pentru Shakespeare. Naționalul craiovean i-a dedicat chiar un festival. Pe Shakespeare îl întâlnim la teatrele din toată țara, de la Baia Mare la

Constanța, de la Botoșani și Piatra Neamț la Timișoara. Dintr-o așa mare familie de spectacole se detașează producțiile excepționale. În fruntea listei ar fi *Hamletul* de la Bulandra pentru „cumințenia” regiei lui Liviu Ciulei și pentru harul actorilor (Marcel Iureș, Victor Rebengiuc, Valeria Seciu, Adriana Titieni). Comedia este foarte aproape: *Îmblânzirea scorpiei*, care este un spectacol „plastic” construit pe un nou cuplu de actori, Oana Pellea și Marian Râlea. Mai tineresc, dar și mai clasic, este *Îmblânzirea...* de la Satu Mare, regizată de Gavril Pinte. Și tot cu avânturi tinerești a pornit și Tudor Chirilă când a propus Teatrului Mic *Negutătorul din Venetia*. Lista rămâne deschisă.

CINE SCRIE

Am amintit deja de dramaturgul Radu Macrinici. El este un caz rar: a renunțat să mai fie director ca să scrie teatru. Ultima lui ispravă va putea fi văzută la Nottara unde Florin Fieroiu pregătește un spectacol de teatru-dans pe un text al dramaturgului din Sighișoara (oriunde se duce, Radu Macrinici se laudă că este sîghîșorean!). Macrinici ar fi și unul dintre personajele **Istoriei dramaturgiei române contemporane** alcătuită de teatrologul clujean Mircea Ghițulescu. „Autorii sunt aranjați în funcție de importanța lor, după părerea mea, în trei categorii. Prima cuprinde monografiile-eseuri detaliate, cea de-a doua profiluri ale scriitorilor de teatru, iar cea de-a treia – secțiunea dicționar – prezintă pe scurt activitatea celor pe care i-am considerat mai puțin importanți”, a precizat istoricul. Tot un aer transilvan găsim și în cartea Mirunei Runcan, **Modelul teatral românesc**. Radiografii, diagnoze polemice, terapii meditative și o „schită veselă de cod etic al criticului teatral” ne amintesc în primul rând de spectacole de forță ale ultimului deceniu (*Phaedra* lui Purcărete, *Antigona* și *Omorul în catedrală* ale lui Măniuțiu, *Orfanul Zhao* al lui Dabija). Cât despre critici: „să-și fixeze ca prim comandament trezirea interesului publicului față de teatru, să nu spună niciodată **nu** înainte de a intra în sală, să vadă în debutant mai întâi calitățile și în celebritate mai întâi defectele, să se plictisească și s-o afirme public, să se entuziasmeze public, să nu fie influențat de aplauze, să tacă atunci când tăcerea este egală cu păcatul omisiunii”!

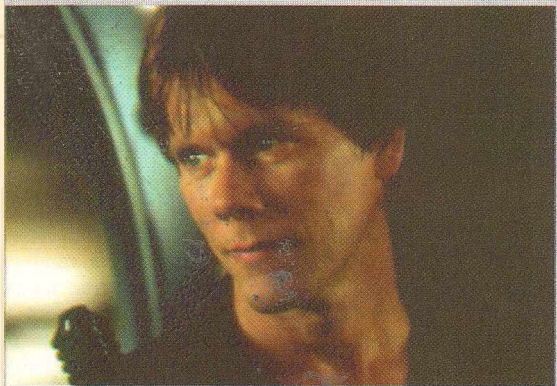
„DaDaDance”, un spectacol pentru deparazitarea creierului. La Nottara

DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI

INVIZIBIL ȘI PERICULOS

"Hollow Man" - SUA - 2000 - 114 minute
Distribuit de INTERCOMFILM ROMÂNIA

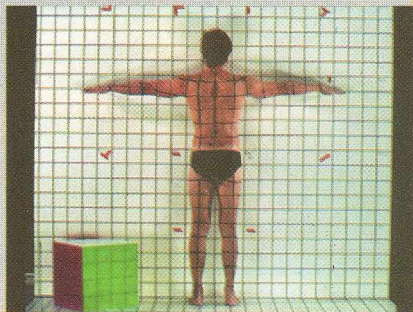
Ideea „invizibilității umane” (deocamdată exclusă din punct de vedere științific!) a bântuit mințile multora - încă din antichitate și până în timpurile

noastre - devenind publică mai ales după povestirea lui H.G. Wells, *Omul Invizibil*, publicată către sfârșitul secolului al XIX-lea. De atunci subiectul a fost atacat în cele mai diverse feluri, iar cinematografia nu a făcut excepție (un serial pe această temă fiind difuzat la TV prin anii '60). În genere, acest tip era considerat o ființă „damnată”, demnă poate de milă, ce se luptă împotriva condiției sale atroce; treptat, personajul - profitând de „invizibilitate”, nu-i așa?! - devine profitor, ba chiar violent... În filmul de care ne ocupăm, el devine ATROCE...!

Celebrul regizor de origine olandeză **PAUL VERHOEVEN** (*Basic Instinct*, *RoboCop*, *Total Recall* etc.) - pornind de la un scenariu semnat de **Andrew W. Marlowe** - preferă să ne prezinte acum, conform opiniei domniei sale, *Un thriller-science-fiction cu suspans care se transformă pe parcurs într-o poveste horror*. ... Folosind în acest scop un îndrăgit și prezentabil actor, precum **KEVIN BACON** (*Apollo 13*, *Jocuri periculoase*).

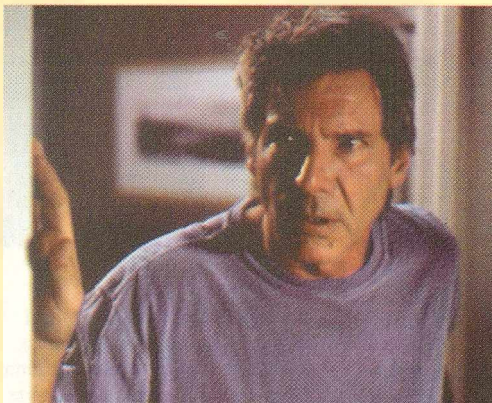
Că ar fi vorba de un „Thriller-SF”, mai treacă-meargă: într-adevăr, efectele speciale pe calculator realizate de **SCOTT E. ANDERSON** (cred că **UNICE** până la ora actuală! - n.a.) te copleșesc, mai ales în prima jumătate a filmului!... În cea de a doua, însă - când „te-ai prins” despre ce poate fi vorba! - totul devine o peltea ridicolă, greu de suportat... Păcat!

DINCOLO DE
APARENȚE

"What Lies Beneath" - SUA - 2000 - 126 minute
Distribuit de INTERCOMFILM ROMÂNIA

HORIA PATRASCU

Doamnelor și domnilor...!; Lumeeee... lume!; Păzea...! (mărturisesc că astfel de gânduri îmi umblau prin cap, atunci când am fost anunțat că voi vedea... un nou film regizat de **ROBERT ZEMECKIS**!).

Care Zemeckis, vă atrag atenția, realizase acel tulburător și unic, în

entuziasm după primele zece minute ale proiecției, și chiar să leșin literalmente de plăcere după primul sfert de oră... (mai ales că în fruntea distribuției figurau doi MARI ACTORI: **HARRISON FORD** și **MICHELLE PFEIFFER** - a căror valoare nu are sens să o mai comentăm!). În plus: fusesem informat, în prealabil, că de data asta Zemeckis intenționase a face... „un film de suspans în genul celor ale lui Hitchcock, adaptat însă la tehnologia modernă de astăzi...!”

Am avut, mărturisesc, un anumit „dubi” ce-are tehnologia modernă cu suspans-ul veteranului cineast...?!

Ei bine: **NU ARE...!** În primul rând, întrucât așa-zisa „tehnologie pe calculator” (**Rob Legato**), nu

prea se... vede, într-un film bântuit de fantoma unei tinere asasinată cu timp în urmă, și în care cei doi mari actori pomeniți mai sus - prinși într-un subiect imbecil! - nu fac decât să se încurce, practic, unul pe altul... finalul fiind absolut previzibil, dacă vreți, chiar înainte de începutul filmului...! (adică: **cine** e fan-

felul său, film: **Forrest Gump** (păiș'p'ce premii internaționale, **OSCARURI**, **GLOBURI DE AUR** etc. - atât pentru cel mai bun film, cel mai bun regizor, dar și pentru uluitoarea prestanță actricească a fenomenalului actor **Tom Hanks** - n.a.: de curând, celebrul film a fost preluat și de către unul dintre posturile noastre TV).

M-am dus așadar la **Dincolo de aparențe** cu toate bateriile încărcate, gata să plesnesc de

toma... **care** e moarta... **cum** se vor rezolva toate astea etc.!?!).

Este inexplicabilă, cel puțin pentru mine, unul, coborârea ștachetei la un regizor de talia lui Zemeckis - poate că unde a devenit și producător, între timp?! - astfel încât ultima sa realizare, dorită a fi, poate mai ales, un film „psihologic”! - să fie unul care, și așa durând peste două ore, să-ți dea senzația că... **nu se mai termină, odată!**

DINOZAU

"DINOSAUR" - SUA - 2000 - 82 minute

Distribuit de BUENA VISTA INTERNATIONAL/CLOB COM MEDIA

Fascinanta lume a dinozaurilor (animale uriașe - unele exemplare atingând greutatea de 100 tone! - care au trăit în perioada cretacică, **acum 65.000.000 ani**), i-a preocupat pe realizatorii de filme încă de la începuturile cinematografului, *Omul preistoric* din 1905 fiind prima peliculă în care apare un dinozaur animat; au urmat zeci de filme, culminând în 1993 cu, de acum celebrul, *Jurassic Park* al lui Spielberg... ! Ai crede că ultimul secol, de care tocmai ne-am despărțit, a născut printre oameni o veritabilă pasiune pentru uluitoarele creaturi ce au populat altădată gogoloiul terestru și care - au dispărut brusc, în condiții desigur catastrofice, dar nici astăzi elucidate pe deplin...

Și iată că acum vine - în mare forță! - compania **WALT DISNEY Pictures**, prezentând publicului de toate vârstele un film adorabil prin: fantezie amețitoare, debordantă; prin mesajul unei povești

plină de speranță; printr-o extraordinară performanță a combinării **filmărilor reale** cu cele ale **animației realizate pe calculator** (3,2 milioane ore de procesare, spațiu de stocare corespunzător a 70.000 de CD-ROM-uri și nu mai puțin de 100 milioane fișiere individuale de calculatoare...!).

Filmând decorurile **REALE** de la un capăt la altul al pământului, uneori la distanțe de mii de kilometri - și aplicând **personajele** (căci sunt veritabile personaje „animalele” din acest film!), peste respec-

tivele decoruri de vis - regi-zorii **Ralph Zondag** și **Eric Leighton** au urmat ideea atât de dragă lui Disney: aceea că **BINELE** din orice ființă, chiar și modestă sau neajutorată, este capabil să învingă **RĂUL**, întruchipat prin agresiune și forță oarbă... ! Contrar haosului provocat de un dezastru cosmic, parabola conținută în film este una singură: supraviețuirea este, totuși, **POSIBILĂ!**

Nu ne permite spațiul să insistăm aici asupra copleșitoarelor efecte speciale permise de tehnologia de ultimă oră a animației computerizate: **FILMUL TREBUIE VĂZUT! Ba chiar... REVĂZUT,** pentru a-i degusta, în tihnă, efectele-i sale, de multe ori halucinante...!

(și totuși: Unde e aminația de altădată?!)

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

TOAMNĂ LA NEW YORK

"Autumn in New York" – SUA – 2000 – 106 minute
Distribuit de NEW FILMS Internațional România

O nouă „melodramă” de excepție – fenomen tot mai rar în cinematografia de peste Ocean saturată, din nefericire, de violență și sex! – un fel de *Love Story* adus la zi și produs de **JOAN CHEN** (o regizoare care a părăsit China în 1981 pentru a emigra în America și a studia regia la New York, devenind curând apoi un fel de „fenomen”, laudat și premiat de critica internațională): de data asta, o poveste de dragoste între un **EL** burlac și seducător în vârstă de 50 ani... și o **EA** de numai 20 ani!? (dar care – ați ghicit! – suferă de o boală incurabilă, nemaiaivând de trăit decât extrem de puțin timp...!).

Poveste înduioșătoare, veți crede: menită a umple câteva vedre bune cu lacrimile spectatorilor...?! Poate...! **DAR:**

Povestea (scenariul: **Allison Burnett**) este cuceritor de firească și plină de un tragic umor – iar interpretarea rolurilor principale cu totul memorabilă: în rolul lui – **RICHARD GERE** (actor care nu mai are nevoie de nici un comentariu), iar în rolul ei – tână speranță a cinematografului american: **WINONA RYDER** (cea din *Girl, Interrupted*, printre altele, care și acolo – dar poate că mai ales în acest ultim film – este de o veridicitate și frumusețe ce îți taie, pur și simplu, respirația...!).

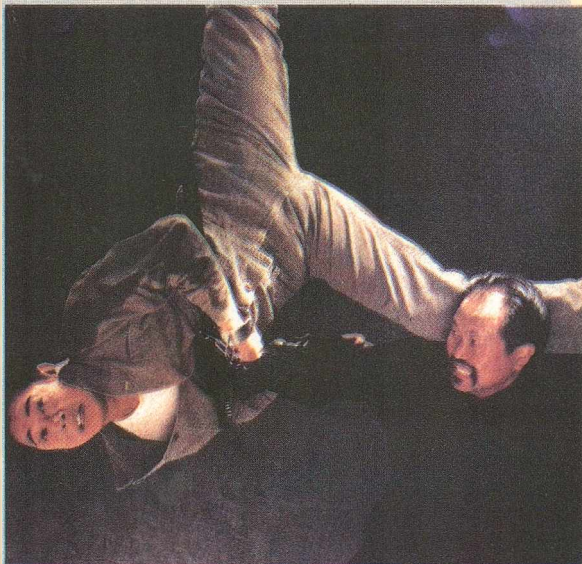

SĂ MOARĂ ROMEO

„Romeo Must Die” – SUA – 2000 – 115 minute
Distribuit de INTERCOMFILM ROMÂNIA

Filmul este – în primul rând – un „music” (ce cuprinde cel puțin 18 melodii interpretate de formații mai mult sau mai puțin cunoscute), și abia mai apoi o interpretare „modernă” a celebrei tragedii shakespeariene, pe variantă karaté – hip – hop – Kung-Fu (sau tot ce mai doriți).

În loc de cronică, voi reproduce, textual, câteva declarații:

„De această dată, cele două familii rivale sunt una afro-americană, iar cealaltă asiatică. În filmele precedente ale mele, am fost preocupat în principal de obținerea unei povești bune și interesante. Acest lucru face scenele cu bătaie mult mai captivante. Acest film are **DEJA** (s.n.) o poveste solidă, iar secvențele de acțiune se succed într-un mod foarte natural.” (**JET LI** – actor).

„Toate secvențele de bătaie oglindesc stilurile de arte marțiale practicate de Li. «Romeo» posedă câte puțin din toate acestea, inclusiv o cascadă ce nu s-a mai realizat până acum: el ține la distanță cinci soldați în timp ce atârână legat de un picior la capătul unei frânghii.” (**ANDRZEJ BARTKOWIAK** – regizor).

„... filmul are în prim-plan artele marțiale desfășurate cu o mare rapiditate pe fundalul scenei colorate și urbane hip-hop din Oakland... oraș dominat de muzicalitatea și **ESTETICA** (s.n.) hip-hop... amestec nemaivăzut de hip-hop și Kung-Fu.” (**JOEL SILVER** – producător).

„În *Lethal Weapon - 4* am avut patru băți. În filmul *Să moară Romeo* avem opt!” (**JET LI**).

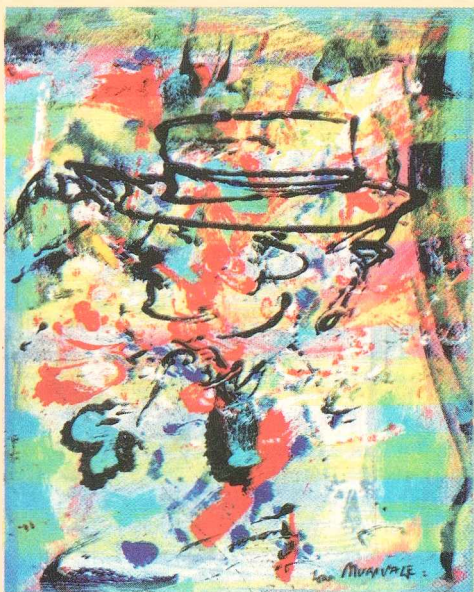
„Maurice stă pe lângă ea, observându-i mișcările și, deodată, Trish se hotărăște să plece de una singură. Așa că, ea sare din taxiul condus de Han și spune: «Pornește!». Și în scurt timp ei se plac unul pe altul.” (**AALIYAH** – actriță).

... Ce-ar mai fi de spus?!

Eventual, să avem puțintică răbdare: ca să vedem – în varianta karaté – hip – hop – filmul realizat după **MANIFESTUL PARTIDULUI COMUNIST**, al scenariistului de geniu Karl Marx...?!

Ei, nu: ar fi o „chestie”...!

DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI

Limbaajul CULORII

Text: ANA BARTON ■

E mult de când artiștii erau recunoscuți cu ușurință datorită vestimentației. Astăzi, trebuie să ai un ochi de cunoscător pentru ca îmbrăcămintea cuiva să-ți poată dezvălui ceva, cât de puțin, despre personalitatea celui care o poartă, despre profesia ori preocupările lui. Cunosce însă pe cineva despre care vorbește propria locuință. Undeva, foarte aproape de kilometrul 0, există o casă deosebită de toate celelalte. Omul, artistul care o locuiește, i-a dat personalitate și a scos-o în lume. Senzația de albastru care era dominantă la un moment dat a fost îndulcită cu nuanțe de ocru. A creat obiecte cu acest scop, iar cele considerate de obicei banale ustensile de pe lângă casă, acum sunt resemnificate prin cromatică și compoziție. Acest spațiu personalizat, atât în exterior, cât și în interior este al lui Vasile

Mureșan-Murivale. Acum nouă ani i-am văzut prima dată lucrările. Erau câteva peisaje într-o expoziție de grup. „Demult, când făceam pictură după observație, am avut senzația că lucrările mele nu sunt suficient de puternice cromatic. Am schimbat paleta, limbajul. Era ca și cum s-a pus praful pe tine și de atâta colb nu te puteai vedea.“ Într-adevăr, culorile au fost aproape înlocuite. Vitalismul se cerea exprimat. „Folosesc chiar și culoarea ca mijloc de expresie a ei în sine. Uneori pare violentă, dar fac asta mai mult de dragul de a avea o suprafață colorată, dinamică. Prefer zona solară, mai puțin penumbra.“ E un fel de a spune lucrurilor pe nume. Din punct de vedere cromatic, Vasile Mureșan-Murivale se revendică din fauvii. Ca factură, se consideră neoexpresionist. „Neoexpresioniștii – în zona post-

modernismului – reactualizează, exacerbează, punctează, intră în zone tabu, contextualizează, ies din suprafață. Pictura iese din statutul ei de artă în sensul politic, în sensul unui strigăt.“ Sacral reprezintă o preocupare constantă a sa. „Desacralizarea e de fapt o resacralizare, o revitalizare a sacralului. Pentru Michelangelo a fost un mare curaj să picteze figura umană nudă într-o capelă.“ Recursul la citatul cultural este o caracteristică a artei sale din ultimii ani. Teme și motive plastice deja celebre sunt resemantizate, reasezate. Coexistența limbajelor pare a fi o marcă a artei lui Vasile Mureșan-Murivale. Suprapunerile de imagini – procedeu asemănător celui cinematografic – cuprind trecutul și momentul, o istorie perpetuă, personală și universală, o istorie vie, exprimată de un artist adevărat.

FLACĂRA pentru minte, inimă și literatură

FILM

REMARCABIL

DINOZAUR (SUA – acțiune)
TOAMNĂ LA NEW YORK (SUA – melodramă)

Pierzi, dacă nu vezi

INVIZIBIL ȘI PERICULOS (SUA – S.F.)
DINCOLO DE APARENȚE (SUA – thriller)

DOAR CU EXTRAVERAL

SĂ MOARĂ ROMEO (SUA – acțiune)

TEATRU

VEȚI AVEA SATISFACȚII

MAGISTER MACHIAVELLI, regia ALEXANDER HAUSVATER, Teatrul ARIEL, Rm. Vâlcea
FRĂȚII, regia ALEXANDRU DABIJA, Teatrul ODEON
ÎMBLÂNZIREA SCORPIEI, regia MIHAI MĂNIUȚIU, Teatrul BULANDRA
CAFENEUA, regia DRAGOȘ GALGOȚIU, Teatrul ODEON

CINEVA ARE CEVA DE SPUS

TRILOGIA BELGRĂDEANĂ, regia THEODOR CRISTIAN POPESCU, Compania 777, Teatrul BULANDRA
DONA JUANA, Teatrul NAȚIONAL Cluj
ȚĂRANUL BARON, regia LUCIAN GIURCHESCU, Teatrul NAȚIONAL București

COMEDII, COMEDII...

PĂLĂRIA, regia HORĂȚIU MĂLĂELE, Teatrul de COMEDIE

GREU DE (RE)VĂZUT

OMUL DIN LA MANCHA, regia ION COJAR, Teatrul NAȚIONAL București
FRUMOS E ÎN SEPTEMBRIE LA VENEȚIA, regia NICOLAE SCARLAT, Teatrul NOTTARA

PARTY non-stop!

Haide să ne distrăm!

În direct

01-8990632

Tarif 11.900 lei/minut

Ion Nițu

„Managementul riscului bancar”

Editura Expert, București, 2000, 288 pagini

O lucrare de specialitate a unui autor care are în primul rând experiența practică a modelelor teoretice pe care le propune cititorului. Beneficiind de o bogată și inedită bibliografie din domeniu, bibliografie care conține și numeroase lucrări apărute recent în străinătate, lucrarea lui Ion Nițu este importantă mai ales pentru că „managementul riscurilor bancare devine un test de competență și competitivitate pentru integrarea în sistemul financiar mondial”.

Frederick Forsyth

„Alternativa Diavolului”

traducere din limba engleză
 de Ondine Cristina Dăscălița

Editura Rao, București, 2000, 512 pagini

Apariția unui nou roman de spionaj de Frederick Forsyth este un adevărat regal pentru iubitorii genului. Nu vom dezvălui aici din desfășurarea acțiunii, neal-terând cu nimic farmecul unei cărți despre care se spune că este cea mai plină de suspans pe care a imaginat-o scriitorul. Cităm doar un fragment reprodus pe ultima copertă: „Indiferent pentru ce aș opta, vor muri oameni! Aceasta este Alternativa Diavolului, alegerea cumplită pe care trebuie să o facă președintele SUA și alți oameni de stat din întreaga lume”.

Tudorel Urian

„Proza românească a anilor '90”

Editura Albatros, București, 2000, 204 pagini

Volumul lui Tudorel Urian se numără printre puținele lucrări de critică apărute în ultimii ani și printre și mai puținele care au drept temă proza scrisă în ultimul deceniu. Structurată în patru capitole – *Întoarcerea acasă*, *Seniorii epicului*, *Dilemele generației optzeci* și *Generația PC* – cartea se dorește o „panoramare a prozei românești publicate în perioada 1989 – 1999” fără pretenții de exhaustivitate și operând pe baza unei selecții subiective. O curajoasă încercare a criticului de a aduce primele impresii, la cold, despre literatura română în primii zece ani de după decembrie '89.

Cicerone Ionițoiu

„Victimele terorii comuniste - arestați, torturați, întemnițați, uciși - Dicționar A-B”

Lucrare revizuită de prof. univ. Florin Ștefănescu

Editura Mașina de scris, 2000, 320 pagini

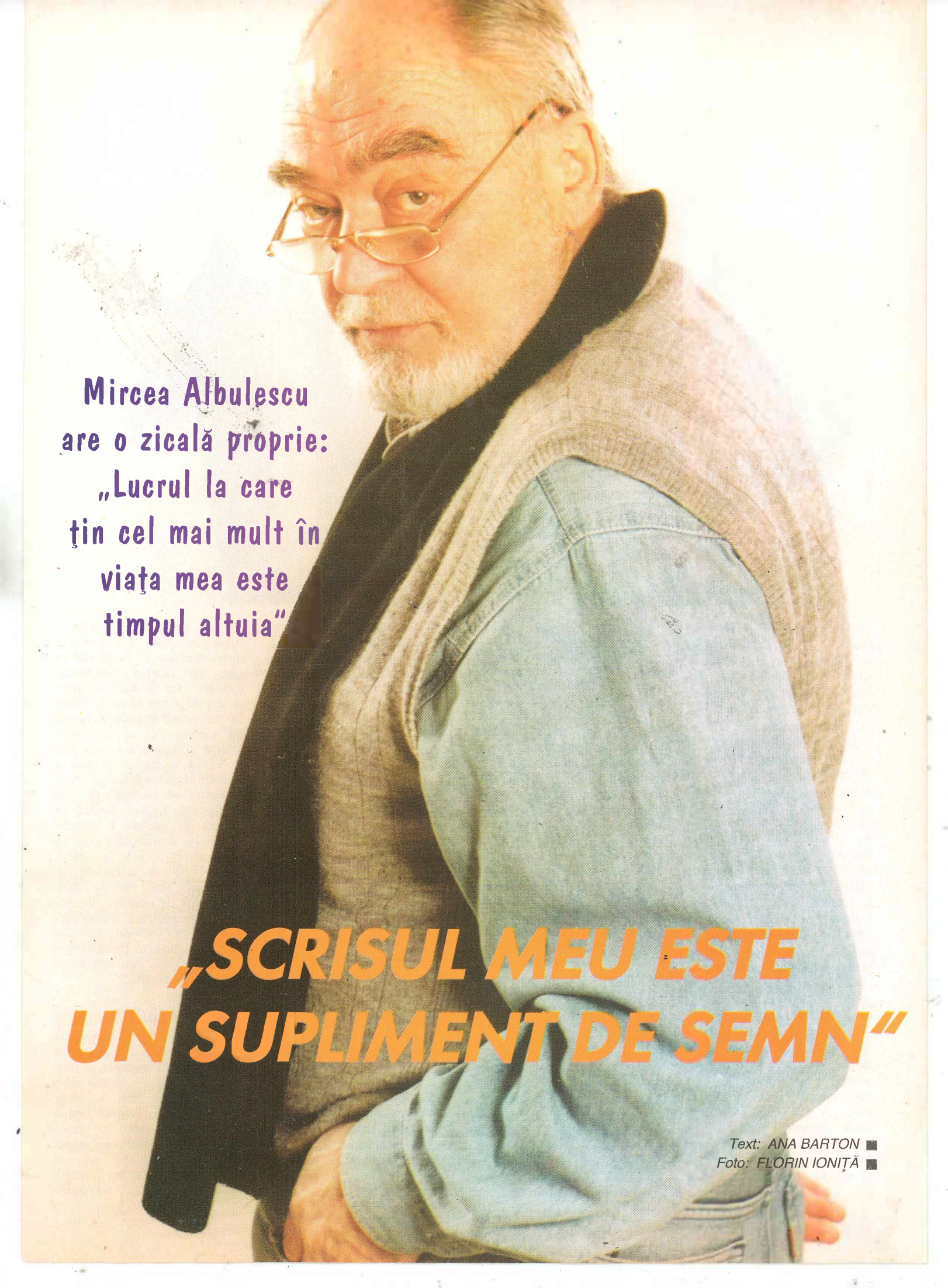
Cităm din postfața criticului Alex. Ștefănescu intitulată *Informații salvate*: „Dicționarul victimelor terorii comuniste, din care oferim acum publicului primul volum, va avea în final 12 volume și va cuprinde informații referitoare la aproximativ 50.000 de oameni, arestați, deținuți, torturați, uciși, în sistemul închisorilor comuniste.”

Cursuri de limbi străine

Vă semnalăm apariția la Editura Niculescu a noi volume de limbă franceză, engleză și spaniolă pentru toate nivelurile. Concepute de autori binecunoscuți și beneficiind de o formulă grafică atractivă, lucrările de față constituie un instrument extrem de util pentru cei care doresc să pătrundă tainele limbilor de circulație universală.

A portrait of Mircea Albulescu, an elderly man with a white beard and glasses, wearing a blue denim shirt under a grey sweater. He is looking slightly to the left with a thoughtful expression.

Mircea Albulescu
are o zicală proprie:
„Lucrul la care
țin cel mai mult în
viața mea este
timpul altuia”

**„SCRISUL MEU ESTE
UN SUPLIMENT DE SEMN”**

Text: ANA BARTON ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Foarte greu ar fi de găsit cineva care să nu-l cunoască pe Mircea Albulescu. Pentru noi toți este marele actor, profesorul, omul de televiziune, scriitorul. Nu mulți știu însă că nu-l cheamă Mircea, ci Iorgu, iar numele de botez este un altul și nu figurează decât în certificatul de botez; acest nume este Constantin. Mircea l-au alintat părinții și dintotdeauna așa a fost cunoscut. S-a născut și a copilărit în București. Spune că a fost conceput la Predeal. Crede în legătura puternică dintre fœtus și mama lui. „Din ce se întâmpla pe vremea aceea, în 1934, mi-aduc aminte destul de puține lucruri, dar mi-aduc aminte că mi-am adus aminte, că am știut. M-am făcut actor pentru că nu am o memorie prodigioasă în ceea ce privește evenimentele, am o memorie a stărilor. Mi-aduc aminte ce am simțit și nu ce am trăit și din această cauză amintirile mele sunt vechi ca stare și noi ca epic, ca eveniment. Cea mai veche amintire este cea din casa mea care se numea mama mea și care știu că mă dorea și mă iubea și încet pe mine prin dansa mă mângâia.”

CUCUIELE

N-a fost un copil rău, ci unul zburdalnic. Avea multe cucuie, nu atât în frunte, cât la spate. Locuia la curte și avea o tricicletă *neascultătoare*. De aici proveneau cucuiile. „Când cădeam pe spate mama venea foarte repede cu un cuțit lung de bucătărie și primele ediții ale acestei întâlniri au fost un prilej imens de spaimă pentru mine pentru că am crezut că vrea să-mi taie cucuiul. Dar ea pune lama de cuțit ca să fie ceva rece și să treacă.” A fost singurul copil. Și-ar fi dorit să aibă mulți frați și, de asemenea, ar fi vrut să aibă mulți copii. Ce își amintește despre sfaturile părinților? „Bineînțeles că cel mai bun sfat pentru un om care ține minte stări și nu evenimente este sfatul pe care mi-l dădea mama ori de câte ori mă mângâia pe cap și eu eram cu cozi blonde de lacrimi care-mi curgeau pe umeri. Ea îmi spunea un lucru care mi se pare extraordinar și face foarte bine nu numai la oameni, ci și la flori și la animale și s-a dovedit de curând că face foarte bine și la pietre. E un sfat-îndemn: va trece, va trece. Am o poezie care se termină în felul acesta. *Floare de*

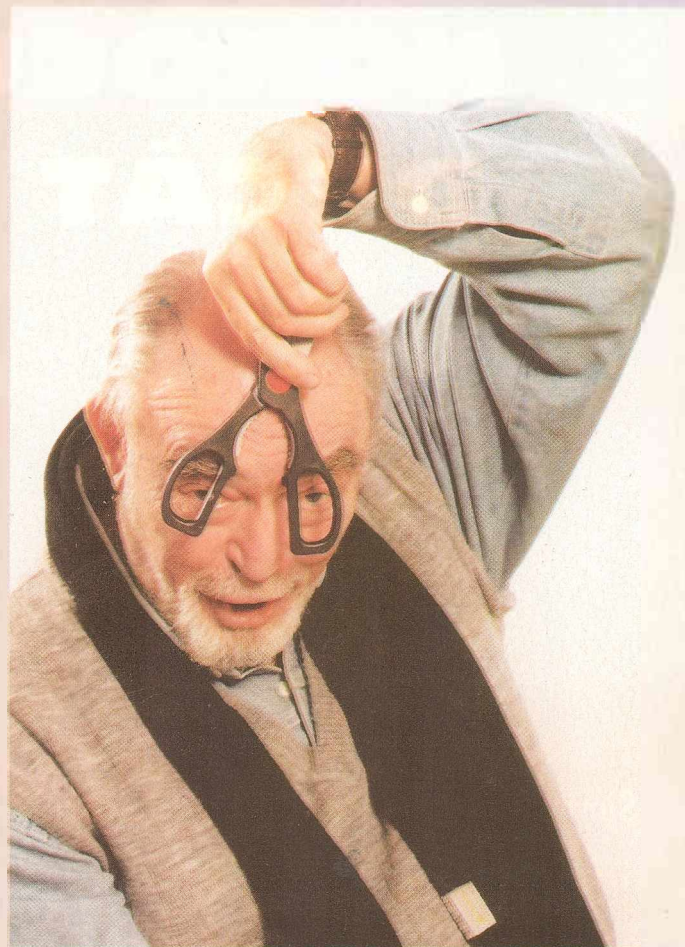
mac se cheamă. Tatăl meu a fost un om extrem de ocupat. (Era dirijorul-comandant al fanfarei de jandarmi pedestri din București.) Venea în fiecare seară acasă și pleca în fiecare dimineață. Când se însera mi se spunea ceva ca o poveste, după care adormeam. Știam că tata va veni. Eram foarte sigur de asta. Dimineața știam că el a fost și că a plecat. Nu am fost o familie în care să fim foarte multă vreme treji împreună. Am fost, din punctul meu de vedere, de multe ori împreună în somn.” Tatăl său a fost adevăratul model educațional spartane. Așa că nu și-au împărtășit prea multe lucruri. Mircea Albulescu este un admirator al acestui model educațional și l-a aplicat într-o bună măsură în relația cu propriul fiu. „Cred că trebuie să le dăm copiilor multă libertate, cred că trebuie să-i strângem în brațe și să-i sărutăm în somn, cred că trebuie să îi supraveghem îndeaproape.” Atmosfera din casa părintească îi este la fel de proaspătă în memorie. În casa familiei a locuit multă vreme și un frate al mamei sale care n-a vrut niciodată să se însoare.

Anii războiului au însemnat o experiență de neșters pentru

toți cei care l-au trăit. Mircea Albulescu spune că a cunoscut războiul numai în momentul în care au început bombardamentele. La 4 aprilie ținta principală a fost Gara de Nord. În dimineața respectivă fusese un exercițiu de apărare anti-aeriană și lumea n-a prea luat în seamă momentul în care a început bombardamentul real. Mama sa era internată de o zi la Spitalul Militar fiindcă se operase de apendicită. Mircea Albulescu și tatăl său erau în acea zi în vizită la spital. Spitalul Militar aflându-se în apropierea gării, spaima trăită atunci este de neuitat. „Au mai fost nenumărate bombardamente până când am plecat din București. Undeva într-o comună, la Dobreni. Am stat acolo până la 23 august.”

RĂZBOIUL

„Am prins câteva bombardamente în București, chiar pe stradă, unul la regiment la tata. Dacă în război îți murea cineva din familie era un lucru groaznic. Eu nu-mi aduc aminte să fi murit în război careva de-ai noștri și atunci pentru noi războiul era un lucru cumplit, dar era... acolo. Eram în București. Se dădea

alarmă. Începeau să vină avioanele și erau bucureșteni, vecini de curte cu noi care ziceau: «Du-i, Doamne, la Ploiești, du-i, Doamne, la Ploiești.» Deci, dacă războiul se petrecea la Ploiești, era rău, dar nu era așa de îngrozitor. «A fost mai greu după război. „Spune Cehov, undeva în Pescărușul: nu are atâta importanță succesul, cum devenim, ce se întâmplă, ci adevărata cheie a lucrurilor rezidă în puterea noastră de a îndura. Cine are putere de a îndura, în primul rând, supraviețuiește în cel puțin trei dintre accepțiunile acestui cuvânt compus. După război a început lucrul cel mai grav care s-a petrecut în acești 50 de ani, această dezrădăcinare de propriul nostru suflet. E foarte greu să respiri cu gura altuia, să suferi cu modul de suferință al altuia, să te bucuri cu bucuria altuia. Pe tata l-au prins rușii pe stradă, i-au luat inelul, i-au luat ceasul. Mai avea pe mână stângă verigheta pe care nu știa cum s-o ascundă pentru că nu-i ieșea de pe deget și se gândea că-i vor tăia mâna. Era atât de fericit că nu i-au luat-o. N-a contat că i-au dat nu știu câte palme – era îmbrăcat

militar, atenție! – și că i-au luat ceasul și inelul.» În acești ani grei de după război, Mircea Albulescu s-a gândit să se facă actor. „Mi-a plăcut o fată. Aveam spre 16 ani. Eram la faza de plăcut. Fata era cu un an-doi mai mare decât mine. Ea era artistă amatoare la un ateneu popular și m-am dus și eu acolo după ea. M-am dus la dansuri, dar n-a prea mers, și nici la cor, și până la urmă o doamnă care pe vremuri lucrase la Teatrul Național a zis: «Hai, măi băiatule, vino aici la teatru». Și așa am început să fac un pic de teatru acolo. Prin 1950 m-am băgat artist – corp ansamblu la Teatrul Național unde am stat până în '52-'53. Între timp am terminat Școala Medie Tehnică de Arhitectură. Când am terminat, deja îmi intrase bine în cap povestea cu teatru. Am dat examen în 1952, am absolvit în 1956 cu promoția care-și zice *de aur* sau nu știu cum.” După absolvire a fost angajat la Teatrul Municipal (a fost voința doamnei Bulandra) deși voia să meargă la Național. A stat la Municipal până în '66 când a plecat la Teatrul de Comedie unde se juca *Troilus*

și *Cresida*. A stat zece ani acolo. În 1974 s-a jucat *Danton* la Teatrul Național și a plecat acolo. A rămas la Național până s-a pensionat.”

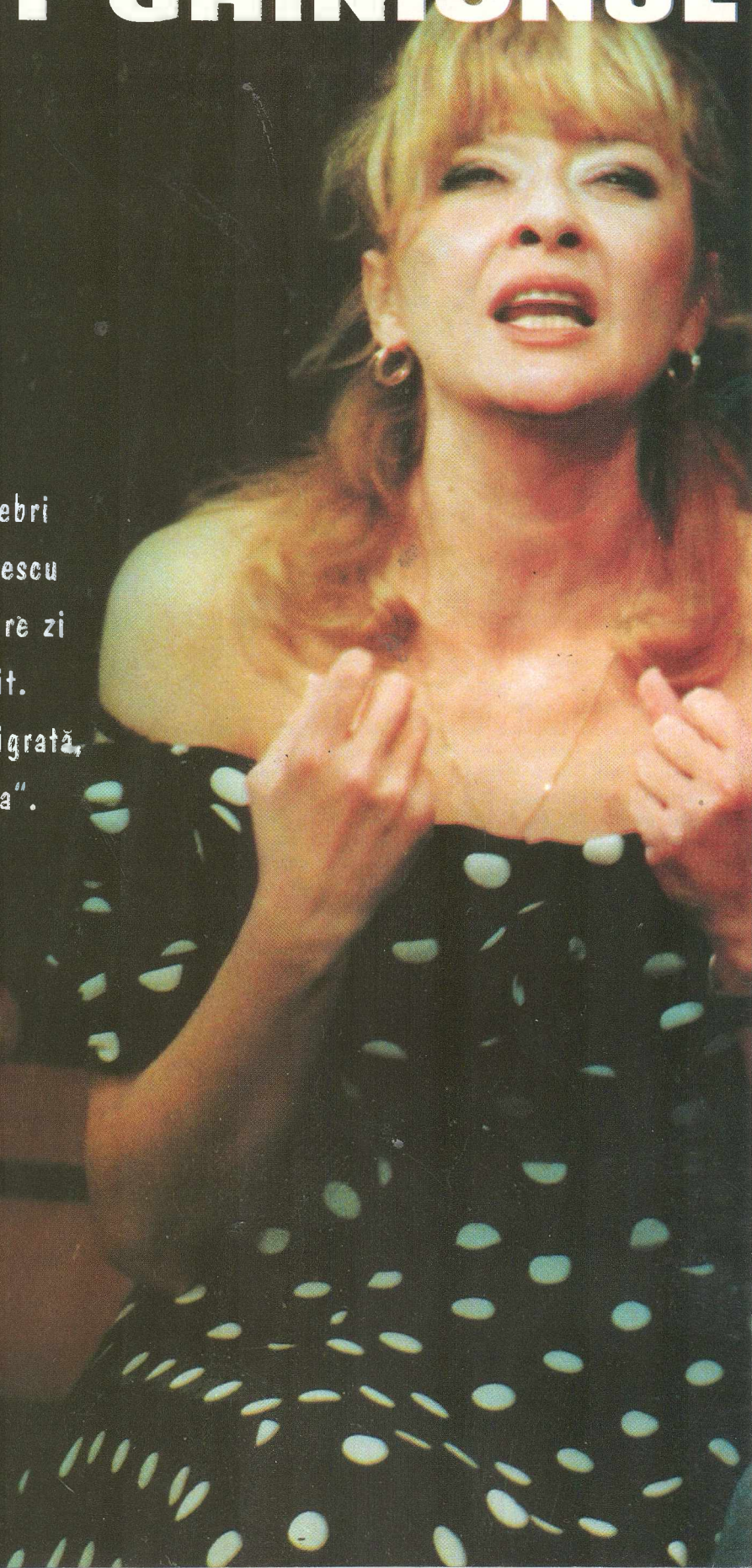
TURBATUL

Este profesor din 1985. L-am întrebat ce fel de profesor crede că este. „Dacă vă spun porecla, cred că nu mai e nevoie de comentarii. Mi se spune Turbatul. Nu îndemn copiii cum să facă, cum să fie. Asta e treaba lor. Eu caut să le stârnesc întrebări. De ce intră în scenă? De ce stau în scenă? De ce vorbesc, de ce tac? Pentru că la nivelul acesta se pare că sunt toate elementele motorii ale expresiei ulterioare, pentru că expresia este un lucru absolut individual. Eu cred că îndeletnicirea de actor este una atât de grea încât nu noi o alegem pe ea, ci ea ne alege pe noi. Această alegere este necondiționată și cere o subjugare totală. Sunt turbat în ceea ce privește meseria. Dacă lipsești de la teatru, nu trebuie să fii căutat decât în două locuri: la morgă sau la spital. Asta e părerea mea. Și de altfel cred că e valabil pentru orice profesie.

Numai că îndeletnicirea noastră se află sub semnul tragic al faptului că atunci când se naște momentul respectiv, el în clipa aceea moare. De aceea teatrul trăiește de peste două mii de ani pentru că eu nu pot face nimic pentru *după dulap*. Eu nu pot avea șansa pe care a avut-o Țuculescu, căruia cineva la un moment dat i-a găsit niște lucrări. Ni se spune de multe ori «E nedrept să vă tot aplaude lumea. Unii scriu o carte serioasă, alții fac un studiu la Academie și nimeni nu-i aplaudă». Este într-un fel recompensa pe care călăul o dă pe ghilotină pentru o clipă, mângâindu-l pe cel pe care urmează să-l decapiteze. Acesta este momentul nostru.” Mircea Albulescu declară că scrie pentru că se întâmplă să-i rămână o doză de energie neconsumată și crede că nu e bine ca energiile să rămână neconsumate pentru că se declanșează necontrolat. „Scriul meu este un supliment de semn. E un adevăr că am tras cu ochiul la proza poetică a lui Arghezi, care după părerea mea e un lucru extraordinar. Mi-am propus să pot deschide uși și ferestre în această cetate care este omul. Țăsta este scrisul meu.”

NOROCUL LUI EMIL H DECÂT GHINIONUL

Sunt „Doi pe o bancă”, sunt celebri și frumoși. Sunt Catrinel Dumitrescu și Emil Hossu. Se iubesc în fiecare zi cu aceeași pasiune care i-a unit. Și o mai au și pe Nuca, boxerita tigrată, care fără voia ei a devenit „Șefa”.

OSSU ESTE MAI MARE LUI CATRINEL DUMITRESCU

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ și arhiva personală ■

„Există, în relația de cuplu, un limbaj care se află dincolo de cuvinte, spune Catrinel Dumitrescu. Cuvintele creează de multe ori imagini false. Nu știu de ce lucrurile astea trebuie «transmise»... de multe ori e mai bine să le lăsăm așa cum sunt. Dar dacă ne-am întâlnit să stăm de vorbă despre «love story»-ul nostru – o să vorbim, numai că teamă mi-e că, cine se așteaptă la ceva «senzațional», va fi dezamăgit... (dar nu-i nimic – odată

când trebuie, se gândește în primul rând la alții și nu la el, vrea ca toată lumea să fie bine (atenție – nu să fie bine cu toată lumea).

– Când a avut loc prima întâlnire? A fost ceva romantic?

– Pe un platou de filmare – eram parteneri într-o piesă... A fost „romantic” doar atât cât cerea autorul. „Întâlnirea” însă s-a petrecut mult mai târziu...

– Dar prima floare, când ați primit-o?

N-A FOST CA ÎNTR-UN FILM INDIAN

pagina întoarsă – totul zboară...).

Rep: Când v-ați cunoscut? În ce împrejurare?

Catrinel Dumitrescu: Ne-am cunoscut LA TIMP – poate pentru că undeva așa a fost scris și e bine să realizezi „la timp” lucrurile bune care-ți apar în viață.

– Care a fost prima impresie pe care ați lăsat-o unul celuilalt?

– N-a fost chiar ca-ntr-un film indian. Impresia nu a fost „impresie” – am simțit doar că doream din suflet ca ziua să nu se mai termine și

– Pe scenă. Primise floarea de la o admiratoare.

– După cât timp ați hotărât să vă căsătoriți? Cum a fost cererea în căsătorie?

– Am semnat acel „act” în momentul în care am realizat că nu o hârtie oficială ține oamenii împreună.

Cum a fost „cererea”? Acceptată!

– Ce vă amintiți de la nuntă? Ați avut emoții? Cum ați petrecut?

– Căsătoria civilă a fost „normală”. Am avut lângă noi oameni dragi, foarte buni prieteni, cu care am petrecut într-o noapte de Revelion.

CĂSĂTORIE CIVILĂ „NORMALĂ”

că voiam să fiu „acolo” pentru totdeauna.

– Ce v-a plăcut mai întâi la soțul dumneavoastră? Ați fost atrasă de calități sau de fizic?

– Oare fizicul nu este și el o calitate? Dar dincolo de „fizic” există acea calitate umană de excepție: un bun simț (care îl face să vadă lumea după cum ar dori el să se petreacă lucrurile, nu după cum se petrec ele în realitate). E generos, drept, bun, știe să sară în ajutorul cui are nevoie, are umor, știe să spună ce trebuie și atunci

Religios ne-am cununat într-o bisericuță veche dintr-un sat de lângă București. Era iarnă, era frig, era pe înserate – când a început slujba era lumină, era cald. În biserică n-am fost decât noi, nașii noștri și nașii nașilor noștri. Când preotul și-a încheiat slujba și am ieșit din biserică, afară se întunecase deja și noi cu lumânările aprinse înaintam cu greu prin nămeții de zăpadă cântând. Toți câinii satului ne-au însoțit cu urări de bine în limba lor. A fost ca-ntr-un vis într-o noapte de iarnă.

– Care este principala dumneavoastră preocupare comună?

– Să fim mai buni decât suntem, pentru că atunci totul în jurul tău devine mai bun. Și dacă se întâmplă (și se întâmplă!) ca bunătatea să fie luată în râs, sau considerată „o prostie“ de alții, doar acasă, în familie, găsești sprijinul pentru a înfrunta mai departe „surprizele“ vieții.

– Credeți în fidelitate?

– Cred în ÎNCREDERE. Fără încredere am suferi și cui îi place să sufere?

– Acum, după ani de căsnicie, ce vă place la soțul dumneavoastră?

– Când timpul trece, și cu cât trece îți dorești din ce în ce mai mult să fii „împreună“ – înseamnă că există dragoste, oricât s-ar fi „demonetizat“ acest cuvânt despre care se vorbește atât de mult. Când iubim nu avem nevoie să înțelegem ce se petrece, totul se petrece în noi – ce pot să spun e că mă bucur în fiecare dimineață când mă trezesc și-i mulțumesc lui Dumnezeu că sunt aici și nu în altă parte.

– Vă deranjează ceva la el? (Știu eu, că se uită prea mult la canalele de sport, că nu spală vasele?)

– Ei, cum să mă deranjeze că se uită la sport (și se uită... de unde ai știut?). Că nu spală vasele (și asta ai știut-o!) nu mă deranjează chiar deloc – în primul rând pentru că nu e treaba lui să facă asta – și oricum prefer să le spal decât să le mătur.

MILU SE OCUPĂ CU APROVIZIONAREA

Nu, nu mă deranjează nimic – și nu mi-a trecut niciodată prin cap să-l modific – mie îmi place așa cum e el.

– Ce calități casnice aveți? Soțul dumneavoastră are vreuna?

– E-adevărat că suntem „casnici“ – ne place mult să fie bine la noi acasă unde abia așteptăm să ajungem. Preocupări casnice? Ca orice gospodină în casa ei, pe care o vrea „lună“. Milu se ocupă cu aprovizionarea – mama ne ajută foarte mult, ea e sprijinul și stăpâna casei. Dar ȘEFA este Nuca – boxerița

noastră tigrată, care ne cunoaște obiceiurile, care ne-a deprins cu plimbările la aer. Ea știe să se bucure cum nu știe nimeni nu numai când vii acasă, ci și când intri în camera în care doarme. Ea ne aduce zâmbetul oricât am fi de îngrijorați, și este pilula antistress. Cine nu iubește animalele este un om nefericit – ele știu să iubească necondiționat – cer atât de puțin și dau în schimb atât de mult...

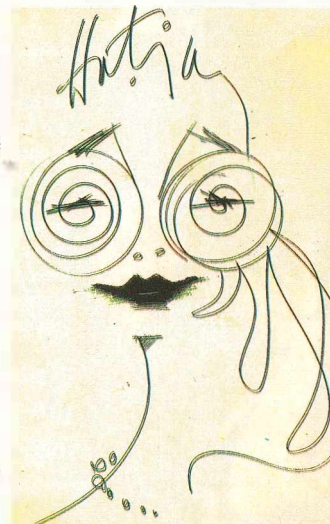
– Sunteți firi opuse sau semănători?

– Eu sunt născută în octombrie, Milu în noiembrie. Știi că octombrie se mai numește BRUMĂREL și noiembrie BRUMAR? Vezi, și aici semănăm, dar nu sun-

care au mirajul lor pentru că te apropie de fiecare dată de starea îngerească de copil. Mă bucur ca atunci de darurile de sub pom, și am în plus bucuria de a pune daruri sub pom.

Dar iubesc și micile sărbători cu darurile lor de zi cu zi.

E sărbătoare și când ne trezim sănătoși, și când ne plimbăm cu Nuca, și când muncim, și când ne vedem cu prietenii, și când avem un spectacol bun, și când vedem un spectacol bun, și când vedem foști studenți își amintesc de tine, și când actuali studenți fac progrese, și când după o zi de alergături îți tragi sufletul acasă seara și realizezi că unele clipe care ar fi putut fi bune au și fost, când simți că oamenii te și iubesc... și când...

Văzută de Horațiu Malăele

BLITZ LA SFÂ

Oare ce au în comun Tania Budi și Daniel Daianu? Nimic, după privirea pierdută a Taniei, semn că nu prea aude mare lucru din ce-i spune interlocutorul

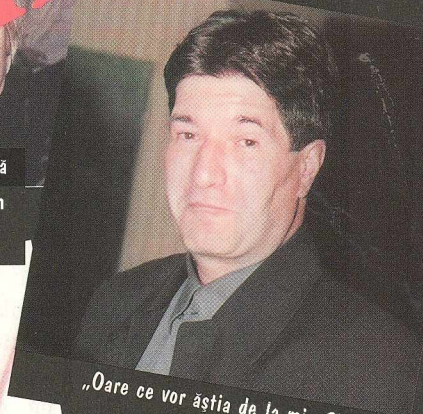
Corina Danila și Peter Imre, multumind ca li s-a acordat premiul pentru Eleganță

Garcea și Ioan Gyuri Pascu n-au nimic de împărțit. Decât idei.

Deși a pierdut alegerile, Petre Roman este un politician luat în seamă

„Oare ce vor aștia de la mine?”

„Aureliane, ai grija că se poartă auriu!!”

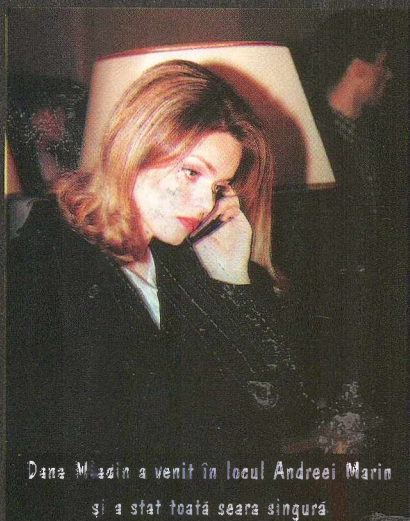
19 decembrie 2000, orele 19.30. Grand Marriot Hotel. Lumini puternice, camere de filmat, V.I.P.-uri ce pășesc nonșalant. Ușa principală este străjuită de câțiva ziariști ce urmăresc cu viu interes intrarea vedetelor miortice get-beget. Mă întreb de ce se pune așa de mult iz hollywoodian într-o petrecere românească. Mi se răspunde mai târziu de către Cristian Brancu, redactorul-șef al revistei *Vip*, de fapt organizatoarea evenimentului din acea seară. Superlativele *Vip* din 2000, ajunse la a șasea ediție, s-au dorit a fi asemănătoare oarecum cu decernarea premiilor Oscar. Cu diferențele de rigoare, ținând cont că ne aflăm în România și nu în S.U.A. S-au comandat chiar niște statuete care să rivalizeze faimosului Oscar. Acestea au fost acordate unor personalități din țara noastră pe motive diferite. De pildă, Ducu Darie a fost răsplătit pentru cariera sa în teatru, Iris a primit premiul pentru Pop-Rock, iar Andreea Marin pentru Televiziune. Divertis a fost anunțat chiar în ziua respectivă că va primi premiul pentru Divertisment și a fost rugat să pregătească o parodie la decernarea premiilor. A făcut-o în stilul propriu, parafrazându-l printre altele pe Malraux: „Mileniul trei va fi V.I.P. sau nu va fi deloc”. Cristian Tudor Popescu, deși a primit premiul pentru Mass-Media, nu s-a abținut a spune că i s-a mâncat o oră din viață degeaba, cele 60 de minute pierdute reprezentând timpul aproximativ cu care s-a întârziat ceremonia de decernare. Una peste alta, recunosc, a fost un eveniment monden reușit, pentru care acord cu mâna pe inimă o bilă albă colegilor de la revista *Vip*.

Printul Paul și printesa Lia sunt încântați de evenimentele mondene

RSIT DE MILENIU

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Dana Mladin a venit în locul Andrei Marin și a stat toată seara singură

„Un pahar pentru mileniul 3!”

Andreea Berecleanu și Andrei Zaharescu, o prezentatoare și un director fermecatori.
Un cuplu perfect

„Te rog, Catalin, dă-mi și mie rețeta ta de slăbit!”

Oare cine are părul mai lung? Claudiu sau Beatrice Bleont?

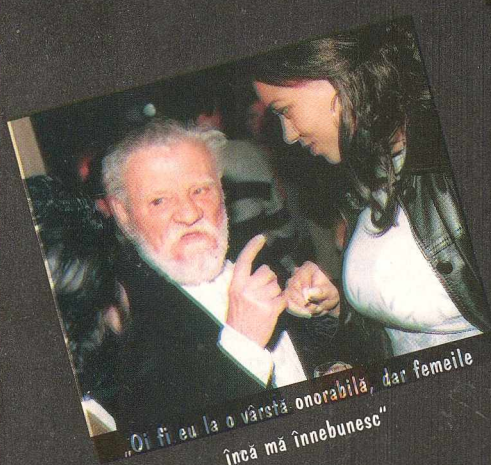
„Fata mea, tu știi că se poartă auriul.”

Să-i promită oare Traian Băsescu directoarei Circului ceva fonduri?

Gheorghe Dinică și Nicu Constantin au secrete.
Sau poate-și spun bancuri. Sau cine știe?

„Oi fi eu la o vârstă onorabilă, dar femeile încă mă înnebunesc”

„Când mai faci, domnule Nicolaescu, un film?”

Benone Sinulescu a luat premiul pentru Muzică populară

STELA P AR VR DECORAȚI

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: Arhiva personală ■

Născută cu puțin înainte
de Crăciun,
Stela Popescu este
Capricorn veritabil.
A împlinit o vârstă
onorabilă, cum îi place
să spună, dar are o
vitalitate remarcabilă,
care-o face să se
trezească fără probleme
noaptea la ora 2:00,
pentru a pleca într-un
turneu inopinat.

Este basarabeană, născută în satul Slobozia-Hodoroagea. Originea familiei Popescu pleacă din satul Chiperceni. Când era mică, obișnuia să-și întrebe bunicii: „De ce Chiperceni?”. „Pentru că”, spune ea, „în Basarabia la ardei se spune chiperi. Probabil că în acel sat se cultivau sau se mâncau mulți ardei iuți.” Una dintre primele sale

amintiri este legată de casa și de curtea bunicii, situate la poalele unui deal de lut. „La ora aceea curtea și dealul mi

curtea. Ei, pe delușorul acela se aflau foarte mulți corni, iar noi, copiii, mergeam și le culegeam fructele. Mă și văd

FIICĂ DE ÎNVĂȚĂTORI

se păreau uriașe. Am fost în '89 în Basarabia și am revăzut totul. Erau niște chichinețe, atât dealul cât și

pe prispă, mică, mică și grasă, cu o bunică sfătoasă și mâncând coarne. La poartă aveam un păr pergamut. Ve-

neam copiii de la marginea satului și-mi cereau pere. Și bunica nu mă lăsa să dau pere la toată lumea de pe stradă. Eu mi le puneam sub bluziță, în loc de sâni și le duceam la poartă, crezând că nimeni n-o să observe că aveam doi sâni așa de mari. Mai am o amintire, tristă de această dată, din Basarabia. În '43, când rușii veniseră

OPESCU EA SĂ FACĂ UNI INTERIOARE

În 1975, „răsfațata mamei”

deja, vecinul nostru și-a tăiat porcul. N-aveai voie atunci, trebuia să dai la stat totul. El și-a îngropat borcanele cu untură în curte, clădind deasupra un fel de grătar. Bineînțeles că cineva l-a turnat. Au venit rușii cu lopețile, i-au spart grătarul și

mai întâi în preajma Sibiului, apoi s-au mutat la Brașov. După 19 ani, și-a revăzut tatăl, în Basarabia. „M-am dus într-o excursie, cu O.N.T.-ul. M-a așteptat la gară. Înainte, am întrebat-o pe mama cum o să-l recunosc. «E tata», zice. «O să-l recunoști, că-i

UN BĂIEȚOI ZBÂNȚUIT

i-au luat și untura și carnea și tot.” Părinții Stelei Popescu au fost învățători, copii de țărani, „o categorie foarte prețioasă a neamului”. „Eu pretind că învățătorii de țară au ridicat marii oameni de cultură ai României dinainte de al doilea război mondial. Există la țară un respect atât de mare față de învățătură și atâta credință în învățători și în popă, încât a crescut atunci o generație de oameni cu idealuri frumoase și cu dragoste și respect față de țară. Eu am prins epoca asta cu schimbări extraordinare. Civilizația, sigur că aduce și bune și rele, dar s-au pierdut lucrurile pe care părinții noștri le aveau: cultul educației, un spirit religios și unul al cinstei, dragostea față de aproape. Azi se infiltrează un egoism feroce. Cel de lângă tine devine dușman, în loc să-ți fie prieten.”

În '44, a părăsit Basarabia împreună cu mama sa. Tatăl fusese deportat în Siberia încă din '40. S-au stabilit

tata.» Mi s-a părut ridicolă afirmația asta. Dar așa a fost. M-am dus direct la el. Deși eu aveam în memorie imaginea unui bărbat solid, înalt și gras, am întâlnit un domn potrivit ca înălțime și ca greutate și foarte șifonat la față. Avea un milion de ri-

CANTINĂ, PASTĂ DE DINȚI ȘI CREP

duri.”

Este convinsă că la alegerea carierei contribuie foarte mult mediul în care trăiești. La Brașov a prins o perioadă culturală interesantă, vie, cu un teatru în plină dezvoltare. Este adevărat că de mică spunea poezii atât rugată, cât și nerugată. Avea o memorie extraordinară și înclinații spre artă: dansa, desena etc. „Făceam toate nebuniile. Mi-ar fi plăcut să fac desenul, dar acesta cere mai multă perseverență și aplicație. Ori eu n-aveam răbdare, eram zbânțuită, eram un băiețoi. Îleșeam pe stradă și jucam fotbal, mă băteam

cu băieții. Târziu am realizat că sunt domnișoară și că trebuia să fiu cochetă. Abia pe la 16-17 ani.”

După ce a terminat liceul a dat examen la Institutul de teatru. „Am căzut cu brio. Venisem de la Brașov – o fată grăsuță, o persoană comună. Nu știam să mă pieptăn. Pentru că am luat note mari la partea teoretică, m-am putut transfera la o altă facultate, fără examen. Și, pe ce locuri te dădeau? Pe cele fără concurenți. M-am dus la «Maxim Gorki», la limba rusă, unde erau locuri

„Când ai 20 de ani, nimic nu este greu”

destule. Am stat acolo doi ani, nu mi-a stricat deloc, am învățat limba rusă pe care n-o știam. Apoi am dat examen la Ansamblul M.I. – un ansamblu foarte bun, unde am jucat piese pentru grăniceri. După încă doi ani am dat iar examen la Teatru și am reușit. Studentia a fost ușoară. Începusem să lucrez la Televiziune, din când în când mai luam un ban. Eram bursieră.

Banii îmi ajungeau pentru cantină și pentru o pastă de dinți, dar nu conta. Măncam o zeamă lungă și, ca desert, crep – un fel de apă cu griș, la care se puneau deasupra o

Tânără actriță

Cu Mirabela Dauer

În rol de țigănuș

La catedră, vorbind
cu micii săi admiratori

Madam Gogoșă

Alături de Corina Chiriac

Într-un turneu, la Moscova,
alături de Smoktunovski

bulinuță de gem. Ne mai vindeam cartela, ca să ne cumpărăm 70 de cm de material, pentru o fustă pe care o coseam singure. Nu conta, pentru că era o facultate pe care o făceai cu multă plăcere. Dar, probabil că atunci când ai 20 de ani, nimic nu este greu. Pe mine și acum – și slavă Domnului,

publicul simte asta. Publicul este ca un melc, care are cornițele scoase. Orice adiere, orice neînțelegere îl face să-și retragă imediat antenele. Eu am avut șansa să joc enorm. Am făcut televiziune, am făcut radio, teatru de revistă, teatru. Acum, în ultima vreme, mi-am găsit o teribilă plăcere în a lucra pentru alți oameni. Sunt membră de onoare în Fundația «Sfântul Ciprian», de pe lângă spitalul Christiana. Există acolo o echipă extraordinară, care realmente își sacrifică viața pentru bătrâni. Îmi pare rău că oamenii de la noi nu sunt învățați să dăruiască, să ofere. Chiar cei care au foarte mulți bani, nu-și găsesc liniștea în acest gest.”

Ar fi vrut să scrie o carte despre Mihai Maximilian, soțul ei, dar n-a reușit încă să se concentreze asupra acestui lucru. I-ar plăcea să se ocupe de decorațiuni interioare. „Am încă norocul să fiu chemată și să joc, și atunci n-am timp pentru asta.

AR VREA SĂ SCRIE O CARTE

că am o vârstă onorabilă, nu? – dacă mă sună cineva la ora 2.00 noaptea și-mi spune «Hai să plecăm la Satu Mare că avem două spectacole», în 20 de minute sunt la gară. Actoria este o profesie care cere dăruire și

Dar, atunci când n-oi mai juca, îmi voi găsi ceva de lucru, pentru că nu pot să stau degeaba. Decât să mă uit la filme. Dar până când, că unele sunt foarte proaste?”

În familie: Stela Popescu, Mihai Maximilian, fiica și nepoata lor

CLASAMENTE, IERARHII, TOPURI

Pagini realizate de POMPILIU L. DUMITRESCU ■

Foto: EPA și AP – ROMPRES ■

Ca de obicei, la fiecare sfârșit de an, agențiile de presă și federațiile de specialitate resimt nevoia unui remember, prilej de a-i scoate din nou în prim-plan pe sportivii care au obținut rezultate deosebite. Dacă anul 2000 a fost dominat de două evenimente majore – Olimpiada de la Sydney și „europenele” de fotbal din Belgia și Olanda, cel în care tocmai am intrat va fi marcat de nu mai puțin de 46 de campionate mondiale și europene. Desigur, nu vom putea reflecta decât într-o mică măsură toate aceste întreceri, dar atenția noastră se va îndrepta cu precădere spre acele competiții la care reprezentanții României au obținut calificarea sau au șanse reale de afirmare. Ne gândim la atletism, box, gimnastică, handbal (feminin), lupte (greco-romane și libere), natație, scrimă sau tir. Tuturor le ținem pumnii încă de pe acum!

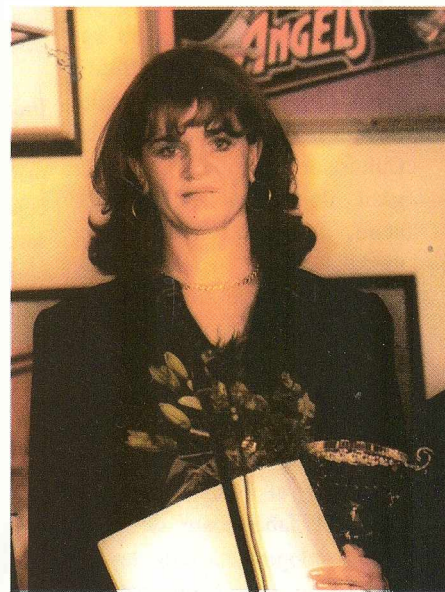
DISTINCȚII

● Gala anuală a premiilor Ministerului Tineretului și Sportului a constituit încă un prilej de recunoaștere a meritelor reprezentanților noștri care s-au afirmat la Olimpiada de la Sydney, toți sportivii clasati pe unul dintre primele șase locuri primind statuete și plachete. De asemenea, nu au fost uitați nici antrenorii Laura Sachelarie (natație), Octavian Belu,

Mariana Bitang, Dan Grecu și Aurelian Georgescu (gimnastică). **Premiul Național pentru Sport 2000** a revenit înotătoarei **Diana Mocanu** (la feminin) și gimnastului **Marius Urzică** (la masculin). Totodată, au fost conferite premii speciale doctorului Ioan Drăgan (directorul INMS), lui Lazăr Baroga – post-mortem (fost secretar general al F.R. Haltere) și lui Dan Ionescu (fost secretar general al F.R. Natație).

Dinamo București a ocupat detașat primul loc în ierarhia celor mai bune cluburi în anul 2000.

● Dacă **Diana Mocanu** a întrunit sufragiile pentru titlul de cea mai bună sportivă și în opinia Asociației Presei Sportive și a Comitetului Olimpic Român, titlul de cel mai bun sportiv a revenit de această dată lui **Mihai Covaliu**. Ca și în alți ani, echipa feminină de gimnastică s-a clasat pe primul loc. Pentru întreaga carieră, canotoarea **Elisabeta Lipă** a primit Premiul de excelență, iar C.O.R. a acordat mai multe premii fair-play, între care lui **Ion Țiriac** (pentru curajul și apărarea demnității naționale) și **Mihalei Peneș** (pentru carieră). Premiul Portocalei (pentru cea mai bună relație cu presa) a revenit lui **Ion Țiriac**, iar Premiul

Elisabeta Lipă – multiplă campioană olimpică și mondială, participantă la cinci ediții ale J.O.

Lămâii (pentru cea mai proastă relație cu presa) – antrenorului **Cornel Dinu**.

● În urma unor anchete, cele două cotidiene de specialitate și-au stabilit „podiumurile” astfel: Gabriela Szabo, Diana Mocanu și Andreea Răducan, respectiv Marius Urzică, Mihai Covaliu și Marian Simion – *Gazeta*

Dubla campioană olimpică Diana Mocanu primește trofeul cuvenit din partea ex-președintelui C.O.R., Ion Țiriac

Mihaela Penes – campioana olimpică în anul 1964 la aruncarea suliței

sporturilor, Diana Mocanu, Gabriela Szabo și Andreea Răducan (pe locul 4 – Simona Amânar, iar pe 5 – Marius Urzică) – *ProSport*.

DOPAJ

● Participant la C.M. de culturism (Dubai) și clasat pe primul loc la categoria 80 kg „veterani”, **Cristian Mihăilescu** (50 ani, președintele Federației Române de Culturism și Fitness) a fost găsit dopat (metanolol). Ca atare, a trebuit să returneze medalia de aur și s-a ales cu o suspendare pe timp de doi ani din activitatea competițională. Deși neagă acuzația, acesta a renunțat să solicite contraexpertiza și s-a autosuspendat din funcția de președinte al FRCF.

● 11 laboratoare de control antidoping, acreditate de C.I.O., au primit un avertisment ca, pentru păstrarea licenței, până în luna martie să ajungă la standardele necesare de siguranță. Printre acestea se află și cele din Lisabona și Roma, implicate în „cazurile” **Adrian Mateaș**, respectiv **Mihaela Melinte**.

● Curtea Supremă din Elveția a respins apelul gimnastei **Andreea Răducan**.

● Consiliul Național al Colegiului Medicilor din România a hotărât sus-

pendarea din activitate pentru o perioadă de șase luni a doctorului **Ioachim Oană**, după ce înainte cu mai bine de două luni se decisese că acesta „a aplicat tratamentul corespunzător diagnosticului și stării clinice a pacientei”.

FOTBAL

● Desfășurată la Foro Italico din Roma, **FIFA World Player Gala** avea ca principal scop desemnarea celui mai bun fotbalist al secolului. Lucrurile păreau clare: în clasamentul stabilit ca urmare a unui sondaj realizat pe pagina de Internet a FIFA și la care au răspuns suporterii din întreaga lume, pe primul loc se situa **Diego Armando Maradona** (53,6%

Zinedine Zidane (stânga) este premiat de un alt „premiat”, Michel Platini

din voturi), urmat de Edson Arantes do Nascimento „Pele” (18,35%) și de Eusebio (6,21%). Complicațiile au apărut atunci când Sepp Blatter, președintele forului mondial, a introdus ulterior un alt criteriu, și anume voturile „Familia FIFA” (oficiali ai federației, antrenori de echipe naționale și ziariști), care inversau complet ordinea: Pele 72,75%; Alfredo Di Stefano 9,75% și Maradona doar 6%. De aici până la inevitabilul scandal nu a mai fost decât un pas: „El Pibe d'Oro” s-a lăsat înduplecat cu greu să participe la festivitatea respectivă (și a făcut-o doar până și-a primit propriul trofeu, plecând apoi intempestiv spre a evita să-l felicite pe Pele). Nici „Perla

Neagră” nu a rămas dator: după ce s-a autocomparat cu Beethoven, a prezentat propria ierarhie în care Maradona nu s-a aflat între primii 50 (cincizeci)! Oricum, titlul de **The Best One** a revenit celor doi, în parte.

Pentru a doua oară în ultimii trei ani, **Zinedine Zidane** (Juventus) a fost ales **cel mai bun jucător FIFA 2000**, secundat de Luis Figo (Real Madrid) și de Vitor Borba „Rivaldo” (FC Barcelona). Potrivit clasamentului FIFA, Olanda este **cea mai bună națională** în anul 2000, iar Nigeria a prezentat echipa cu cea mai mare ascensiune. Real Madrid (42,35%) a fost preferată drept **cea mai bună echipă a secolului** (Manchester United 9,69%; Bayern

Diego Armando Maradona

Pele, pur și simplu!

München 9,18%; FC Barcelona 5,61%).

● Bineînțeles, și bisăptămânalul *France Football* și-a desemnat laureații. Astfel, **Michel Platini** a fost ales drept cel mai bun fotbalist francez al secolului, devansându-i pe Zinedine Zidane și Raymond Kopa. Pentru performanța de a-i fi condus pe „Les Bleus” la cucerirea primului titlu mondial din istorie, **Aimé Jacquet** a devenit antrenorul secolului, fiind urmat de Albert Batteux și Michel Hidalgo.

GIMNASTICĂ

● La Glasgow, în cadrul ultimului concurs de **Cupă Mondială**, **Andreea Răducan** a ocupat primul loc la bârnă și sol, pe aceeași poziție situându-se **Marius Urzică** la cal cu mânere și **Marian Drăgulescu** la sărituri. **Simona Amânar** s-a clasat a doua la bârnă și sărituri și a treia la sol, iar Răducan – a treia la paralele. În clasamentul final al Cupei Mondiale, Simona Amânar a încheiat învingătoare în fața rusoaielor Svetlana Horkina și Elena Zamolodtchikova.

BASCHET

După ce a evoluat timp de șapte ani în campionatul profesionist din SUA (NBA), **Ghiță (Gheorghe) Mureșan** a revenit din noiembrie anul trecut pe bătrânul continent, la Pau-Orthez. Participantă în Suproleague (o competiție reunind 20 de formații dintre cele mai bune, împărțite în două grupe), echipa franceză a susținut (pe teren propriu) cea de-a noua partidă. Gazdele s-au impus cu 76-74 în fața formației Iraklis Salonic, coșul victoriei fiind înscris de „Big Ghița” în momentul în care mai rămăsese de joc o... zecime de secundă! Cu un total de 18 puncte marcate și 7 recu-

Ghiță Mureșan sau 2,31 m și peste 150 kg

perări, Mureșan a devenit MVP-ul meciului, iar Pau-Orthez (13 p.) a urcat pe locul al doilea în clasament (după Maccabi Tel Aviv – 14 p. din 8 jocuri).

HANDBAL

După cum se știe (am relatat și noi în numărul

precedent al revistei), în perioada 8 – 17 decembrie 2000, țara noastră a găzduit (la București și Râmnicu Vâlcea) cea de-a **patra ediție a Campionatului European de handbal feminin**. Recent, președintele federației române, Cristian Gațu, a primit felicitări din partea forului euro-

pean de specialitate, pentru excelența organizare și pentru ospitalitatea arătată tuturor participanților la competiție. Acesta ar fi un prim aspect pozitiv, urmat de cel al îndeplinirii obiectivului ca reprezentativa noastră să obțină calificarea la „mondialele” din Italia (2 – 16 decembrie). Ar mai fi și dobândirea titlului de golgeteră a întrecerii de către **Simona Țuțuianu-Gogârlă** și de cea mai bună portăriță – **Luminița Huțupan**. Dar – pentru că există și așa ceva – a fost ratată șansa câștigării unei medalii. Ca și la „mondialele” din Norvegia, înfrângerile din semifinale (24 – 25 cu Ungaria) și din „finala mică” (16 – 21 în fața Rusiei) ne-au condus la de-acum un obsedant loc 4 (la C.M. 1971, 1975, 1993 și 1999). Desigur, cauzele sunt multiple și vor fi analizate de cei în măsură, nouă rămânându-ne speranța că s-au pus totuși bazele unei echipe capabile de performanțe reale. În încheiere, să spunem că titlul a revenit pe merit formației Ungariei, vicecampiona olimpică (în „finala mare”, 32 – 30 cu Ucraina).

Simona Gogârlă (dreapta) – o golgeteră care „face” și faza de apărare

La Mulți Ani, Tony Teșiu!

Tony Teșiu, realizatorul topului Super 50 de la Radio Contact, a împlinit pe 12 ianuarie 32 de ani. Cel mai frumos cadou de ziua lui l-a primit cu vreo lună în urmă, când a fost desemnat redactor șef la Redacția Muzicală. Cu alte cuvinte, a devenit oficial mâna dreaptă a Ralucai Moianu, directoarea de programe și colega lui de birou. Colegii au dorit și ei să marcheze acest eveniment și l-au luat la întrebări pe proaspătul lor șef.

Raluca Moianu: Dacă ar fi să alegi între posibilitatea de a fi multimilionar și posibilitatea de a face radio, ce ai alege?

TT: Sunt multimilionar (în lei) și lucrez la radio. Ce-mi pot dori mai mult?

Răzvan Popescu: Mai e soția ta impresionată de faptul că faci radio?

TT: Nu cred că are legătură locul unde lucrez cu impresionatul femeilor. Iar cu impresionatul soției mele cu atât mai puțin.

Ionuț Pohrib, zis Johann: Care e cea mai frecventă fantasmă erotică a ta?

TT: 100% pe minut.

DJ Armand: Până la ce vârstă ți-ai propus să faci radio?

TT: Până acum nu m-a tentat foarte tare să fac altceva în afară de radio.

Laura Ivăncioiu: Cât din reușita unui program de radio e inspirație și cât transpirație?

TT: Vara sau iarna? Depinde dacă merge aerul condiționat. În general e vorba de inspirație.

Valentin Popa Scurtu: Ai accepta o invitație din partea lui Carmen Electra pentru a petrece un weekend fierbinte?

TT: Să-ți dau un răspuns evaziv?

Oana Stanoevici: Te gândești să îți mărești familia? Copii, chestii de-astea?

TT: Sigur. Aș vrea să am doi pui. Nu sunt încă programați.

Liana Stanciu: Cum ți-ai caracteriza evoluția?

TT: Se putea mai bine și mai mult. Nu mi-am propus să mă opresc aici.

Dominique

Iancu: Dacă nu ai mai lucra în radio, ce altceva ai face?

TT: Doar Dumnezeu știe. Îmi place ca lucrurile pe care le fac să ajungă direct la oameni (la cât mai mulți).

Andu Campu: Vii cu noi la munte săptămâna viitoare?

TT: Mai întâi să văd traseul!

Previziuni – februarie 2001

Caracterizare generală

Această lună este tensionată, putând aduce accidente sau necesitatea unor intervenții chirurgicale. Călătoriile prezintă și ele unele riscuri, în a doua jumătate a lunii.

Text: CRISTINA VANEA ■

BERBEC

Relația cu prietenii este importantă pentru dv. în actuala perioadă, chiar dacă vor exista unele neînțelegeri privitoare la bani. Contactele cu partenerii de afaceri vă favorizează. Activitățile sociale vă vor da ocazia să vă puneți în valoare calitățile.

TAUR

Sunteți nemulțumit de felul în care evoluează lucrurile, lucru care vă creează o stare de iritare. După 15 februarie vă veți mai relaxa. Cheltuielile vor înregistra o creștere neașteptată în perioada 14-24 februarie, dar spre sfârșitul lunii veți începe a vă redresa.

GEMENI

Situația în ansamblu vă avantajează, dar sunteți cam impulsiv și riscați să vă scape printre degete șansa de care beneficiați în actuala perioadă. Sănătatea, care v-a creat unele probleme, s-ar putea ameliora după data de 22 februarie.

RAC

Nu este cazul să vă exprimați nemulțumirile pe care le aveți în plan sentimental deoarece situația poate scăpa oricând de sub control. Acorțați mai multă atenție sănătății căci sunt posibile migrene sau stări febrile. Pe cât posibil, evitați activitățile care să vă suprasolicite.

LEU

În familie starea de tensiune devine din ce în ce mai apăsătoare, dar nu este cazul să reacționați. În plan sentimental evenimentele încep să se precipite. O persoană de sex opus din anturajul apropiat este cu ochii pe dv.

FECIOARĂ

La începutul lunii ar fi indicat să nu luați decizii în chestiunile importante și nici să nu plecați la drum. În plan profesional activitățile în care sunteți implicat se bucură de succes. În gospodărie va fi nevoie de unele lucrări.

BALANȚĂ

Mare atenție la modul în care manevrați banii deoarece este posibil să rămâneți fără ei. Relația cu partenerul de viață se poate îmbunătăți, ceea ce va ameliora echilibrul dv. interior. Călătoriile vă pot aduce unele avantaje, condiția este să fiți prudent.

SCORPION

La serviciu lucrurile merg bine, inițiativele vă sunt apreciate în timp ce colegii vă acordă sprijinul necesar. Mai ales în prima săptămână, evitați colaborările care vă vor crea mai multe probleme decât v-ați aștepta.

SĂGETĂTOR

Problemele dv. de sănătate își vor găsi rezolvarea sau măcar se vor atenua în a doua jumătate a lunii. Energia de care dați dovadă va trebui canalizată cu atenție, altfel se va risipi în chestiuni minore și vă va obosi.

CAPRICORN

Persoanele mai tinere din familie sunt nemulțumite de severitatea cu care îi tratați. N-ar strica să le oferiți ceva mai multă înțelegere. O rudă apropiată va avea o problemă de sănătate care va trebui tratată cu toată seriozitatea.

VĂRSĂTOR

La începutul lunii se vor înregistra unele neînțelegeri cu superiorii ierarhici iar pentru a le depăși ar fi bine să vă arătați cât mai modest. O situație complicată ar putea fi folosită în favoarea dv. dacă veți fi mai atent.

PEȘTI

Ați dori să faceți multe, să vă implicați în activități diverse, dar deocamdată cel mai bine ar fi să rămâneți în stadiul de a face planuri. În ceea ce privește chestiunile financiare ați putea înregistra unele succese.

NON STOP **ASTROLOGIE**

IN DIRECT

Tarif
11.500 lei
minutul

**SUNĂ SI AFLĂ
CUM STELELE
ÎȚI INFLUENȚEAZĂ VIAȚA !**

01-8990016

01 8990081

IN DIRECT **NUMEROLOGIE**
NON STOP
CARTOMANTIE

**DEZLEAGĂ MISTERUL
ÎMPREUNĂ CU NOI !**

LINEE DE TAROT

FULGUIRI

		ALEAN HAINE ROMANE		TRECUT PRIN PĂR (var.) LÎNȚOLII	
		LUI ÎNSUȘI CASA ALBINELOR			
		ÎN HALTĂ! PLANTE MARINE			
REÎNTREGIRI SE OCUPĂ DE FERESTRE		A ÎNTIPĂRI DRAGOSTE	BĂUTURĂ ALCOOLICĂ A GLAZURA		
					PARTE A BIBLIEI
ÎNCĂRCARE A CINSTI					
				ION CREANGĂ ARE PERMIS SĂ LIPSEASCĂ	
					TARDIVI
STÂNJENEI ÎN LIFT!					
		MANTII (inv.) NEPLĂCUT LA PIPĂIT			
FIRAV LA TRUP! IMEDIAT (pop.)			SIMȚUL OCHILOR MÂNUNCHI		
			AȘTRI EXCLAMAȚIE DE SURPRIZĂ		
A FI PE MOARTE TEREN CU PIETRE					
ARBUST EXOTIC				ÎN VIȚĂ!	

PUBLICAȚIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991
Cod Fiscal R 1582276

S.C. PUBLICAȚIILE FLĂCĂRA S.A. este membru
al Biroului Român de Audit al Tirajelor - BRAT

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membru: **Manuela Ruxandra Arion, Alexandru Arion,**
Alexandru Păsărin, Dorin Stana

Director general-adjunct: **ALEXANDRU PĂSĂRIN**

Director executiv: **BEATRICE ANCA ARION**

Director difuzare: **GABRIEL BUMB**

Contabil șef: **ELENA ANGHEL**

Secretariat: **ILEANA TESELEANU** Tel: 224.36.88; 224.37.44
Fax: 224.37.13

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei nr. 1, cod 71341.

Cont lei: - 2511.1-789.1/ROL BCR, sector 1, București

Cont valută: - 2511.1-789.3/USD BCR, sector 1, București

- 2511.1-789.2/DIM BCR, sector 1, București

Fundația „Premiile Flacăra - România”

Președinte:

GEORGE ARION

Director executiv:

MANUELA RUXANDRA ARION

Cont lei: 2511.1-1373.1/ROL

BCR sector 1, București

Cod Fiscal 9607228

Flacăra

Fondată în 1911 de Constantin Banu

Redactor șef: **ALEXANDRU ARION**

■ SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE - Petru Ștoian

■ REDACTORI - Ciprian Enea, Carla Mihăilă, Victor Niță,
Toma Roman jr.

■ SPORT - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu

■ FOTOREPORTER - Florin Ioniță

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Nicolae Balotă, Ana

Bartori, Grigore Constantinescu, Remus Andrei Ion, Horia

Pătrașcu, Ioana Preda, Alex Ștefănescu, Tudor Călin Zarojanu

■ CORESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE - Gabriela Adam-

Opail (Austria), Ștefan Nicolae, Alexandru Graur (Italia)

REBUS

Redactor șef: **MIHAI ZGUBEA**

REBUSACHE

Redactor șef: **CONSTANTIN GRIGORE**

Mini-REBUS

Redactor șef: **DANIEL POPA**

■ REDACTOR ARTISTIC: Aurel Ștefan Alexandrescu

■ CORECTURĂ: Ioan Grigoriuță

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

RAMONA DUMITRESCU, Felix Grigore, Doru Vintilă

DIFUZARE (222.66.28; 222.67.38): Elizabeta Blagoci, Cătălin

Helișan, Valerică Leon, Daniel Nica, Valeriu Radu

PUBLICITATE: Agenția ADJUST Tel/Fax: 232.14.43

FINANCIAR-CONTABIL: Florența Tudor

ADMINISTRATIV: Ionel Blagoci, Liliana Crețu, Mihai Spiridon

Cititorii din țară și din străinătate se pot abona prin Societatea

Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 222.66.28

222.67.38, fax. 224.37.13. la adresa: Piața Presei nr. 1, sector 1,

cod 71341 - București, România

Cititorii se pot abona și prin S.C. MT PRESS IMPEX S.R.L.,

București Tel/Fax: 01/627.66.65; 01/323.38.56

Foarte Important!

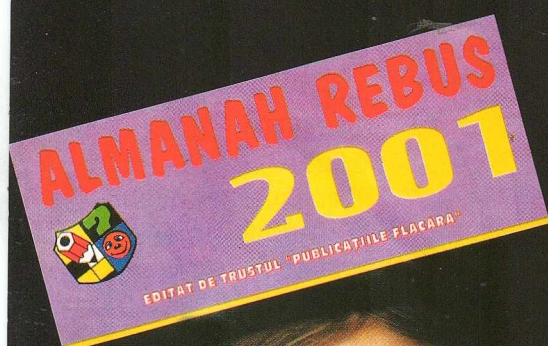
Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pen-
tru conținutul articolului aparține autorului. De
asemenea, în cazul unor agenții de presă și per-
sonalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: MEGAPRESS - BUCUREȘTI

ALMANAH 2007 Flacăra

Ai ce citi!

ALMANAH REBUS 2001

La toate centrele de difuzare a presei

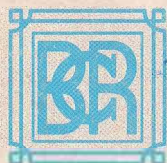
E timpul să ALEGI BANCA de CARE AI NEVOIE ÎN ROMÂNIA

Banca Comercială Română, lider pe piața bancară din România, a finalizat cu succes, la începutul acestui an, fuziunea prin absorbție cu Bancorex. Pe deplin implicată în susținerea economiei românești, BCR activează ca un grup financiar, concentrat pe finanțări corporative, retail banking, asigurări și operațiuni pe piețele de capital.

Banca Comercială Română administrează, împreună cu parteneri ca BERD, Banca Mondială, BEI, Comisia Europeană, Eximbank Japonia și instituțiile românești implicate, o serie de proiecte de importanță națională, totalizând 2 mld. USD. BCR are parteneriate cu prestigioase grupuri financiare internaționale pentru asigurarea de servicii financiare companiilor românești și celor multinaționale care operează în România.

Banca Comercială Română, cea mai solidă bancă din România, cu sucursale și filiale în Londra, Paris, Frankfurt, Milano, Cairo, Chișinău și Nicosia este pregătită să devină partenerul dumneavoastră de afaceri. Dorim să răspundem cererilor dumneavoastră și să vă oferim fapte concrete.

**BANCA
COMERCIALA
ROMANA**

B-dul Regina Elisabeta nr.5, Sector 3, 70348 Bucuresti - Romania
Tel/Fax: +401-3158299
E-mail: marketing@bcr.ro; Web: <http://www.bcr.ro>